

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapest 8, vidéken 10 fillér.

Március tizenötödikén.

Budapest, március 14.

Van egy szép Barabás Miklós-féle festményem, amelyet ötvenéves jubileumomra kaptam; ezen van megörökítve az a jelenet, amidőn március 15-ikén a Landerer-nyomda ajtajából a legelső szabadsajtó alól kikertült nyomtatványt az utcát ellepő polgártársaknak felmutattuk.

Ez volt a pesti tizenkét pont: „Mit kíván a magyar nemzet?” és Petőfi Szózata „Talpra magyar.”

Ezalatt az eső permetezni kezdett. Mindenki kifeszítette az esernyőjét.

Én az ajtó küszöbén állva, oda kiálték: „Polgártársak! Most csak eső esik s ti már ernyőt huztok fel, hátha egy óra múlva golyók fognak hullani, mivel védekeztek?”

Egyszerre lecsukódott minden esernyő. Aznap tönkre ázott minden cylinder. Másnap már pörge kalapban járt minden ember.

S e jelenettől kezdve támadt fel az új Magyarország. A népből nemzet lett, a jobbagyból polgártárs, a sajtószabadsággal szabadult fel a föld, a szellem, együtt támadt fel a régi dicsőség.

Akkor fiatalok voltunk, most már vének vagyunk. Kevesen már az akkor szereplőkből. Kérünk benneteket, mai kor ifju nemzedéke: megőriztétek, amit mi akkor megalkottunk, ne kockáztassátok legdrágább kincseinket.

Jókai Mór.

Ama nagy és szent tavasznak, a rég elvirultnak, még ma is köztünk lengő illata, ama szabadságfakasztó, nemzetfeltámasztó, rabbillincspezisztó, bátorságerjesztő verőfény-

nek, a rég kihunytnak, még ma is köztünk imbolygó sugara, te feléd fordul e dicső emléknapon a mi áhitatos üd-özletünk: *Jókai Mór!*

Örökhagyója és egyuttal örököse is vagy te a nagy esztendő nagy márciusának s e március felejthetetlen idusának. Az akkor kivívott nemzeti dicsőség a te hagyatékodul szállott e hazára. S e dicsőség ragyogásából a te fejed köré sző sugárkoszorút a haza hálás kegyelete.

Kidőlték mellőled, akik a magyar nép felszabadításának ama merész haditettében segítő társaid valának. Az Uj Magyarország erdejéből, amelyen a szabadságharc első forogetege zugott végig, csupán egyetlen tölgly áll még, de tépellen lombkoronával, sudár törzsszel, — ez az egyetlen s utolsó tölgly te vagy. Szeretettünk örökzöldjével s hálánk rózsáival hogy ne öveznének hát e napon?

Ma ötvenöt éve milyen szentséges mámor pezsdítette meg ereitekben a vért s edzette acélossá kebleteket az akaratot! Nem számoltatok aggodalmasan, hogy hányan vagytok. Rajongó ifjúnak maroknyi csapátja halálra szántan lépett frigyre, hogy vagy elvész egytől-egyig a bitófán, vagy kivivja diadalmasan a szabadságok kuforrását: a sajtószabadságot. Maroknyi volt csak a csapat, de kész volt meghalni ábrándjáért, — tehát *elegen* voltak.

Es odaálltatok a Landerer lomhatestű vasgépe elé és biztattátok, hogy nyújtsa ki bátran érckarját s repessze le róla a bilincset, az így megszerzett szabadságot pedig majd megvédi a ti kardotok. Az érckar megmozdult, a rablánc lepatant róla s amint csörömpölvé aláhullott, testet öltött a nemzet prófétáinak és költőinek igéje: megszületett a magyar szabadság. A *logos* ismét valósággá sűrűsödött s megint megváltó és győzelmes valósággá. Csak hogy nem jászolban ezuttal, hanem könyvnyomtató műhelyben. S nem napkelet vén bölcsői vel-

ték körül bölcsőjét, hanem lelkes leventék, érette vérüket ontani készek. És nem tömjént és myrrhát hintettek feléje, hanem harcot hirdető, diadalra serkentő babért.

Es lőn, ahogy ti megálmodtátok. A szabad sajtó kisarjasztott iziben minden egyéb szabadságot is. Nemzette avatta a népet. Testvéri frigybe forrasztotta e hon minden fiát. A haza megértette, hogy szabaddá csakis úgy lehet maga, ha megadja minden gyermekének a polgári szabadságot. Így lett a szabad szó a nemzeti függetlenségnek kuffejévé.

Es most felénk intézi oktató, kérlelő, intő szavát ama legendás kor legendás alakja. Az, aki ott állt az új szabadság bölcsőjénél. Az, aki keltette, érezte s cselekvéssé váltotta a *ver sacrum* szentséges mámorát. Az, aki lelkéből lelkedzett testvére volt a *Talpra magyar* költőjének. Az, aki akkor és azóta édes vigasztalása és tündöklő büszkesége volt nemzetének. És visszapillantva amaz emlékezetes napra mi mondanivalója akad a zengő lelkű patriárkának?

Elibénk tárja a mi könnyű feladatunkat. Hogy amit ők akkor alkottak, azt mi most el ne pusztítsuk. Hogy e nemzet legdrágább kincseit, amiket ők akkor szereztek, most balga kézzel kockára ne vessük. Tékozló fiuk ne legyünk. El ne prédáljuk az apánkról ránk maradt mesés értékű örökséget. Élünk okosan a szabadsággal, de vissza ne élünk vele. Se dac, se elbizottság ne csábítson minket arra, hogy magunk cselekedjük meg azt, amit a hatalomtól nem túrnénk el soha: a nemzeti akarat megbénítását. A népképviselést ne csináljon forradalmat maga ellen, nehogy ellene csinálódjék majdan az ellenforradalom.

Vajjon megértik-e a nagy március halhatatlan örökhagyójának és örökösének oktató, kérlelő, intő szavát?

(v.)

TÁRCA

Valakit meg kellett ütni.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

A villamoskocsik egyik megállóhelyénél nagy templom szürke fala alatt állott egy ember. Azonban csak megnézte a kocsikat, amik jöttek. Nem ült föl egyikre se. Mintha csak valami statisztikát akart volna csinálni arról, hogy micsoda kocsik hogyan közlekednek, elolvasta a táblákon a betűket a kocsik tetején. Néha mintha még bólintott volna is. Egyszerre elsétált a templom sarkáig s üres, figyelmetlen pillantással benézett a kis utcába, aminek egyik oldalán a templom gerince huzódott végig, a másik felén pedig foszlott tetejű sárga kökerítés, a szerzetesek kertjének a fala. Az utca közepén árokban tisztá viz csörge-dezett le, bele egy börtönablakforma rácos lyukba, ami a kövezetbe volt illesztve az utca alján. — Amikor kibámulta magát végig az utcán, visszament a villamos-állomás perronjához s nekivetette a hátát. Megint csak rábámult a kocsikra. Uriforma ember volt, de szegény. A ruhája nem is igen ócska, hanem gyűrött, a cipője pedig hetek óta se látott kefért. A nyakán hárászból kötött sált hordott, de egészen fenn, az álla alatt. Lennebb pedig tépett, kinyugosodott szélű fekete csokor volt fölhurkolva a galléjára. Egy-egy pillanatra iszonyu esüggedség

borult el az arcán, aztán meg tókéletes közöny. Unalom — s ha ellökte magát az oszloptól s ujra megindult, talán nem is tudott róla. Mintha mindennel végzett volna s mikor valami nem utcai madár, egy különösebb, talán a fagyott Dunáról föllibbent vadkaeca röpült el mellette, olyan közel, hogy a szárnyával majd az arcába csapott, éppen csak utána nézett s mindjárt elfordult.

Közben leszálltak a kocsikról, meg a leszállottak helyébe mások kapaszkodtak föl. Gyerekek lökdösődtek a keskeny uton, jobbról-balról erősen csöngettek a villamoskocsik elején, sok kofa jött az uton, aztán hölgyek, nagy diákok, egy hordár kézikocsival s kiabált: place, place... Az ember most már gyorsabban rőta az utat a templom sarkáig, meg vissza. Némelyik kocsi már majdnem föl is ugrott, de aztán visszalépett. Egyszer intett is a kezével, hogy: — nem, csak menjen. Ezt már úgy, mintha bosszantaná az, hogy ilyen sokáig állt itt az orra előtt a kocsik. Türelmetlen lett, izgatott. A szemei megcsillantak, düh ömlött ki belőlük. Ide-odaforgott, görcsösen szorongatta kezében a botot s egyszerre csak lecsapott vele. Hirtelen, az is alig hogy észrevette, aki kapta az ütést. Egy pap. A kis utcából lépkedett elő s egy, kicsi természetű aránytalanul nagy esernyővel babrálva várta a villamost. Amikor az ember végignézett rajta, kijettette kezéből az ernyőt s kezét a vállára tapasztva, bután bámult rá az emberre s erőteljes, a templom óriás hajójához szokott hangon kérdezte:

— Mit akar? — Már nézett is körül, valószínűleg rendőrért.

Az ember egyszerre magához tért. Fölvette a földről az ernyőt s odanyújtotta a papnak.

Azonközben a sarokba szorított vad rémületével pislogott körül s halk, itt-ott nyöszörgő hangon beszélt a paphoz.

— Tévedés, tisztelőndő ur. Vegye ugy. Könyörgöm alássan. Ha tetszik egy kicsit sétálni itt velem, megmagyarázom. Tévedés... Kérem szépen, ne nézzen ilyen haraggal rám, figyelmes lesz a rendőr. Könyörgöm, uram. Mosolyogjon, hogy higgyék azt, hogy ismerjük egymást. Ni, már jön...

- Egy papot akart megütni!
- Nem.
- Hát kít?
- Valakit.
- Kít?
- Akárkit.

A pap rábámult s még mindig a vállát fogatva, valami kis részvétellel nézte ezt az embert. De nem értette s ezt mormogta, míg tetőtől-talpig végigméregette:

— Nem értem. Nem.

Az mindakét vállát fölrautotta s azt mondta: En sem.

— Hát akkor...

— Akkor, uram, így van, hát így van...

A rendőr csakugyan odasétált. Tempós, méltóságos volt a járása, de a hangját előre küldte. Tíz-tizenkét lépésről kérdezte: — Mi lesz, mi lesz... — A pap erre hirtelen karofogta a férfit s mig pár kíváncsi utánuk bámult, elsétált vele. Befordultak a kis utcába s a templom szürke oldalára tapadtak, a hosszu meg a tömzsi kis árnyék, a papé, fölkiérte őket a rendházig. Odáig csak a szegény ember pillantott vissza — néha hátra, hogy nem jönnek-e utánuk mások is. —

BELFÖLD

Szabadságolt osztályfőnök. Mérey Kajetán, a külügyi hivatal második osztályfőnöke, bécsi jelentés szerint, betegsége miatt hosszabb szabadságra megy és teendőit távolléte alatt Müller László fogja ellátni, aki jelenleg időköznel és diplomáciai ügyvivő Szófiában és dr. Müller Kálmán főrendiházi tagnak, az egyetem tudós professzorának testvére.

A gyermekvédelmi ankét. Március tizenhétedikén délután öt órakor nyílik meg a bélyegminisztériumban az állami gyermekvédelemről szóló két törvény végrehajtása ügyében összehívott nagy szaktanácsokmány. Az ankétet Szöllő Kálmán kormány-elnök nyitja meg s jelen lesznek a bélyegminisztériumból Szöllő Ignác államtitkár, aki az egész gyermekvédelmi ügykört vezeti, Forrai Ferenc miniszteri tanácsos, Bosnyák Zoltán miniszteri osztálytanácsos, aki a lapokban részletesen ismertető tervezetet kidolgozta és az értekezleten referálani fogja. A jegyzőkönyvet dr. Karsai Sándor miniszteri titkár fogja vezetni.

Az ankétet az igazságügyi minisztériumot dr. Kun Béla osztálytanácsos, a földművelésügyi minisztériumot Bartók József osztálytanácsos és dr. Tóth Lajos miniszteri titkár képviselik s képviselve lesz a közoktatásiügyi és kereskedelemügyi minisztérium is. Hivatások az értekezletre: Bekics Gusztáv, Lator Sándor, Münich Aurél, Nedeczey János, Krasznay Ferenc, gróf Teleki Sándor, Hegedűs Loránt, Visontai Soma, Vázsonyi Vilmos, Csernoch János, Melezer Vilmos, Vészi József, Károlyi Antal orsz. képviselő; Sándor János, Lukács György, Latinovich Pál, báró Fejérváry Imre, Reiszsig Ede főispánok, Ruffy Pál országos felügyelő; Budapest székesfőváros részéről Halmos János polgármester, Horváth János tanácsnok; hivatalosok továbbá a vidék nagyobb városainak polgármesterei, Sipőcz László, Hattuyfy Dezső, Erdélyi Gáspár arvászeiki elnökök, dr. Szana Sándor temesvári, Récz Ödön nagyváradi állami gyermekmenhely-igazgatók, dr. Szalárdy Mór, a budapesti Fehérkereszt főorvosa, a gyermekvédelemmel foglalkozó egyesületek képviselőiben az Országos Gyermekvédő-Egyesületől Rakovszky István, Baronyi Ariur, Bakonyi Kálmán, a Budapesti Bölcsőde-Egyesületől, gróf Károlyi Sándorné, a Budapesti Országos Első Gyermekmenhely-Egyesületől gróf Károlyi Sándor, dr. Vámos Gyula, a Székesfővárosi Gyermektelepől gróf Teleki Géza, a Fehérkereszt Lelencsáz-Egyesületől gróf Károlyi Alajosné és Chorin Ferenc, a Gyermekbarát-Egységtől Cz. Tizsa Kálmáné, Neumann Arminé, a Néi Közösségekért Értékesítő Klub-Egységtől gróf Apponyi Albertné, a Szeretők Teszt és Szellemi Foglalkozásában Levőket Gyámoltató-Egységtől Glük Frigyes, a Klub Szeretők-Egységtől, gróf Andrassy Tivadarné, gróf Batthyány Lajos, Emich Gusztáv, a Nagypénteki Református Társaságtól dr. Kiss Áron, a Maria Dorottya-Egységtől, gróf Csáky Albinné özvegy Herich Károlyné, a Pesti Jótékony Nőegységtől gróf Szapáry Gézané, a Pesti Izraelita Nőegységtől Herzi Antalné, Brüll Miksáné, Halvány Józsefné, Hernádi Mórné, a Protestáns Országos Egységtől Kovács Sándor, a Szeretők-Egyesületől Szóts András, az Általános Munkásbelépésű-Pénztár képviselőiben dr. Goldner Adol, Bokányi Dezső. Végül meghívott kaptak még: Bókai János egyetemi tanár, Szakolczai Árpád ügyvéd Neuschloss Marcel,

Hajdu József gyáros, Fuohs Malvin, Eröss Gyula, báró Gerliczky és lovag Worzikowszky Szegehről, Szegedy Gyuláné Szombathelyről, Des Eberlesné Nagyváradról, Birks Szuhidí Adrienne és Morvai Akoné Szabadkáról, gróf Almásy Dénesné Gyuláról, Semser Lászlóné, özvegy Darvas Imréné Kassáról, báró Perényi Zsigmondné Nagyszőlősről.

A katonai szematiszmus helységnevel. A képviselőház szerdai ülésén Rátay László képviselő azt állította, hogy a katonai szematiszmusban minden helység neve csak németül van meg. Ezzel szemben a P. L.-nak azt jelentik katonai körökből, hogy a 1903-ik évi szematiszmusban a magyarországi községek törvényesen megállapított magyar nevükön szerepelnek, míg a régi német nevük csak zárójelben szerepel.

A cukorkontingens törvényjavaslat.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, március 14.

A képviselőház pénzügyi bizottsága mai esti ülésében a cukorkontingens egyénekenkénti felosztásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Bedő Albert enkleje alatt: A kormány részéről jelen voltak: Lukács, Darányi és Láng miniszterek, Toepeke államtitkár és Ottlik osztálytanácsos.

Neményi Ambrus előadó utal az újabbán a külföldön felmerült arra a nézetre, mely szerint a kontingentálás a brüsszeli egyezményvel ellentétben állana. Szerinte ez a felfogás töves és a kontingentálás valódi céljának telérismerésen alapul csupán. Bizton elvárható, hogy a Brüsszelben székeió állandó bizottság, mielőtt a kontingentálás kérdését eléje terjesztik és kelőképpen megvilágítják, igazolni fogja a magyar és az osztrák kormány álláspontját, hogy a kontingentálás tisztán a belső fogyasztást érintő intézkedés, a brüsszeli egyezmény pedig az egyes államok szabad rendelkezését ebben a tekintetben korlátozni nem is akarta. Sürgős tehát a jelen javaslatnak a törvényhozás részéről való elfogadása a végbő is, hogy megadassék annak a lehetőség, hogy a kérdés minél rövidebb idő alatt tisztázassék. Bármilyen legyen azonban a brüsszeli bizottság döntése, minden körülmények között szem előtt tartandó az az elv, melyet a brüsszeli konferenciának zárójegyzőkönyve proklamált és mely szerint minden országnak joga van hozzá, hogy hathatósan védje a maga belső piacát. Magától értetődik, hogy Magyarország az az a jogi szinten érintetlenül áll fenn mindenki szemében, tehát Ausztriával szemben is.

Rosenberg Gyula, a közgazdasági bizottság előadója ismerteti a bizottság álláspontját és azokat a változtatásokat, melyeket az a javaslaton végzett. Kéri, hogy a pénzügyi bizottság is ezen szövegében fogadja el a javaslatot.

Hieronymy Károly szerint helyesebb lét volna a brüsszeli kooberáció mindjárt bejelenteni a kontingentálás tervét, mert akkor a brüsszeli bizottság azonnal döntött volna e kérdésben és nem állott volna elő a mostani kényes helyzet, hogy mi esetleg egy olyan törvényt hozunk, melyet Brüsszelben kifogásolnak. Obatandó, hogy a kormány már most nyilatkozzék és jelölje meg legalább az irányt, melyben eljárni szándékozik, ha a kontingentálás rendszere nehezebbe kerülne. Nem kíván részletes programot, csak általános tájékoztatást. A részleteknél kimondatni óhajja, hogy új cukorgyárak létesítése csak annyiban köthessék engedélyhez, amennyiben az illető gyá-

rak kontingensere reflektálnak. Amely gyár kontingensre nem tart igényt, annak létesítése né tekintés nélkül a kormány engedélyétől függnek.

Komjathy Béla: Tisztába kell jönni a kontingens szempontjából felmerülő nehézményezésekkel, különösen tisztázandó azon kérdés, miképp lesz biztosítva érdekünk Ausztriával szemben. Minő intézkedéseket akar a kormány esetleg életbe léptetni, mert míg ezt nem tudjuk, addig ezt a törvényjavaslatot nem tárgyalhatjuk. Miklós Ödön szerint a javaslat csakis arra törekszik, hogy a hazai termelésben az egyensúly meg ne zavartassék. A rendezéshez a külföldnek nincs köze. Kossuth Ferenc kéri, hogy halasztssa el a bizottság a kérdés feletti határozatot, mert ő is szükségesnek tartja, hogy bizottságot szervezzünk a teendő felé. Kérnyén Brüsszelben hogy fog eldönteni? Különben fontosabb ennél az a kérdés, hogy a közöttünk és Ausztria közötti rendezkedés miképp fog oit megilletni? Kérni a minisztert, hogy ez esetben miképp akarja a magyar érdekeket megvédeni? További magartatását a választól teszi függővé.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy azért sürgeti e javaslat tárgyalását, hogy mindenki szemben tisztássa a helyzetet. Ezenkívül dokumentálnunk kell, hogy semmi oyan nem tervezünk, ami beütközik a brüsszeli konvencióba. A dolog lényegét különben is eldöztöttük az 1903. II. törvényekkel. Az eddig elhangzott külföldi nyilatkozatok nem hivatalos nyilatkozatok, az, hogy külföldi uton lépett tetek volna, nem történt meg. A külföldi államférfiak nyilatkozata csak magánnyilatkozat jellegű bir. A miniszternek az a meggyőződése, hogy amit csinálunk, az semmi esetre se ütközik a konvencióba, erre nézve igen fontos autoritativ nyilatkozatok történtek a kooberáció az orosz rendszer megbeszélése kapcsán. Remélhető, hogy Brüsszelben nekünk igazat fogunk adni. Magyarország különben csak azon le- télel fogadta el a konvenciót, hogy a kontingentálás elfogadtatik, ha ez nem történnek meg, Magyarország szabad kezét nyer s azon az alapon intézkedik, hogy a magyar fogyasztást a magyar termelésnek biztosítsa. Ennél többet a mai pillanatban egy pénzügyminiszter sem mondhat.

Hosszabb eszmecsere után, mely különösen arra vonatkozott, hogy az Ausztriához való viszony miképp rendezessék és hogy ebben a tekintetben a jelenlétes belvessék fel, Lukács pénzügyminiszter újból kijelentette, hogy neki változatlanul az az elve s ehhez ragaszkodik, hogy a magyar fogyasztási piacot a magyar termelés számára biztosítani kell. Ezt az álláspontot a magyar kormány minden körülmények közt tenn fogja tartani, minő áldozatok mellett, erre nézve esetleg még tárgyalásokat kell folytatni az osztrák kormánnyal, emnellőgva erről nem nyilatkozhatik részletesen.

A bizottság ezután a javaslatot általánosságban elfogadta, a részleteknél pedig módosított a javaslatot oly értelemben, hogy csakis törvényes okból redukálható a kontingens, kimondta továbbá Hieronymy indítványának megélően, hogy a kontingensre igényt nem tartó gyárak létesítése kormányengedéllyel nem függ, végül kimondta, hogy a Horvátországban létesítendő gyárakra nézve a borsát bán halgataudó meg.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, március 14.

Az állami tisztviselők országos egyesületének igazgató-választmányja Fürös László elnöklésével tegnap rendkívüli ülést tartott. Az ülés tárgya — a csekélyebb jelentőségű napirenden kívül — tulajdonképpen a fizetésrendezési javaslat volt. László Pál kir. tanácsos a bírúknak a kongresszusukon tett támadásait igazságtalannak tartja s az ellen tiltakozik.

A hivatali és egyéni integritásnak és hozzájárulhatatlanságnak hangoztatásával a bírú magasabb docióit követelnék, ezt minden tisztviselőre sérősen tartja s ezér visszautasítja. Az integritás tekintetében a tisztviselőket osztályozni nem lehet, mert az államnak legőbb érdeke, hogy minden tisztviselőjének integritása garantálva legyen. A javaslat 51.000 állami alkalmazott helyzetét javít s a 17^{1/2} millió korona többlet oiy arányosan és helyes elvek alapján van felosztva, hogy azért a kormányt elismerés illeli.

Csep József kijelenti, hogy a legfontosabb érdék a javaslatnak mihamarabb törvényerőre emelése, melyőt sok nyomorban levő család várja sora jobbra fordulását. E kisemberek érdekében kéri Fürös László elnököt, hogy a X. és XI. fizetési osztálybeli tisztviselők első pötéka he 16 hanem már 12 évi szolgálat után állapítassék meg. Végül szóhozott a Magyar Tanítók Öthonának a képviselőházhoz benyújtott manifestumát. Nem léli ugyan, hogy ez a javaslat sorsára betolással lehetne, de az egyó dalu beavatkozást illetékellenek tartja s azért az ellen tiltakozik.

Benedek Sándor közigazgatási bírú konstatalni kívánja, hogy a különféle párciális szerelnek a státus rendezése alkalmával nyerne orvosást, mint hogy pedig a kormány a státusrendezés kikötésbe helyezte, minden további párciális mozgalom tárgyátalan.

Fürös László kijelenti, hogy a képviselőházhoz általa legutóbb előterjesztett memorandum minden párciális szerelmet feleltel s a pénzügyi bizottságban ő jel is szolgált. A kisemberek érdekében oda fog halni, hogy a X. és XI. fizetési osztálybeli tisztviselők né két, hanem három korpótléknak részesüljenek s ez által oiy fizetést érjenek el, mint az ugyanolyanrangú

Nem jött senki. Ott fönn aztán a pap megfogta az embernek a kabátja szelét s megállította az utra kitelepedett oszlop mögött, amibe a sekrestye kis ajtaja van belevágvá.

- Hát most már essk mond valamit?
- Elkényszeredetten felelt az ember: — Nem tudok.
- Miért ütött meg?
- Kellett.

A pap megállott és sűrű ráncokba futott össze a homlokán a bőr, amig ujra jól megérezte ezt az embert. Egy kicsit aggodalmas is volt a pillantása s ahogy körülnézetgetett, mintha az utat kereste volna, amelyen menekülni lehet, ha ez az ember megvadul. Mert azt nem lehet tagadni, hogy bolond. Kellett... Azt mondja. Még mindig fáj a vállában a csont és sohase látta ezt az embert és — kellett. — Próbálja megmagyarázni...

Az ember hunyorgatott a szemeivel s lát-szólt rajta az érzősákos igyekezet arra, hogy megmagyarázni próbálja azt, hogy miért kellett neki ütni. Lassan kezdet beszélni, minden szónak utánagondolvá, hogy vajjon ugy van e — s nem is melegegett bele a beszédbe úgy, hogy folyt volna szájából a szó. Inkább: kinlődött. Fizikai fáradság gyötötte s néha azzal legyített a levegőbe: minek? Hogy tudnillik, minek mindezt elmondani.

— Esett, nagyon esett ember vagyok, tisztelendő uram. Hogy: atyám, azt nem mondhatom, kérem. Sajnálom, nem mondhatom, bár egy valásról valók vagyunk. Hanem nekem atyám sohse volt s ami nem volt, azt nem is igyekezett pótolni senki. Hajsزت ember, aki éppen csak arra tudott vigyázni mostanság, de arra is csak igen nagy kinnal, hogy gazemberré ne legyen. Hogy

ol ne vegyem a más pénzt vagy efféle, szóval hogy ha bele is kell bolondulni a nyomoruságba, hát legalább idekinn bolonduljunk meg, nem a tömlőben. Hogy hogyan, mint, mi vagyok, ki vagyok, az mind nem fontos. Tessék elhinni. Szeremesetlen. Azon se tessék törni a fejét, hogy a magam vagy a más hibája miatt-e? Olyan mellekes ez. Ami a földög és én egyebet nem is látok, csak ezt... A földög, hogy öt gyermekem van otthon. Még nem éheztek egy pillanatra sem, még fogalmuk sincs arról, hogy mi-csoda emberfeletti kinnal szedem elő nekik mindennapra az ennivallót és a többi... De én belepusztulok. Érzem, hogy összeesem, és előttem a réműlet, hogy egy ranggal csak elkövetkezik az, hogy nem hozzák be nekik az ággyba a kávét meg a zsemlyékéket. S körül csupa olyan ember, aki nem kinlódik. Hát ma rám jött, hogy valakit megütök.

Valaniképpen csak tiltakozom én is az ellen, hogy ilyen gyálatatosan rosszul megy a sorom, menekültem innen is, onnan is, ahol már éreztem, hogy emelem a botot. Előbb egy asszonyt akartam megütni, aztán egy kövér urat, aki azonban kocsiba ült. Ez Pesten volt. Atjöttem Budára. Tisztán azzal a gráva gondolattal, hogy itt kevesebb a rendőr. Mert egészen tönkretemt ember, bekisért ember, az újságokba kiírt ember nem akartam lenni. Erre még mindig volt eszem. Hát aztán a tisztelendő ur jött — s megtörtént.

Félnékem odanyújtotta a kezét a papnak.

— Köszönöm, hogy nem adott át a rendőrnek.

A pap is kezét adott neki s az ember megindult lefelé. Pár lépésről azonban visszaszólott:

— S ha fáj, hát most már igazán nagyon sajnálom, nekem fáj.

osztrák tisztviselők. Ezután azon reményének adott kifejezést, hogy ismerve a kormány jóindulatát, a javaslat rövid idő alatt törvényerőre fog emelkedni.

Az elsőfolyamodású bíróságok jegyzői és aljegyzői ma délelőtt 11 órakor tartották meg a büntető-törvényesség esküdtészkéi termében országos nagygyűlést, mely a fizetésrendezési törvényjavaslatnak reájuk vonatkozó sérelmes részei ellen szót emeljenek. Mintegy 100 jegyző és aljegyző jelent meg ezen a kongresszuson.

Szabados Béla szabadkai jegyző megnyitva a kongresszust, üdvözölte a megjelent kártársakat s indítványára a kongresszus megválasztotta elnökökül ifj. Heis Odön aljegyzőt (Újpest), társelnökökül pedig dr. Beniczák János törvényszéki jegyzőt (Budapest) és dr. Söté János törvényszéki jegyzőt (Szabadska). A kongresszus jegyzőül pedig dr. Finger Oszkár aljegyzőt (Budapest).

Megállapították ezután, hogy a fővárosi törvényszékek és járásbíróságok teljes számban megjelent jegyzőin és aljegyzőin kívül képviselve vannak a kongresszuson kiküldöttek által a szombathelyi (dr. Kármán Elemér), a szabadkai (dr. Söté János, Szabados Béla), a gyulai és kézdvársárbelyi (Kalló Miklós), a besztezercebányai (dr. Egrý Aladár), a kaposvári (dr. Oszmann Aurél és Demianovics György), a pécsi (Mihályffy Dénes), a komáromi (dr. Zamborszky László), a soproni (dr. Bánhid Gábor), a gödöllői (Kiss Lajos) és az újpesti (ifj. Heis Odön) elsőfolyamodású bíróságok.

Dr. Finger Oszkár kongresszusi jegyző ezután felolvasta a kassai és budapesti bíróságok jegyzői által készített s a képviselőházhoz benyújtott memorandumokat.

Elsőnek dr. Takács Aurél budapesti törvényszéki jegyző szót a memorandumhoz, aki megindokolt beszéd kíséretében azt az indítványt tette, hogy a jegyzői kongresszus egyhangulag csatlakozzék a bírák memorandumához, amelyben a bírák az ő helyzetüket is megbeszélés tárgyává tették s érdekeik megvédésében őket is támogatják. Ezért foglalták bele a bírák memorandumukba a jegyzői kar sérelmeit is. Dr. Kármán Elemér (Szombathely) azt indítványozza, hogy a jegyzői kar külön memorandumban tüntesse ki sérelmeit. Dr. Král Miklós (Budapest) ellenzi dr. Takács indítványát, hogy a jegyzői kar csatlakozzék a bírák memorandumához. A jegyzői kar külön státust alkot s a mai kongresszus feladata az, hogy egy memorandum alakjában összegezze a sérelmeket. Ezen memorandum elkészítésére egy bizottság kiküldését kérte. Végül megemlítette, hogy a javadalmazás tekintetében különbség kell tenni a fővárosi és vidéki jegyzők között. A fővárosban drágább a megélhetés, mint a vidéken s így a vidéki jegyzők nem is vehetik rossz néven, ha a fővárosiak pótlékban részesülnek.

Dr. Balázs Emil (Budapest) nagy figyelemmel hallgatott beszédében kifejtette, hogy eleinte szükséges volt, hogy a jegyzők külön memorandumban tájékoztassák a bírák sérelmeiket. De a bírói kongresszus oly melegen karolta fel a jegyzői kar érdekeit is, hogy kár lenne most külön memorandummal rontani az összhangot a bírák és a jegyzői kar törekvése között.

Dr. Nyári Jenő (Budapest) konkrét javaslat tételét sürgette, kiemelve, hogy most fizetésrendezéssel van szó, nem pedig fizetési osztályokba való sorolással. Maradjanak csak az aljegyzők a XI. fizetési osztály II. fokozatában, a joggyakornokok pedig 1400 koránál minimummal neveztesse nekik.

Dr. Kalló Miklós (Gyula) a külön memorandum szerkesztése mellett szólt fel.

A kongresszus végül nagy lelkesedéssel elfogadta dr. Takács Aurél indítványát, hogy a jegyzők csatlakozzanak a bírák memorandumához. Ezt az indítványt dr. Kármán javaslataira írásba is foglalják. Erre dr. Takács Aurél, dr. Beniczák János és dr. Balázs Emil tagokból álló bizottságot küldötték ki. A kongresszus végül köszönetet szavazott Zsitvay Leó elnöknek az esküdtészkéi terem átengedéséért.

A magyar ávári gazdasági akadémiának részletesen ismertetett memorandumával kapcsolatban a gazdasági tanügyről egy szakember ezt írja nekünk: A fizetésrendezési törvényjavaslat a gazdasági tanügy jövőjére nézve kétségkívül bárhányos állapotokat teremtené. A sérelmek három pontba foglalhatók. Az igazgatók, az eddigi tapasztalatok szerint, a 10-15 évi rendes tanári szolgálatot beöltöztek közül kerültek ki. Ennyi rendes tanári év után, a javaslat szerint a tanároknak akkora fizetés fog jární, amekkora az egyvel magasabb fizetési csoportba a csak alapfizetéssel kinevezhető (15. §) igazgatókól lesz. Nem képzhető tehát, hogy az igazgatói állás betöltésére alkalmasnak mutatkozó tanár kapacitálhat legyen arra, hogy az egész igazgatói felelősséget és munkakört s az évi nagy vakáció elvesztését a tanári teendő mellett magára vállalja akkor, amikor egy állér fizetési többletet sem kap érte s amikor igazgatói állásában sem érhet el a kötelező szolgálati idő keretén belül magasabb javadalmazást, mint a kétségtelenül nyugalmasabb s kisebb felelősséggel járó s a nagy vakáció töltés is szabadon rendelkezés egyszerű tanár marad. Ha tehát fenn akarjuk tartani azt az eddig is követett s szükségesnek tartott elvet, hogy a gazdasági tanintézetek élére jó igazgatók kerüljenek, a kérdés rendezése elől ki nem lehet térni.

Véleményük szerint a kérdés úgy oldható meg a leg-egyszerűbben, ha módját ejtik, hogy a rendes tanári fizetési csoportból, az ettől javadalmazás tekintetében úgy sem sokban különböző egyvel magasabb igazgatói csoportba való kinevezés, a rendes tanári állásban eltöltött évek fele a magasabb csoportba való beosztás alapjául beszámítsassék.

A gazdasági akadémia rendes tanárait csaknem kivétel nélkül az egyvel alsóbbok gazdasági tanintézetek érdemesebb rendes tanárai sorából nevezik ki, mint akik ez állások betöltésére ugyaszólván egyedül kompetensek. Minthogy a javaslat 15. §-a szerint az akadémiai tanárrá való kinevezés csak az alapfizetéssel történhetik, egy már, mondjuk, 20 évi szolgálatnak megfelelő javadalmazással ellátott gazdasági tanintézetű rendes tanár, a javaslat szerinti 5300 K. fizetés helyett csak 4800 K.-val s 500 K. kiegészítési pótlékkal nevezethetők ki akad. r. tanárrá, amely állásában e magasabb fizetési csoportban eltöltendő további öt évi szolgálat után, kapná csak meg azt az 5300 koronás fizetést, amit már gazdasági tanintézetű tanár korában öt év előtt ért el, sőt mi több, ha megmaradt volna előbbi kisebb állásában, már ugyanekkor 5900 korona fizetésben részesült volna. Ha elismerjük, miszerint kivánatos, hogy a gazdasági akadémia tanárait az ezen állásokra legkompetensebb elemek ezután is megnyerhetők legyenek s ne kezdő fiatal emberek, vagy a gazdasági tanói irányvág merőben ismeretlen egyének alkalmazzassanak jövőre akadémiai tanárokkul hogy a törekvőbb gazdasági tanintézetű tanárok eddigi ily irányú előlépése ezutánra is lehetővé tétessék: a gazdasági tanügy színvonalának fenntartása érdekében elkerülhetlenül szükséges, hogy az akadémiahoz való előlépés ne fizetésbeli hátrappéssal járjon, vagyis, hogy a gazdasági tanintézetű rendes tanári állásban eltöltött évek jelét az akadémiai rendes tanárrá való kinevezésnek a magasabb csoportba való beosztás alapjául itt is épp úgy beszámítsák, mint az igazgatói állások betöltésére ientebb nélkülözhetetlennek nyilváníttatott.

A gazdasági tanügy munkásainak harmadik sérelme az, hogy a törvényjavaslat által részükre kontemplált fizetési fokozatok legmagasabbját a kötelező szolgálati idő alatt egyáltalán el nem érhetik, sőt részben meg sem közelíthetik s e tekintetben a törvényjavaslat őket a köztisztviselők tanárokhoz képest nagyon is mostoha elbánásban részesíti.

KÜLFÖLD

A szerb király Bécsben. Szinte várni lehetett, hogy a krusodoli ut után a szerb király közeledni próbál királyunkhoz. Ő felsége tegnap kihallgatáson fogadta dr. Petrovicsot, Sándor szerb király kabinetjének főnökét. A kabinetfőnöknek állítólag az volt a bizalmas missziója, hogy ő felségének Sándor király köszönetét tolmácsolja azért a fogadtatásért, melyben atyjának meglátogatása alkalmával a krusodoli kolostorban részesült. Ezzel kapcsolatban dr. Petrovics azt a kérdést intézte Ferenc József királyhoz, vajjon szívesen látaná-e ő felsége, hogy Sándor király látogatást tegyen Bécsben? Mint Bécsből telefonálják, a N. Fr. Presse esti lapja megerősíti ezt a hírt, azzal a módosítással, hogy a szerb király látogatásának helyét és idejét később fogják megállapítani.

A kiegyezés sora Ausztriában. A Reichsrath keddi ülésén meg fogja kezdeni a kiegyezési javaslatok e's olvasását. A vita során, mint a Neue Freie Presse jelenti, valószínűleg behatóan fogják fejtegetni Ausztriának Magyarországhoz való egész viszonyát. A prágai Politik ma azt sejteli, hogy a csehek súlyos helyzetbe fogják hozni az osztrák kormányt és megakadályozzák, hogy megtertsa a magyar kormányval köztét megállapodásait. Ehhez a Neue Freie Presse a következő megjegyzést fűzi: Hogy vajjon ezek a sejtések mögött komoly dolgok rejlenek-e, vagy pedig csupán taktikából történnek, azt a jövő fogja megmutatni.

Vilmos császár s a cumberlandi herceg. Vilmos császár küszöbön álló kopenhágai látogatása alkalmából nem akarnak elnémulni azok a hírek, melyek arról szólnak, hogy a császár nemcsak kibékül a Cumberland-házzal, de ezt a kibékülést meg is pecsételik a német trónörökösnek a cumberlandi herceg egyik leányának az eljegyzésével. Ezeket a híreket részben már megcáfolták, részben pedig az vetett véget az egész legendának, hogy a cumberlandi herceg és hercegné előbb elhagyják Kopenhágát, mintsem hogy a császár odaérkezék. Ez úgyról a *Berliner Tageblatt* a következőket írja: Miksa badeni herceg nemrég a berlini császári udvarnál időzött feleségével, Mária Lujza cumberlandi hercegnével. A császár a legnagyobb előzékenységet tanúsította magas vendégei iránt, aminek következtében az a hír

kelt szárnyra a sajtóban, hogy a trónörökös eljegyzí a cumberlandi herceg egyik leányát.

Erre vonatkozólag most a következőket jelentik Kopenhágából: A császár dán nyelven írt levelet küldött Thyra cumberlandi hercegnének, amely igen békülékeny hangú volt s utját egyengette a császári összeköttetésnek. A hercegné rá tudta beszélni makacs férjét is, s együtt utaztak Kopenhágába. A német trónörökösnek és Alexandra braunschweigi és lüneburgi hercegnének, a cumberlandi herceg második leányának az eljegyzését a dán király 85. születésnapján tették volna ünneppélyesen közhírré, a dán királyi család összes tagjainak a jelenlétében. Az volt továbbá a szándék, hogy György Vilmos braunschweigi és lüneburgi hercegnek átadták volna Braunschweig trónját, annál is inkább, mert Albrecht porosz herceg, a mostani régens már nagyon fáradt és beteges.

Már minden jól elő volt készítve s az ügyet nagy rokonszenvvel fogadták a kopenhágai udvarban, mikor a cumberlandi herceg egyszerre csak megváltoztatta szándékát. Lehetetlennek tartotta a Poroszországgal való kibékülést, mert ezzel vele járt volna az is, hogy a herceg elismerje Hannovernek jelenlegi helyzetét. Azt adván ürügyül, hogy második fia kanyarban megbetegedett, Kopenhágából visszautazott Gmundenbe.

Franca ügyek. Főelosztott kongregációk. Combes miniszterelnök utasította a prefektusokat, hogy vizsgálják meg, vajjon a rendelettel főelosztott kongregáció-intézetek még mindig folytatják-e előbbi működésüket. E kongregációknak tiznap utolsó határidőt adnak az általuk lakott épületek végleges kiürítésére. E határidő letele után a kongregációk és az illető épületek tulajdonosai ellen elrendelik a bírói üldözést, még akkor is, ha valamely kongregációnak csak egyetlen tagja is valamely ürügy alatt az épületben tartózkodik. Ama kongregációk száma, amelyek az 1901. évi törvény dacára nem folyamodtak hatóság engedélyezésértéért ezért a polgári bíróság által üldözöttek, egy ma közzétett hivatalos kimutatás szerint 99-re rug.

A Dreyfus-ügy. A Dreyfus-ügynek szellőztetése, melyre tudvalegőeg Jaurès vállalkozott, jócskán késik. Jaurès már ezelőtt hetekkel akart ezzel előhozakodni a kamarában, a Syveton-ügy alkalmával, kinök választását tudvalegőeg kérvénnyel támadták meg. Mivel azonban e kérvény előtt még igen sok megátamodt választás ügyét kell megvizsgálni, a Dreyfus-üggyel kapcsolatos Syveton-ügyre csak hetek múlva kerül a sor.

Chamberlain hazatért. Chamberlain angol gyarmatügyi miniszter hónapokig tartó szemleut után vissztért a Fokföldről, dusan megrakodva tapasztalatokkal, az elégedetlenek tanácsaival s a boerok kérvényeivel. Ma reggel Southamptonba, délben pedig Londonba érkezett. A király csak a jövő héttön fogadja. Pénteken nagy lakoma lesz a City városában, ahol Chamberlain nagy beszédet fog mondani a délafrikai helyzetről. Az újságok lelkes cikkeiben üdvözik a gyarmatügyi minisztert megérkezése alkalmából.

Southampton, március 14.

Mikor a Norman gőzhajó, amelyen Chamberlain gyarmatügyi miniszter hazazért, kevéssel 8 óra után a ködben láthatóvá lett, a kikötőben tartózkodó hajók zászlódszt öltöttek és a hajók legénységei hurra-kiáltásokban törtek ki. Chamberlain, akit partraszállásokor lelkesült óvációkban részesítettek, egy feliratra azt válaszolta, hogy reméli, hogy Dél-Afrikában, amelynek története a németalföldiek és angolok ellenkező ideáljai következtében viharos volt, sokat tanult, de azt hiszi, hogy most már helyreállt a tartós béke. Ova int azonban, hogy missziójának elért eredményeit tulbecsülik. A haladásnak lassunak, de biztosnak kell lennie. A boerok vezetői amaz ígéreteknek, hogy a jövőben lojálisan fogják betölteni helyüket, mint annak a nagy birodalomnak tagjai, melyhez most tartoznak, nyugodtan hitelt lehet adni.

London, március 14.

Chamberlain ma délben ideérkezett. Fogadtatása csendes volt. A pályaudvaron üdvözlésére megjelentek: a miniszterelnök, a kormány több tagja és Chamberlain meghitt barátai. A tengeren Chamberlain sokat szenvedett közvénytől, de egyébként jó színben van s arca napbarnított.

EMPIRISZUS

50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-kört 5. (Megrendelések fordulj postálva eszközöltetnek.) Ártalmatlan növényi részeket tartalmaz, mialt a nagy közönség mint házi cikket üvegekben kapható.

A jezsuita-törvény Németországban. A *Kölnische Volkszeitung*, a német centrum közlönye, attól fél, hogy a jezsuita-törvény 2. §-ának megszüntetése ellen (ez a paragrafus arról szól, hogy jezsuiták nem teleshelhetnek le Németországban) mind hevesebb lesz az agitáció, ha a szövetség-tanács állásfoglalása ennek az agitációnak véget nem vet. Főképp a birodalmi kancellárnak lenne érdekében elősegíteni a szövetséges kormányok döntését, mert ismeretes nyilatkozatában nem a centrum iránt való előzékenységet vezette, hanem annak a mérlegelése, hogy normális viszonyok közt nem járja oly törvénynek a fönntartása, mely eredetét vallási villongásoknak köszöni, s melynek fönntartása mélyen sértene a birodalom-gyűlésben legfontosabb szerepet játszó pártot.

Berlin, március 14.

Általánosan föltűnik, hogy a szövetség-tanács még eddig nem foglalkozott a jezsuita-törvénnyel. A kormány nem akar arról a birról nyilatkolni, hogy a törvény második szakaszának megszüntetését el kell halasztania, mert a szövetség-tanácsban nem tud magának többséget biztosítani; mindenesetre be akarja várni a dolgok további fejlődését, mert a dolgokból még súlyos kormányválság is fejlődhetik.

A macedon reformakció. A *Kölnische Zeitung* világápol szerint Pétervárot az a fölfogás, hogy a Balkán-félszigeten a helyzet nem ad okot semmi nyugtalanságra.

De viszont *Danev* bolgár miniszterelnök úgy nyilatkozott egy francia hírlapíró szerint, hogy a helyzet komolyságát lehetetlen tagadni. „Bulgária — azt mondja — megtett mindent, hogy a szigorú neutralitás álláspontján legyen, de a béke fönntartásáért még sem állhat jót.”

Itt tehát két ellentétes fölfogás áll egymással szemben, a hatalmas orosz és a bolgár. Akár áll azonban jót a békéért Bulgária, akár nem, ha Oroszország igazán akarja, akkor Bulgária kénytelen-kelletlen békén fog maradni. S hogy akarja, az kitűnik a következők pétervári cselekedeteiből is: „Itteni hivatalos helyeken kijelentik, hogy a nagy vezérkar mozgósító osztálya fölkérte odesszai utazása csak a szokásos gyakorlati tanítási utak egyike. A hadügyminiszternek a Szibériában teendő hosszabb felügyeleti útjára tett előkészületek megeafolják mindazokat a híreket, amelyek az odesszai és kiovi katonai kerületek részleges mozgósításáról beszélnek.”

Negyven bolgárból álló fölkelő-banda megjelent Beonica faluban a a görög templom közelében négy kis házat megszállott. A csendőrök körültekinték a fölkelők tanyáját a megadásra szólították fel őket, amire azonban ezek nem voltak hajlandók. Ekkor a csendőrök föl akarták gyújtani a házakat, de nem teheték meg, mert a házak lakói is bent voltak, köztük huszonegy asszony és gyermek. Időközben távirati fölszólításra Szalonikiból kétszáz nizam-katonát küldtek Beonicába a csendőrség segítségére. A fölkelők azért akarták Beonicát hatalmukba keríteni, mivel az a község bizonyos stratégiai fontossággal bír s azzal a közeli hegyesorokat is elfoglalhatták volna. A fölkelőknek az éj sötétjében sikerült elmenekülniök, de négy közülük elesett, egy pedig megsebesült. A házak lakói közül egy lelkész és egy leány szintén sebet kapott.

Konstantinápoly, március 14.

A párisi *Temps* e hónap 10-iki jelentése hogy a Jildiz és a porta az orosz nagykövettel buzgógn folytatnak különböző tárgyalásokat a macedon bandák garázdálkodásainak elnyomása és a reformmunkálatok tekintetében, amely tárgyalásokon bár Calice osztrák-magyar nagykövet nem igen vesz részt, teljesen téves. A két hatalom konzuli közegei részére a reformok végrehajtásának ellenőrzése ügyében kidolgozott instrukció ez idő szerint a két kormány előtt van véleményadás végett. Mihelyt ezeket jóváhagyták, az instrukció azonnal hatályba lép.

Szofia, március 14.

A macedoniai csendőrség ősparancsnokságával *Mach* újságíró a Köln. Ztg. konstantinápolyi tudósítóját kínálta meg. *Mach* nem fogadta el az állást.

London, március 14.

A *Times*nak jelentik Konstantinápolyból: Az amnesztia következtében vasárnapig ezer foglyot bocsátottak szabadon és pedig négyszáz bolgárt és hatszáz macedont.

HIREK

Március 15.

Minden március 15-ike olyan pontja a végtelen időnek, melyből hátrafelé és előre kell tekinteni. A múltból erő, lelkesedést és önzertet kell merítenie a népeknek. A jövőből reményt. A múltból meg kell tanulniok, hogy a nép mindent megtehet, ha van hozzá energiája s szereti becsületét. A jövőből azt a reményt kell magunkba szívunk, hogy amit a nagy Március óta lealkudott a dolgokból az élet és a hatalom, azt egy új nagy márciusi napon megszerezheti a nép, ha komolyan és erősen akarja.

Az ünnepek arra valók, hogy elmékedjenek az emberek, és Március tizenötödikénél több elmékedésre nem nyilik alkalom.

Az első, amit meg kell tanulni, az, hogy a nagy Március sokat hozott a népnek, de nem mindent. Meg kell tanulni, hogy a nagy Március nem volt az utolsó, hogy az a nemzet fejlődésének egy nagy és szent napja volt, de nem egyszersmind a fejlődés határnapja. Meg kell tanulni, hogy a nagy márciuson túl első kell készíteni a jövő Márciusát, melyen még több jogot nyer a nép s teljesen egyértelmű lesz a nemzettel. Még vannak osztályok, még vannak elnyomottak és ha nem is joggalalanok, de kevesebb jognak, akik számára el kell jönnie a jövő nagy Márciusnak.

Aki március tizenötödikén csak az emlékezésnek él, aki csak a múltba néz s a régi nagyságon elmerengve nem akarja meglátni a jövőt, az nem érti meg az ünnep jelentőségét. A múltból tanulni kell, szent hélyület meríteni a jövőre. A világ országait halad a fejlődés szekere. Lassan halad, de halad. Aki azt hiszi, hogy a nagy Március tizenötödikén hirtelen megállt, mert célhoz ért, az nem tudja, hogy hova tart a világ szekere. Március tizenötödikén csak egy nagy állomáshoz ért s most megy egyenesen a másik nagy állomás felé. S ki tudja, azontul még hány állomás következik?...

Aki a fejlődés törvényét, a haladás bizonyosságát tanulja meg a mai napon, az érti a tavasz legszebb napjának szimbolusát.

Budapest, március 14.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Március 15-ikén új előzetetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetetés ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **A király íttthon.** A király ma reggel hét órakor misét hallgatott, azután pedig nagyobb sétát tett a várkertben. Tizenegy órakor visszavonult lakosztályába s államügyekkel foglalkozott. Hónap reggel — az eddigi megálapodások szerint — külön udvari vonaton Gödöllőre megy s csak este tér vissza Budapestre. Hétfőn általános kihallgatás lesz. A király azután még csak e hónap 19-ikén, esütőriőkön ad kihallgatást, s még aznap este Bécsbe utazik. — Mint Bécsből jelentik, a király április végén vagy május elején visszatér Budapestre s itt marad két vagy három hétig. Ez idő alatt nagy fogadás lesz a budai várpalota új termeiben, amelyeket akkor fognak felavatni. Erre az ünnepségre leutazik Bécsből a diplomáciai testület is, amely a legutóbbi udvari bálról elmaradt. Azt is tervezik, hogy az udvari bálakon eddig szokásos büffé helyett szupét adnak a vendégeknek.

A budai királyi várpalotában ma déltán 6 órakor udvari ebéd volt, amelyen *6 felségén* kívül jelen voltak: *Samassa* József érsek, gróf *Andrássy* Aladár, gróf *Bathányi* Lajos, báró *Radványi* Béla, *Berzevicsy*

Albert, *Erdély* Sándor, báró *Dániel* Ernő, gróf *Andrássy* Gyula és *Ernst* Kelemen valóságos helyőrségi tanácsosok; *Daniel* Gábor képviselőházi alelnök, gróf *Mátyás* József és *Dókus* Ernő kamarások; *Biró* Lajos, *Kresmarik* János, *Münch* Aurél *Nyegre* László, *Szerb* György, *Szós* Pál, gróf *Teleki* Sándor és gróf *Wilesek* Frigyes országgyűlési képviselők, *Szivák* Imre a budapesti ügyvédi kamara elnöke, *Hutyrá* Ferenc állatorvosi főiskolai rektor, *Lichtenstein* Rudolf herceg első főudvarmester, gróf *Paar* lovassági tábornok és *Bolfras* tábornok főhadsegédek, gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy, aradvári *König* Károly osztályfőnök, dr. *Kerz* főorvosorvos, lovag *Hömel* korvettkapitány, báró *Apor* Örnagy és *Gossei* márii Örnagy szárnysegédek, *Margutti* és *Borotha* századosok, báró *Ditfurth* százados, *Borsicsky* Örnagy, báró *Eánffy* hadnagy és az őrparancsnok.

— **Báró Fejérváry állapota.** Értesülésünk szerint báró *Fejérváry* Géza honvédelemügyi miniszter gyöngékedése, amely miatt a képviselőház mai üléséről távolmaradt, nem komoly természetű. Csak erősebb megrögzésről van szó s a miniszter előreláthatólag a képviselőház hétfői ülésén megint jelen lesz.

— **József főherceg köszönete.** *József* főherceget szülővárosa, Pozsony is üdvözölte hetvenedik születésnapja alkalmából. A város üdvözölte felhátrára most a következő levéllel válaszolt a főherceg:

Szivem melyből fakadnak a hála azon érzelmei, melyekkel szeretett szülővárosomnak, Pozsonynak, oly meleg szavakban hoztam mémet üdvökvánatait fogadtam. Ezen érzelmeim meg is mulandók, mert míg szívem dobog, mindig tartandának, épp úgy, mint legbensőbb és legérintetebb ragaszkodásom anyavárosomhoz és minden egyes polgárához. Isten legdusabb áldása szálljon önökre, viruljon városuk mindenkor. *József* főherceg.

— **Erzsébet főhercegnő betegsége.** *Niszéből* jelentik, hogy *Erzsébet* főhercegnő, herceg *Windschgrätz* Ottó felesége, tegnap koraszülött gyermeket hozott a világra. *Pavlik* prágai egyetemi tanár ma érkezett Niszába.

— **Királyi hitványtatás.** A király *Lányi* Ferenc nyugdíjazott kohóintézőnek, sokévi hű és buszó szolgálata elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Az újságírók szabadságakomája.** A *Budapesti Újságírók Egyesülete* holnap, vasárnap déli 1 órakor rendezi szabadságakomáját a Pannónia-fogadó külön éttermében. Az ünnepi beszédet a *Jókai*-balkommal a kezében *Csiklay* Lajos az egyesület alelnöke mondja.

— **Magyar nemesség.** A király *Berkó* István ipolyági gyógyszerész és takarékpénztári vezérigazgatónak, valamint törvényes utódainak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet bái előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Szérum a tifusz ellen.** Londonból táviratkozza tudósítónk a *Times* révén, hogy dr. *Mac Fayden* tanár sérbumot talált fel a tifusz ellen. Az új szer, amelyet bőr alá kell fecskendezni, nemcsak profilaktikus hatású, hanem gyógyító ereje. *Fayden* a saját intézetében már hosszú idő óta kipróbálta állatokon s az eredményteljesen kielégítőnek találta. A szerumot egészen kipróbált mikroszkopikus tifusz-bacillusból állította elő *Fayden* még pedig a lagypont alatt levő állapotban s így mérges hatása nincsen. A szerum készítése rendkívül nagy nehézségekkel járt. *Fayden* szerint ez a szerum azon a feltéveszen alpu, hogy minden betegség gyógyítható megfelelő bacillusok preparálása után nyert szerummal. A tüdővész és a rák is talán, de mindenesetre nem nagyon előrehaladott stádiumban.

— **Cimadományozás.** A király dr. *László* Endre és dr. *Jekel* Péter miniszteri fogalmazóknak a miniszteri segédtitkári címet adományozta.

— **Elhunyt udvari tanácsos.** *Salomon* Oskár udvari tanácsos, a közös legfőbb számszék kiváló hivatalnok, hosszabb szenvedés után tegnap Bécsben meghalt. A delegációk elé terjesztett zárószámadások összeállításával évek óta volt megbízva és e nehéz feladatot a legnagyobb lelkiismeretességgel és alapossággal oldotta meg. A halottat vasárnap szentliük be Bécsben a szerviát templomban.

— **Automobilkiállítás.** Bécsben ma déltán nyitotta meg *Ferenc Salvdór* főherceg védnök, báró *Beck* tábornok vezérkari főnök és sok más előkelőség jelenlétében a *harmadik nemzetközi automobilkiállítás*, amelyen számos német és francia cég és az összes osztrák cégek résztvesznek. *Pallavicini* ögróf üdvözölő beszédere a főherceg azt válsította, hogy örömmel vállalta el a védnökséget. Az automobilé a jövő. Szilárd meggyőződés, hogy az automobilizmus évről-évre terjedni fog és az automobil is használatos lesz. A főherceg ezután kíséretével bejárta a kiállítást és meglegedését jelezte ki a látottak felett

MOLL SEIDLITZ POR
feltűnőhatatlan hálszer mindana gyomorbafojknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és SO
Legjobb földalomszállító beőrzőölés, csuz, közvény és egyéb meghűlést beőznél. A rakárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 förtéket, kapható, MOLL készítmény kérendő.

— **Edvárd király szerelme.** Egyre több adat jut a nép kezébe arról, hogy a királyok is emberek, sőt hogy bűnös emberek. Edvárd királyról egy olasz lap kedves jubileumi megemlékezést közöl egy angol levelezője tollából, amely hivatalosan arra, hogy mivel mostanában divatos lett a királyok szerelmi életéről intimtásokot elmondani, ezt a divatot Edvárd király terhére is hasznosítsa.

A *Piccolo* ezeket írja az angol király szerelméről:

„A királyi pár házassági évfordulója nem folyt le valami melegséggel, Edvárd király és Alexandra királyné — amint azt ma már egész London tudja — nem élnek boldogan. A király kicsapongó életet él és most is benő viszonyt folytat egy csinos, a londoni előkelő társaságban ismert G. C. nevű hölgygel. A viszonyról a királyné is tudomást szerzett és a házastársak között annyira kiélesedett a dolog, hogy csaknem szakítás állott be. A koronázás alkalmával a királyné asszal fenyegetőzött, hogy nem engedí magát addig megkoronáztatni, míg a király fel nem hagyja viszonyával, és azaz a király határozott kijelentése s ígérete után hagyta fejére tétetni a westminsteri apátságban a koronát. Edvárd király azonban nem egykönnyen mondott le barátnőjéről s ezért közte és a királyné között a feszültség továbbra is fennmaradt. A koronázás házasságok csak akkor békültek ki, amikor az uralkodó beteg lett és meg kellett operálni.

A király barátnője férjes asszony. Előkelő londoni társaságban igen kedvezőtlen véleménnyel vannak felőle, sőt nemrég rajtakapták hamis kártyázáson. Elsőrangú arisztokrata társaságban ugyanis férje kártya körében feltűnően sok pénzt nyert. Megfigyelték a házaspárt és észrevették, hogy az asszony hajában babráva, ujmozdulatokkal adta tudtára urának a játékos kártyáit.

Közelebről Devonshire herceg chatsworthi kastélyában fényes estélyt rendezett, amelyre a királyi pár is hivatalos volt. G. C. urhölgyet azonban az estélyre nem hívták meg és ezért ez bosszúból rávette Edvárd királyt, hogy a mellőzésért ő se jelenjen meg az ünnepélyen. A király csakugyan lemondta a meghívást. Ekkor történt, hogy a lapok — a király rosszullétéről adtak hírt, amiért nem utazhatott el Chatsworthba.

— **Új benőcs apátok.** A pannonbalmi benőcsök a megürresedett bakonybéli és zala-apáti két apátságra új apátokat jelölnek. A rendi ellenzék két jelöltje, dr. Vargha Sámuel, aki mint gimnáziumi igazgató a tanügy körül tüntette ki magát és dr. Bierbauer Lipót, aki mint kitűnő fizikus Győrött és Pápán a vízvezeték létesítése s most mint a benőcsök központi jószágkormányzója fejt ki nagy tevékenységet.

— **Roosevelt és a hivatalvadászok.** Roosevelt, az amerikai Egyesült-Államok elnöke ki nem állhatja a hivatalvadászokat.

— **Mulatságos esetet** mondhatok el önöknek, uraim, — mondotta nemrégiben néhány politikai barátjának. — Azon a napon, amikor az újságok az első részletes híreket hozták a martiniquei katasztrófáról, levelet kaptam egy úrtól, aki közölte velem, hogy a martiniquei amerikai konzul is odaveszett. A levelet aztán így fejezte be: „Azért pályázom ilyen hamar ezért az állásért, hogy megelőzzem azokat az utalások fikciókat, az ugynevezett hivatalvadászokat.“ Hogy tetszik önöknek ez a kis história, uraim? A levél íróját ezáltal nem áruolom el, de a legközelebbi alkalommal nem fogok kegyelmezni az ilyen komikus figuráknak s átadom őket a megérdemelt gnyakacjainak.

— **Drótnélküli táviró hadihajóinkon.** Hadihajóink, amelyek a dalmát vizeken gyakorlatoztak Zágrábról Pólába rendelték, hogy ott drótnélküli táviróval szereljék föl őket. Tüli flótának két tőrszerelt hajója azonban továbbra is a dalmát vizeken maradt, ahol most kísérleteznek a dróttalan táviróval. Háromféle készülékkel tesznek kísérletet, melyek több-kevésbé azonosak a Marconi-féle rendszerrel. Ez új készülékek a Slaby-Ayres, Braun és Rochefort-féle készülékek, melyeknek feltalálói haditengerészetünkhez fordultak, hogy új találmánnyal kísérletet tehesseken. Ezek a készülékek sokkal könnyebben és gyorsabban felállíthatók, mint a Marconi-készülék, és sokkal olcsóbbak. Hadászati és hajózási szempontból az az előnyük, hogy velük nyílt tengeren 100—180 kilométer távolságra, míg a hajón és a parton felállított táviró-állomás között 140 kilométer távolságra lehet táviratozni. A kísérletező bizottság jelentése szerint a Slaby-Ayres-féle készülék a legegyszerűbb és legkönnyebben kezelhető, azonban rendkívül érzékeny. Sokkal alkalmasabb a Braun-féle készülék, amelyre a legerősebb légfűtési változások sincsenek befolyással. A Marconi-féle készüléknek az a

hátránya, hogy felállítása komplikáltabb és jóval költségesebb az előbbi kétfőtől. A hadihajóinkon konstatazták, hogy az egymással táviratozó két hajó közötti sziget nem befolyásolja a zavartalan táviratozást. Ellenben fontos szerepet játszik a drótnélküli táviratozásnál a nap erősebb vagy gyengébb fénye. Különösen érezhető a nap kedvezőtlen hatását délelőtti tizenegy óratól délutáni két óráig. A drótnélküli táviratozásnál percenkint ötven-hatvan Morse-féle jelt, tehát percenkint 14—15 szóbból álló táviratot adhatnak le. A bizottság jelentése szerint legdrágább a Marconi-féle kétfős rendszerű készülék. Egy ilyen szerkezeti középnyagszerű készülék körülbelül 60.000 koronába, a Slaby-Ayres-féle 13.680 koronába, míg a Braun-féle csak 12 ezer koronába kerül.

— **Lirai társaszerzemény.** Lirai költemények nem igen szoktak társzerzőkkel díszkedni. Az ilyen előkelő származás tisztessége legfeljebb a „tréfás műfajnak jut ki. Egy ilyen kedves irodalmi tréfát követett el a minap Bakó József országgyűlési képviselő, a maga és képviselőtársa, Vészi József nevében Kanyurszky György egyetemi teológiai tanár születésnapja alkalmából. Kanyurszky ugyanis ötvenedik születésnapjára meghívta barátait, köztük Bakót és Vészt is, akik azonban nem mehettek el. Másnap aztán Bakó, aki református pap léte a tantós is ugyeszen pengeti, ékes rigmusokat rögtönzött mind a kettejük nevében és együtt aláírva elküldték Kanyurszknak. Ilyenformán a vers csak bitorolta ugyan a társzerzemény rangját, de azért nagyon kedves és bizonyára nagy örömet okozott a tudós és népszerű professzornak. Közöljük belőle a befejező sorokat:

Régen volt, jó Gyurkánk, hogy te megszülettél,
Ötven esztendeje, hogy világra jöttél.
Tegnap ünnepelt meg azt a nagy napot,
És zavarba hoztad borolyát oszopot.
Szeretted barátid számosan ott voltak,
Néhány jó liter bort beléjük letoltak,
De esztinten mondták minden kocintásban,
Más ötven évet is élj e rongy világban.

Mi, akik nem voltunk te neked vendégid,
Mi sem feledhetjük el soka a régid.
A te barátságod aranyal többébrő,
Nem tudja azt mérni semmiféle mérő.

A te jó szivedben mi is benn tanyáztunk,
Annál melegebbünk, hogyha talán jártunk,
A te édes szavad mi hozzánk is csendül,
Mihelyt az ajakad szólásra megzendül.
Együtt érzünk mi is a te vendéggiddel,
És csak jót kívánunk, ezt mi nekünk híddé is
A múlt ötven évhez mi is azt kívánjuk,
Mídon e sorokban szívünket kitárjuk:
Hogy a Mindenható még sokáig tartson,
Gyakran lehess vendég a Balaton-parton.
Még vagy ötven évig legyen egészséged,
Ragyogjon, hódítson fényes tebebséged,
Magyarázd a „Pázmány“-t hived javára,
És ne költés el annyit soha patikára,
Mint a Juocikára...

Minket pedig szeres ezután is hévvel,
Mi is csüggünk rajtad szívünk szerelmével,
Lelkünk minden percében csak te hozzád vágyik,
Több oly jó barátunk sohasem lesz másík.
Kerüljenek téged a sorsvihar vései,
Ezeket kívánja

Bakó
és a
Vészi.

— **Merényiet egy orosz tábornok** e. l. m. Dietrichs orosz tábornok a mandzsuriai vasutóról csapatok parancsnoka ellen egy közlegény a napokban merényletet követett el, amelyet érdekes körülmények előztek meg. Mintegy két esztendővel ezelőt történt, hogy egy hidépítő mérnököt ismeretlen tettesek 100.000 rubelt loptak el. A tolvajok kérekerítőjének a rendőrség nagy díjat tűzött ki s eőtől a kilitástól feltűzelve, a tolvajok nyoma után vetette magát ugyanaz a közlegény, aki Dietrichs tábornok ellen most merényletet követett el. Sikerült is felleedeznie a tolvajokat, akik 7000 rubellel akarták halgatásra bírni. A katona azonban átadta a pénzt főbőbvalóinak és a tettesek nyomára segítette a rendőrséget. Mikor a tolvajokat ellopták, a vérdíjat nem a közlegény, hanem a tiszt kapta. A közlegény panasza ment, több ízben folyamodással fordult Dietrichs tábornokhoz is. Ez mindig elutasította. Így határozta el magát a legény a bosszura. Revolverrel háromszor rálőtt a tábornokra, negyedszerre pedig maga ellen fordította a pisztolyt. A tábornok csak könnyű sebet ejtett, maga azonban alighanem belehal sebébe.

— **Thália gyászjelentése.** A nagyváradi Szigligeti-színház jeles tehetségsű tagja, Peterdi Sándor, aki egynegyed század óta hirdeti a magyar szót a színpadról s nem is közönségeses talantummal, ma körvényt adott be Nagyvárad város polgármesteréhez, melyben azt kéri, hogy nevezzék ki — diurnistának. Thália kenyeret kér, sőt diurnistakenyeret kér! És kéri akkor, amikor a nemzeti élet föllendüléséről olyan sok szép frázist pufogatnak a levegőbe azok, akik a nemzeti jelszavak alatt a reakció dugárúját csempézik bele most már nemcsak a politikai, hanem a művészeti életbe is. Ez a szegény Peterdi Sándor a magyar művészetért hagyta valamikor el a biztos polgári pályát, a magyar művészetért adta oda ifjúsága erejét és virágát. Ugyancsak a magyar művészet hirdetésében fáradt el annyira, hogy most már le tudott mondani művészeléteinek ábrándjairól. Olyan sokan vannak-e ideálistáink, az önzetlenek és becsületesekek, hogy azokat, akik igazán nemzeti munkát végeztek egy egész életen át, csak olyan hamarosan tudnók pótolni? A mi jó színészeink a diurnistakenyérre szorulnak már? S diurnistáinknak olyan jó dolguk van, hogy azt mondhatják: gyere közénk, itt mindenki számára akad egy zsiros falat, mert minket már majd fölvet a jólét?

— **Legouvé halála.** Párisból táviratozzák, hogy Legouvé Ernő, az ismert drámaíró ma reggel 3 órakor meghalt. Kilencvenhat évet élt s így méltán volt mondható a francia írók nesztorának, de e mathuzsalem kor mellett sem élte túl műveit, bár a mai irodalmi irányzat és a jelen kor izlése leszorította a színpadról drámáit.

Legouvé született Párisban 1807 február 15-ikén. Mint regényíró kérésért aratót első regényeivel, melyek közül Falsen Edith (1840) magyarul is megjelent. Csak akkor kezdett feltűnni, midőn a nők művelődéstörténetével és etikájával foglalkozott. Könyvei: Histoire morale de la femme és La femme en France au XIX. siècle (1864) nagy tetszésre találtak és Legouvé egyszerre híressé lett. Még nagyobb sikert ért el La science de la famille és Messieurs les enfants kötetével, melyekben kora családi életét festi. Mint drámaíró szintén szerencsés volt. Legnagyobb sikert aratót Lignerolles Lujza című ötelvonásos drámája. Sorbóbel együtt írta a Lecouvreur Adrienne, Nők harca, Tündérújrat, és a Tücsök a hangyáknak című darabokat, amelyek a mi Nemzeti Színházunkban is színr kerültek. A francia akadémia 1855-ben választotta tagjai közé.

— **A leleményes lakatosinas.** Ochtrupban egy lakatosinas javítgató munkát végzett a városi vízvezeték főmedencéjén. Egyszerre csak belejött a valami szereszmáját a százeszer liter vizet tartalmazó medencébe. Hogy kerítse vissza a szereszmát, hogy otthon ki ne kapjon? Hirtelen ötlettel kinyitotta a medence levezetőcsapját és kibocsátotta a rengeteg tömeg vizet. Meg is szereste a szereszmát, de akkor jutott csak valójában tudatára annak, hogy milyen kárt csinált. El is szökött rémületében. Másnap aztán bosszankodtak a háziasszonyok, mert nem volt víz.

— **Halálozások.** Vukovárról táviratozzák: Jurkovic Péter szereszmegyei főispán ma tomették a Horvát és Szlavonorság legátavolabb részeiből is egybesereglett nagy közönség impozáns részvétele mellett. A ban képviselőletem Kravcsovic Ottó osztályfőnök jelent meg, ott voltak Budisavjévec zrágrábi és Chavatac eszéki főispánok, Pozsegamegye, Eszék, Zimony, Mitrovicza, Karióca és Vinkovec városok kiütdöttei, Szereszmegye minden egyes községe küldött képviselőket, akikhez még a különböző egyletek küldöttei csatlakoztak. A beszentelést Sevic Mitroácn újvidéki püspök az elhunyt régi barátja végezte fényes sagedlettel. A ravatal mellett Budisavjévec zrágrábi főispán mondott megbató bucsuzatót, majd Popovic Vazul István orsz. képviselő méltatta az elhunytat a haza és megőjeje körül szerzet érdemeit. Nagy néptömeg kísérte a koporsót a vukovári állomásra, ahonnan Zágrábba szállítják és ott a család sírjában helyezik örök nyugalomra. Az élte ideje elhunyt főispán özvegyét és öt gyermeket hagyott hátra.

Csakotáról írják lapunknak: Fényes katonai pompával, katonazene hangjai kíséretében s a lakosság nagy részvétele mellett folyt le Ujhazy Ernő honvédtőhadnagy temetése, akit későn felismert végetes tudóhadja döntött ogy korú a sírba. A temetésen jelen voltak Brázy Kálmán és Mayer Károly országgyűlési képviselők is. Az elhunyt bajtársai is Budapestről, Szegedről, Temesvárról, Verseczről nagy számban megjelentek a végtisztázásán.

Fest László a Nyiregyházi Takarékpénztár ügyvezetője e hó 13-án 51 éves korában Nyiregyházaan hirtelen meghalt.

— **Egy kis regény az élethől.** Augsburgban nyolc évvel ezelőt valami csiny következtében egy fiatalember Nürnbergbe ment a rokonaihoz, aztán egy napon e tünt. Március eisején egy augsburgi gyár alkalmazta, mire ő a szüleinél vett ki lakást, akik nem ismerték rá. Csak mikor a bejelentőcédulát állította ki, tudták meg szülei, hogy ki a lakójuk. Akkor aztán volt nagy öröm.

Március 15-ike. A III. Kerületi Egyesült Polgári Kör ma este páratlan lelkesedéssel ünnepelte meg a márciusi napok emlékét. A Koronaszéle tágas díszterme ez alkalomból zsúfoltság megölt a kerület előkelő polgárságával, amely ünnepe áhítattal hallgatta Gara József szerkesztő leendőlétes szónoklatát, méltatta a március 15-ikének nagy jelentőségét és a títárok munkáját, akik a napon kivívták nemzeti önállóságunk léte feltételeit. Az ünnepi műsort Csernay József gazdajuttatóa még. Egy szép alkalmi költeményét szavaltá Kontra Aladár; ő maga pedig Petőfi egy költeményét adta elő nagy hatással. Aztán lakomára gyűltek össze a jelen voltak és ott is kegyelettel adoztak a szabadság emlékűnének. Dr. Stern József, a kör népszerű elnöke mondta az ünnepi beszédet, költői szépségekkel telt beszédben dícsőítve a márciusi ifjakat, akik visszaadták a nemzetet önmagának, amelynek fénye örökre be fogja világítani a nemzet történelmét. Emelkédett szellemű beszédek mondták még Bence Benő előjáró és Liebold Lajos főmőrök. A jelen voltak viharos éljenzéssel fogadták a beszédeket, melyek még asztalbonítás után is éreztették lelkesítő hatásukat.

A Józsefvárosi Demokratika Kör ma este március 15-ike előestéjének megünneplésére fényes lakomát rendezett. Lakoma előtt Raskó Géza, a Népszínház tagja elszavaltá Gyárjas Ernőnek, a kör titkárának nagyhatású alkalmi versét, melyet a szűzolt terem frenetikus tapsokkal honorták. Az ünnepi beszédet Kosma Artur, a kör ügyvezető elnöke tartotta. Leikes beszédekét mondták Olaj Lajos orsz. képviselő, a kör elnöke, dr. Oáh Gyula, mint vendég, dr. Nemess és Solymosi Elek, a Népszínház tagja s a kör alelnöke. Mi magyar demokraták — egymond — abban különböznünk minden politikai testülettől, hogy mi a legenergikusabb módon akarunk magyarosítani minden ponton, minden téren és e célra főleg a magunk számára minden szovinizmust. Nem ismerünk toleranciát, nagylelkűsködést és sommi kegyelmet. Ezeket gyakorolják, ha úgy tetszik, mások. Mi az ellenségekkel úgy bánunk el, mint ellenségekkel szokás. Solymosi beszédére lelkes éljenzéssel és tüntető tapsok adták meg a választ. Olaj Lajos elnök ezt a beszédet külön is méltatta. Asztalbonítás után tancu volt.

A 48 49-iki hónapoké javára a Royal-shallóban szépen sikerült bazafas ünnep volt ma este. Átpár Irén Ábrányi Emil Kossuth sirja előadásával ért el nagy sikert. Sőt Izabella Kossuth dalával és Erkel Le grange áriával magával ragadta a közönséget. Yartun Pál zongoravivész gyönyörű játéka briliáns technikájával hatott. Főtt Frida kedves dalait a közönség lelkes tapsal jutalmazta. Kész Rózi művészies szavallattal ért el nagy hatást. Végül Pékay Károly briliáns hedgedűjátéka fejezte be a műsort.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete ma este ünnepelte március 15-ét. A Hazánk karéneket a Munkás-Kaszinó dalárdája adta elő kitünően. Ezután Schlanger Mór szavaltá el lelkesen Petőfi A magyar i jakhoz című versét. Az ünnepi emlékbeszédet ifj. Ábrányi Kornél tartotta, emelkédett hangon utalva az ünnep jelentőségére. Viharos tapsal fejezte ki a közönség köszönetét és lelkességét az emlékbeszéd nyomán. Forgass Jenő Vörösmarty Vén cigányát szavaltá nagy hatással. Végül Zerkovitsz Emil intézett magvas-tartalmas beszédet a közönséghez, mire a Himnusz előkelésével fejezték be a miudvégig emelkédett ünnepélyt.

Az eszéki pályaudvar áttermében ma este a március 15-iki emléknap ünnepére 200 teretűli díszvacora volt, melyen az állomásfőnök és számos magasabbrangú hivatalnok vett részt.

Jövendő. Gazdag, változatos s érdekes Bródy Sándor heti revuéjének, a Jövendőnek mai, harmadik száma. A márciusi napok nagy emberéről, Jókai Mórról szól a füzet vezércikke. A többi cikk is magas nivóju irodalmi munka, az apróságok meg valóságos gyöngyök az aktualitásokhoz füződő glosziszoknak. A mai szám tartalma egyébként ez: Jókai. Beszélgetés báró Bánffyval. Dalmácia — Magyarország? (Beóthy Ákos, Beksic Gusztáv, Marozai Henrik, Tealy Kálmán nyilatko: atai.) Gárdonyi: Gyermekkori emlékeim. Vambéry: A macedon forradalom. Ambrus: Külföldi regényírők. Tarr: Márciusi fuvalmak 1840-ben. Uj költők. (Pásztor Árpád Rudyard Kipling fordítása.) Donna Matilde a vádlottak padján. Urnök a szegénységről. Ujházy: Régi nagy színészekről. Braun Sándor: Egy kereskedő naplója. Erdős Renée: Egy leány élete. Tolstoj: Háború és béke. Természettudomány. A forradalom. Uj regények. A szerkesztő közlései. Hirdetések.

Öngyilkosság a Múzeum-köruton. Ma este hat óra tájban a Múzeum-körutben, a Berzsenyi-szobor mellett lévő padon egy 25—26 évesnek látszó fiatal-ember revolverrel mebelőtte magát és azonnal meghalt. Iratából az tűnik ki, hogy Schuammer Ferenc asztaloslegény. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Tetőtűs a Gólya-utca. Ma éjjel félegy tájban kigyulladt a Gólya-utca 80-ik számú ház tetőzete. A tűzről hamarosan értesítették a tűzoltóságot s

a központi és a VIII-ik kerületi őrségek siettek a voszedelem színhelyére s a tető egy részét sikerült még megmenteni a pusztulástól. Alig egy negyedóra alatt lokalizálva volt a tűz s a tűzoltóság hazavonulhatott. A kár nem jelentékeny.

Weinrich János koponyájára. A sors segít az emberen. Kinek főnyereményt juttat, kinek egy főnyereménnyel fölrök koponyát. A sors Weinrich János nagyváradi polgárnak ilyen koponyát juttatott. Nem is egyet, de kétöt. Az egyik, az igazi és komoly koponyájára a sors, egy másodikat helyezett. Ez a második állítólag akkora, mint egy jókora alma, s valóságos embertani csodává alakítja Weinrich János fejét. Ilyen koponyát értékesíteni kell. Weinrich János tehát igen okosan értékesítette is, ami bölc dolog. Először, mert pénzhez jut vele az ember, másodsor meg az utókor okulhat belőle. A derek koponyát a British Múzeum vette meg ezer font sterlingért, melynek felét Weinrichnek, másik felét pedig Weinrich örökösének fogja kifizetni. Így beszéli ezt a csodás üzletet egy nagyváradi újság.

Letartóztatott szélhámos. A detektívek ma éjjel a király-utcai Ungerleider-féle kávéházban letartóztatták Bokor (Breuer) Oszkár, az ismert szélhámos tolvajt, aki báró Podmaniczky Pál néven temérdek csalást, lopást és szélhámoságot követett el. Bokor Breuer Fiuméből ma érkezett Budapestre. A vonatról Budafokon szállt ki s ugy jött be a fővárosba, mert félt, hogy a pályaudvaron letartóztatják a detektívek. Ma éjjel két dektu az Ungerleider kávéházban felismerie és letartóztatta. A detektívek a főkapitány-ságra vitték ahol még az őjszaka kihallgatták. Bokor (Breuer) Oszkár nemrégiben Halmos János polgármestert lopta meg. Óda is mint báró Podmaniczky Pál állított be s bement a polgármester szobájába, hogy — mint mondta — levelet írjon a távollévő polgármesternek. Amíg egyedül volt, néhány arany- és ezüsttárgyat a kabátja alá rejtett, aztán eltávozott. A lopás csak később derült ki s Halmos jelentést tett róla a rendőrségben. A detektívek kikutatták, hogy az álbáró régóta keresett szélhámos: Bokor (Breuer) Oszkár, aki már sok dolgot adott a büntető hatóságoknak. Egy-két évvel ezelőtt báró Kalapis néven számos csalást és lopást követett el. A többi közt Fejérmegyében egy földbirokost is rászedett előkelő modorra. Vendégül látta házában, rendelkezésre bocsátott egy fogatot, amellyel a csaló eltűnt. Sikeres fejtárolt egy gyári végyszét is érzékenyen megkarosított. Kívagolt a kémikus lován, amelyet a legelő s faluban eladott, aztán Fiuméba szökött. Később Póla közelében ellopták. Akkor egyévi börtönrre ítélték, amelyet ki is töltött. Most egy-két napig Fiumében időzött Bokor (Breuer) Oszkár s ez idő alatt pénzt akart kialsni Hegyi Jenő szerkesztőtől és Gaál Tibor kormányzóhelyettesétől, de kudarcot vallott. Eközben távirat érkezett a fímel rendőrségre hogy tartóztassák le a csalót, aki azonban neszét vette a dolognak s eltűnt a városból. Onnan egyenesen a fővárosba jött a szélhámos, itt azonban hamarosan letartóztaták.

Orvaság. Dr. Hartmann Vilmos előkelő fővárosi orvos ma tartotta eljeg zését Kohn Emíke kisasszonnyal Budapestben. Pfeiffer Samu angol nyelvitanár eljegyezte Kornhauser Sarolta kisasszonyt. Frankfurtur Béla, az Egházy Ágoston és Tarsa kiadócég főkönyvelője, jegvet váltott Reich Etelka kisasszonnyal, Reich Samu helybeli kereskedő leányával. Lindenfeld Jenő gyáros tartalékos hadnagy fóló hó 17-én tartja esküvőjét: Temesvározt Brück Irma kisasszonnyal, Brück Simon szeszgyáros és városi bizottsági tag leányával. Gyárjas Oszkár, a Honi Ipar szerkesztője e hó 22-ikén délután két órákor vezet iótarhoz a miskolci izraelita templomban Singer Lenke kisasszonyt. Jany János Szabolcsförmegye tiszteletbeli szolgabírája, tartalékos huszárhadnagy eljegyezte Gencsy Albert volt országgyűlési képviselő leányát Juliskát Kis-Létán.

Szerencsétlenség. Nagy szerencsétlenség történt ma délelött Pakszon. Több ács egy igen nagy fagerendát akart egy állványra föltenni, hogy deszkát fűrészeljen belőle. Az állvány gyöngye volt, a gerenda sulya alatt a kapcsolok kipattantak és az állvány összedőlt, mire az óriási gerenda lezuhand. A munkások közül többen megsérültek, Szinger Ferenc munkásnak pedig egy esett a mellére a gerenda hogy szörnyethalt.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok butorkereskedői szakosztálya ma ülést tartott, amelyen a szakosztály elnökéül Deutsch Nándor, előadóló Kenay Antal ugy megválasztattak. Az újalakított szakosztály tárgyalás alá vette a butorokra vonatkozó vasuti díj szabás kérdését, valamint az autonóm vámtarítás

javaslatot a vámkülölséddel kötendő kereskedelmi szerződés tekintetében és e tárgyak előkészítésére egy szűkebb bizottságot küldött ki.

Garibaldi-fúak viszálykodása. Garibaldi fiat közt egy kis eltérés van ezidőszert. Faszari olasz képviselő nemrégiben azt indítványozta, hogy Garibaldi Caprera-szigete egy elrejtett helyén nyugvó hamvait a part mellett temessék el és emeljenek följéle egy hatalmas síremléket, amelyeket a hajókról már messziről lehesse látni. Garibaldi Menotti pártolta ezt az eszmét, de bátyja, Ricciotti, kijelentette, hogy apjuk sírját kegyeletlenség lenne megbolygatni, mert neki az volt a vágya, hogy ott nyugodjék, ahol most pihen. Ricciotti egyuttal esodálkozását fejezte ki, hogy Menotti ilyen könnyen veszi apjuk végarakat. Menotti erre nagyon eljéleg nyilatkozott bátyjáról és azt bizonyította, hogy apjuknak végarakata tulajdonképp az volt, hogy holtestüket égessek el és urnába tegyék. Most, mint Rómából jelentik, Garibaldi Ricciotti nyit levelet tesz közé a Avanti című szocialista lapban, amelyben izgatott hangon veti őssé szemére, hogy fíre hagyja magát vezettelemi pseudo-hazafias elemektől és képes lenne még apjuk hamvait is megbolygatni, hogy szolgáljatot legyen a rossz tanácsadóknak. Levelet így jege: „A nagyközönség majd ítéli, hogy ki szolgált reá a megrovásra, te-e vagy pedig én? Szóval a Garibaldi-fúak meglehetősen civakodnak.

Betőrő az imaházban. A Király-utca 67-ik szám alatt lévő izraelita imaház szolgálja ma este — vendégei lévén — bement az imaházba, hogy széket hozzon ki onnan; hogy meglepetésére azonban egy bekormozott arcu fiatal embert talált ott, aki ekkor már három perselyt feltört s azokból 15 koronát elloptott. A szolga elcsipte a betőrőt s átadta a rendőrségnek. It kiderült, hogy Neumann Ernő 20 éves kereskedősegéd az illető. Elmondta, hogy bezáratta magát az imaházba, hogy a perselyeket kifoszthassa. Két nap óta nem evett már s végső kétségbeesésében adta a lejt árra, hogy a templomban perselyeket megdöszmálja. Átdáták az ügyészségnek.

Honválti utazások. Propper N. János igazgató Utazásai Irodája (Budapest Főherceg Sándor-utca 20. B. sz. I. em.) ez évi husvétü ünnepek alatt ismét remek utazásokat valóban olcsó árban rendez: 1. Budapestről Rómába. 2. Budapestről Rómába, Buda-polyba Capri, Sorrento, Pompei s a Vezuvra. 3. Budapestről Velence-Milanó-Genauán át a Riviera (Montone, Monte-Cario, Nizza stb.) Propper igazgató utazásai a modern utazás minden kegyelmét biztosítja s minden utazási irodánál olcsóbbak s eddigéle a legelőkelőbb közönség osztatlan tetszését sikerült kivívniuk. Azok részére, kik társaságban nem akarnak utazni, ugyanolyan árban külön jegeyek adatnak ki. Külön s egyedül utazók bármely napon indulhatnak. Tervezettek s felvilágosítás: készségeit nyujt Propper N. János igazgató. Keleti Utazási Irodája, Budapest, Főherceg Sándor-utca 30. B. I. em.

Millió ebéd. A VIII. kerületi általános közjólékonyági egyesület holnap, vasárnap délelött ünnepli meg azt a nagy eredményt, hogy fúnálássa óta millió ebédet adott a szűkölködőknek. A honlapi ünnepségen, melyen a fővárosi képviselőtében Halmos János polgármester lesz jelen, lepezik le azt a szép allegorikus képet, melyet Hegedűs László festőművész festett s mely az egyesület népkönyvjáét fogja díszíteni.

Gyászruhák. A fővárosban a kereskedelem fejlődését illetőleg bizonyos ágazatokban speciális üzletek alakultak, melyek szolid bázisa tettetik üzleti elveiknél, valamint a megbízások szakszerű és pontos elintézésnél fogva a kereskedelem díszére válnak. Mint ilyen a maga nemében az igen jó hírnevű régóta fennálló Horváth és Halász női gyászruha cég emeltésére méltó, mely üzlethelyiséget Vározi-utca 23. sz. alá (Zsibáros-utca sarok) helyezte át, hol megrendelések a legfinomabb ízlés szerint 4 óra belüli effektívitalnak. E cég méltó arra, hogy az érdekelők közönség szives figyelmét felhívjuk reá.

Gyermekekylkossá bároné. Berlínből táviratozzák, hogy Darmstadtban letartóztatták Seckendorf bárcnét gyermekekylkosság gyanuja miatt.

Honvágy halottja. A Verhovina alján van egy kis ruthén falucska: Voronica. Szomorú levél érkezett oda Amerikából. Tömegesen összekötöttek a batujukat ebben a kis faluban s kimentek a kinsternom-uj-világba. Ezek között volt Kotulyák Mari özvegyasszony is, akinek az utolsó írása most fakasztott könnyet. Megírja, hogy elemészti magát, mert az idegenségen eped s nem tud élni, a honvágy kinozza. Az ablak kilencsén föl is akasztotta magát. Ezt is tudul adják a kis orsz faluba.

Igazi műtészetest nyujt a Fővárosi Orvfium látogatóinak a remek uj márciusi műsor, melynek lénypontja az Indra-operette, legkacagatóbb száma pedig a Monna Vanna paródiá. E két igazán mulató

Maager Vilmos-féle valódi tisztított DORSCH májolója. As elő orvosi tekintélyek ítal megvizsgáltatott és könyvi emésztetőségnél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mind-más eséselnél, melyekből az orvos az egész testi szervezést, különösen a mell-és tífú erősfeszt, a test sulyának gyarapodását, a nyevk javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Eg-üveg ára sárga 9 korona, fehér 3 korona és kapnitó a gyári raktárban: MAAGER VILMOS-nál Bécs III/3., Hemarkt 3, és minden gyógyszerárban és drogeriában.

gos rész mellett a világ legjobb variató-különleges-
gészeinek bő sorozata és egy bámulatosan tkréletes
mozgófénykép emeli a műsor hatását, amelyhez ig-
ható sem *Waldmann* variató-színházában, sem egyebütt
Budapesten nem volt látható eddig. A nagyközön-
ség rendkívül halálans mutakozik az igazgató buz-
galmá és áldozatkészsége iránt és minden este zsuto-
lással megölti a néző-terét. Megjegyezzük még, hogy a
Monna Venna-paródia pont 9 órakor, *Indra* pedig 10
óra után kerül színre.

(x) *Hesselmájlon Kerpel* kézfínomító folyadékot.
A keset 8 nap alatt bársonysimává és hófehérre teszi.
1 üveg 90 fillér. 4 üveg rendelésnél iranko. Kerpel
gyógvtár. Budapest, Lipót-körút 23.

(x) *Fiatall ember!* Kérdezze meg orvosát, akkor
megtudja, hogy baját a *Santal Egger* gyógyítja meg
gyorsan és legjobban. 1 üveg használati utasítással
együtt 3 kor., a Nádor-gyógyvtárban Budapest, Váci-
körút 17. Postán bérmentve 3.40 korona.

Magyar iskolai helyesírás.

Budapest, március 14.

A magyar iskolákban senki biztosan nem tudta
eddig megmondani, hogy melyik az a helyesírás,
amelyt mindenki respektál. *Wlassics* Gyula közokta-
tásügyi miniszter ezen az összevisszaságon igaz se-
gíteni, mikor egy ma megjelent rendeletével kapso-
latban kiadta az iskolai helyesírás szabályait. A ren-
delet mely a szabályok kiadását hírül adja, röviden
ismerteti az iskolai helyesírás kérdésének történetét,
majd az új szabályokban megnyilatkozó irányelveket
végül pedig annak a reménynek ad kifejezést,
hogy az Akadémia és a Közoktatási Tanács meg-
állapodása alapján létrejött szabályzat el fogja osz-
latni azt a zűrzavart, mely az iskolai helyesírás terén
eddig érezhető volt.

Az új iskolai helyesírás egyszerűbb és magya-
rosabb a réginél s ennél fogva praktikusabb is. Az új
szabályzatot a következőkben ismeretjük:

Az akadémiai és az új iskolai helyesírás sza-
bályai között csupán négy pontra és a szójegyzékre
nézve van lényegesebb eltérés; másfelőlben a be-
osztása és a fejezetek címzése teljesen megegyezik
az Akadémiával. Az eltérések ezek: 1. a c és a cz
írása; 2. az aki, ami egybeírása vagy különírása;
3. a kettős betűk egyszerűsítésének kiterjesztése a
ragos alakokra; 4. az idegen szók írása.

Az új helyesírási szabályzatból világosan kitű-
nik, hogy az iskolákban föltétlenül az egyszerű c
mellett fogunk dönteni. Az egyszerű c írása mellett
döntött az Országos Közoktatási Tanács és az Akadé-
mia nyelv-és széptudományi osztálya, főleg egyszer-
sége miatt és előnyös tanítási szempontjából és mi-
vel a napisajtóban meg az irodalomban az az írás-
mód terjed mindinkább; az Akadémia azonban meg-
tartja az összetett cz-t. A két írásmód egyikét sem
lehet hibáztatni.

Ugyanígy okolja meg a szabályzat az aki, ami,
sb. egybeírását. Itt is megengedi a kétféle írás-
módot. Az új szabályzatban és az ahhoz fűzött szó-
jegyzékben mindenütt egybe van írva a vonatkozó
névmás. Az egyszerűsítés elve kívánta a kettős betűk
egyszerűsítésének kiterjesztését a ragos alakokra.

Az idegen szók írása az új szabályzatban nagy-
ban eltér az Akadémiától, mert az iskolai helyesírás
szerint a nép nyelvében s az irodalomban közhaz-
nálata idegen eredetű szókat az elemi iskolától kezdve
az egyetemig minden iskolában magyarosan kell a
magyar ifjunak írnia. Az új helyesírás szerint
nincs szükségünk a görög eredetű idegen szók gör-
ögös helyesírására a végből, hogy valakinek a mű-
veltségét megítélhesük. Megtartja azonban az új
szabályzat az idegen írásmódot az idegen tulaj-
donneveknél és ha idegen intézmények, szokások
névét írjuk le, vagy közmondásokat idézünk. Kiemeli,
hogy a nagyközönségnek szánt olvasmányokban
nem helyes akkor, amiód van magyaros kifejezé-
sünk, idegent használni. Csupán a oh és az x betű
használatát engedti meg az új szabályzat; de ch-t csak
olyan esetben, amikor a k nagyon is távol áll a mű-
velt kiejtéstől. A ph helyett mindig f-et és y he-
lyett i-t lehet írni.

Az iskolai helyesírás történetére nézve a rende-
let a következőket mondja el:

Wlassics miniszter a Népevelők Egyesületének
memorandumában kifejtett okok alapján még 1899
nyarán megbizta *Simonyi Zsigmond* egyetemi tanárt,
hogy az iskola érdekeinek megfelelő helyesírási sza-
bályzatot dolgozzon ki. *Simonyi* munkálatait a mi-
niszter az Országos Közoktatási Tanácsnak adta ki
véleményezés végett. A Közoktatási Tanács állandó
bizottsága a magyar helyesírási iskolai szabályo-
zásának kérdését rendkívül fontosnak jelentette ki.
Wlassics miniszter azonban a M. T. Akadémiára való
tekintettel felfüggesztette e kérdésben határozatát,
mert az Akadémia helyesírási szabályzatának reví-
zióját éppen ebben az időben naprenden tartotta.
Amint az Akadémia elkészült munkájával, a miniszter
azonnal megbizta az Országos Közoktatásiügyi Taná-
csot, hogy most már vegye alapos és beható bírálat
alá a *Simonyi*-féle munkálalatot és a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia helyesírási szabályzata alapján s ki-
zárólag az iskola szempontjából tegyen javaslatot a

helyesírás szabályozására. Az Országos Közoktatási
Tanács a legelőkelőbb szakértők közrevonásával a
M. T. Akadémia szabályzata alapján szerkesztette meg
munkálatait.

Wlassics miniszter az új szabályzatot a rendel-
zése és vezetése alatt a fő összes iskolákra nézve
irányadóul rendeli. Rendkívül értékes az új szabály-
zatnak különösen az a része, amelyben a miniszter
elrendeli, hogy a nép nyelvében s az irodalomban köz-
használatu idegen eredetű szókat minden iskolában
magyarosan kell a magyar ifjunak írnia.

Szini referáda.

Egyik vidéki városban az ün-
nepeli primadonának a zenekar-
ból egy mahagoni-asztalt nyújtot-
tak fel.

Gyönyörű szép ünnepély volt
Színházunkban tegnapi este,
Melynek híre bizonyára
Elszállt messzi Budapestre,
Mert ilyet még sohse látott
Ázsia vagy Európa,
És ez eset egészen új
Rabi ben Akiba óta.

Hogy közkedvelt primadonnánk.

Az a kedves az a szöke,
A színházat napsugárral,
Pajkos kedvvel teleszölte
S belépő dalát elzengte
Olyan lágyan, mint egy hárfá,
A taps hatalmas viharja
A nagy színházat bejárta.

És özönből hullt a rózsá,
Virágosb hullt a földre,
Amerre ment primadonnánk,
Rózsás volt a föld körötte,
Majd később a zenekarból,
És ez kérem csoda színté,
Egy kis mahagoni-asztalt
Nyújtottak büszkén a színre.

És azután két kis szekrényt,
Majd egy furdószo-bakadát,
Aztán egy plüss-garnitúrát,
S egy nappalszék-éjelgyárat,
Egy szervizt ötven személyre,
Három lámpát, öt-hat székét,
Három trümfőt s tizenhárom
Gyönyörű szép faliképet.

S míg hajlongott primadonnánk,
Míg a tapsot megköszönte,
Mosolyogva és bókólvá
Butor- és virágözönbé,
Addig Tauszkink mind a bútor
Ót nagy kocsin hazahordta.
::: Jó volt Répás, a királyá,
S kedves Nagy N., a komorna :::

P.

FÓVÁROS

(*) **A piaristák új rendháza.** A belváros vég-
leges szabályozását eddig főképp az új piarista ren-
ház és a belvárosi új plébánia templom kérdése há-
rálatta, mert azzal ma már tisztában van mindenki,
hogy a templom a mai helyén meg nem maradhat, —
még azok szerint sem, akik annak műemlék jellegét
hirdetik. A tanács utasítására a mérnöki hivatal olyan
tervet dolgozott ki, amely szerint a piaristák rendháza,
részben a régi városáhoza telkére, részben a város-
háztérre jöjné, főhomlokzatával a Váci-utórára és a
templom a piaristák épületének mai helyén épülne. A
mérnöki hivatal ez utasításnak megfelelően, a sza-
bályozás tervéről részletes jelentést terjesztett ma a
tanács elé, amely a következő főpontokban ajánlja a
szabályozás kérdésének megoldását.

1. A kegyes tanitórind épületének elhelyezésére
a Kötő-utca, Váci-utca, Bskút-út és a meghosszabbított
Galamb-utca közti területet jelöli ki. cserébe kapná
a város a rend jelenlegi telkét és épületeit, amelyek-
nek helyén épülne aztán az új plébánia templom.

2. A tárgyalás során biztosítandó, hogy a Kigyó-
utca forgalmának az új belvárosi plébánia-templom,
illetve a Duna felé leendő köztérítésére a rend új
épületét keresztül egy, legalább a Kigyó-utca széles-
ségének megfelelő, azaz hat öl széles, díszes, beár-
szerűen kiépített átjáró létesítendő és a közforgalom
előjárta minden időkre szabadon tartandó.

3. A kegyes tanitórind új épülete a tér díszes
jellegének megfelelő díszes és monumentális kiképzést

nyerjen, minok biztosítására nemcsak építésrendőri te-
kintetből, hanem a létesítendő épület tervei a külső
kiképzés tekintetében is a székesfőváros hatóságának
elbírására alá bocsátandók, illetve azokhoz a székes-
főváros hatóságának előzetes hozzájárulására kinye-
rendő.

4. Végül a belvárosi detail-vásárcsarnok kérdé-
sében kimondandó volna, hogy ennek elhelyezésére a
jelenlegi Galamb-utca területe a szomszédos telkek-
nek a szükséghez képest leendő bevonásával teljesen
alkalmas, azonban a vásárcsarnok létesítésének kér-
dése a belváros szabályozása befejezésének kérdé-
sétől elválasztva a vásárcsarnok intézmény kiterjesz-
tése és az itt észlelt hiányok szanálása iránt már
megindított tárgyalások során juttatandó lehető leg-
sürgősebben megoldásra.

(*) **A községi választások** dolgában a minap
a polgármester elnöke alatt tudvalevőleg bizalmas
értekezlet volt amelyen az egyes kerületek összeíró
küldöttségeit alakították meg. E megállapodáshoz a
tanács is hozzájárult. A megalakítás ellen többen ki-
fogást emeltek. részint új tagok fölvételét, részint a
küldöttségek számának szaporítását kérve. Ezért ma
déli 12 órára a polgármester újabb tanácsülést hívott
össze, amelyen a küldöttségekre nézve újabb meg-
állapodás történt.

(*) **Az ó-budai plébános-választás.** A II. kerü-
leti bizottsági tagok ma tartott értekezletükön egyban-
gulag *Sagmüller József* jelölték az ó-budai plébánosi
állásra.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Magyar Színház.** (Bemutató előadás.) Aki a
Magyar Színház ma esti ujdonságában, *Mérei Ádolf*
*Gotterhalte*ban politikai szenzáció szimatolt, minde-
nre inkább büszke lehet, mint a szaglőszervéte.
Szenzáció helyett egy rémsötét szerelmi történetet
kaptunk, melyben egy fiatal honvédtiszt, három héttel
az esküvője előtt páros viaskodás következtében meg-
hal s akit a harmadik felvonásban katonailag temet-
nek el. Ez a harmadik felvonás lett volna az ugye-
vezett szenzáció, amely abból áll, hogy mikor az ifju
tiszt nyílt hantjánál a katonai zenekar rá akar zendi-
teni a *Gotterhalt*ra, aggastyán édesapja elhallgat-
tatja ezt a nótát és egy másikat a hang-
jaira: a Kossuth-nótára zendit rá és még ott, a
szemünk közt, a fia koporsójánál meghal. A fekete
posztóval borított koporsó a legdrámaibb színpadi
rekvizitumok közé tartozik, de *Shakespeare* legyen a
talpán, aki megbir vele, különben valami kényelmet-
len érzés fogja el a nézőt, ami csak arra jó, hogy
megrontsa a vacsorához való kedvét. *Mérei Ádolf* —
ebben a darabjában legalább — nem drámaíró, ha-
nem poéta s a *Gotterhalte*ban nem igen vetünk ügyet
a népszerűtlen dalra, hanem arra, amely a szerelem-
ről szól s amelyet a honvédszínház szerelmes kis
varrőleány, *Annuska*, olyan szívesen szaval. Igazi ha-
tást ma este az a gyönyörű lírai poéma csinált,
amelynek a réfrénje ez:

Vasárnapról vasárnapig várni...

Érdesem rá, hogy ezt a verset kiemelve a
*Gotterhalte*ból s a legközelebbi verseskönyvében, ame-
lyet meg fog jelenteni, megmentse a gyors el-
mulástól.

Gyönyörűen szavalta a verset *R. Márdhy Margit*,
aki a szerelmes varrőleánykát játszotta s zűgő nagy
tapsot kapott érte. A premier-közönség többször is
kített ma este zaos, hosszantartó tapsokban és
nagyobbára mindig akkor, amikor az ifju poéta ver-
seinek lírikus szépsége megkapta. Szenzációról azon-
ban nincs szó s a darab drámai naivságot magunk is
felejteni akarjuk a nemes költői ércről csengő
alexandrinuskórt, melyek *Mérei Ádolf* igazi költői
tehetsége mellett bizonyítanak.

Ráthonyi, Faragó, Hidvéghy, Szomori, Mátrai,
Rátkai, Csige, Sziklains és Horváth Paula, akik a da-
rabot játszották, minél szebben igyekeztek szavalni a
szép verseket. A közönséget az idillikus első felvonás
elgíttette ki leginkább, de zajos tapsok hangzottak
fel egyes szép, hazafias mondásokra, amelyekben
március idusának a szelleme lengett.

A szerzőt az első felvonás után hívták a leg-
többször, de megjelent egyszer-kétszer a harmadik
után is. (M—s.)

** **Népszínház.** A *Népszínház*ban ma este ismét át-
vette Annie szerepét *Ledójszky Gizella* a *Bob herceg*
operettben s ezzel ismét leoszlendült az előadásnyi
tisztán csengő, szép énekhang, melyet öröm hallgatni.
A közönség szívesen látta viszont az ifju művésznőt
s nagyban tapsolta. A királyrő szerepét az új sze-
replő, *Baldiz Olga* játszotta kifogástalanul.

Nincs többé gyomorhaja

STOMACHICON gyomor és emésztőpárt használja, mivel ez a számos ösmerőlelvi bizonyítata szerint is, a
gyorsabb idő alatt kigyógyít mindenféle, sőt idült gyomorhajt is, u. m. gyomoreraturát, gyomor-
fájást, gyomorfáradást, fölösleges gyomorsavat, felbűfőgést, rossz szájíz, rossz emésztést, hányingert, étvágytalanságot, valamint minden a rossz
gyomortól származó fejfájást is. Ára 1 doboznak 2 korona. A legjobb gyomor- és vértisztító szer a Lukács-féle „Cascarin labdacok”.
göresöket nem idéznek elő, hatásuk pedig biztos. Ára 1 doboznak 60 fillér. Székiúdiek förtárok: Lukács Zsigmond gyógyszerháza,
Ujvidék. — Budapesti förtárok: Török József gyógyszerháza.

Monna Vanna sohasem bocsáthatja meg többé Guidónak, hogy hazugságra kényszerítette. Még akkor is kiábrándult volna ebből az emberből, ha szerette volna. Ekkora sértés megöl minden szerelmet. Mert ekkora sértés csak aljas embertől telik. Es aljas embert nem szerethet többé az igazi asszony, akinek lelke, izlése, önérzete van. A választás most már nem nehéz. Értsem, megbocsátom és helyeslem, hogy Vanna Prinziavallóval szökik, aki Guido mellett a szerelmes, lovagias, nagylelkű, önfelelőző férfinak valóságos ideálja.

A darab legnagyobb szépségei az öreg Marco Co nona beszélgetéseiben rejlenek. Itt maga *Macterlínk* szól hozzánk, az élet dicsőítője; az a költő, aki csodálatosan szép és bájos könyvet írt a méhekéről; aki esztétikail undort érez a halálal szemben és a legnagyobb balgaságnak tartja, hogy az emberek háboruk és egyéb gyűlölkösetek révén siettetik a halált. Az élet rajongó kultuszát (tolmásosolja) Maroo, kapcsolatban a szépnak és a jónak a kultuszával. Plato filozófija egyesült itt a legtisztább evangéliumi szeretettel. Ebben a vén, reszketeg hangban megcsendül valami a jövendő századok hangjából. Ez több és szebb és igazabb a renaissance hangjánál.

A jubileum dicsőségéből méltán veheti ki a maga részét a Nemzeti Színház igazgatósága. A darabot a legjobb szereposztással, a leg gondosabb rendezéssel és a kiállítás megfelelő díszével hozatta színre.

Érdekesebb, vonzóbb kvartett alig képzelhető, mint a négy kézsereplő — Márkus Emilia, Gál, Mihályfi és Beregi — Összhangzó játéka.

Márkus Emilia, híven a költő szándékához, nemcsak a testi szépséget állította elének Monna Vannában, hanem azt a lelki szépséget is, az erőknek és a báznak azt a vegyülékét, amivel Vanna megmenti Pizát a maga becseletével együtt. Tehetségé ritkán csillogott nemesebb és gazdagabb színekben. Szenzáció köpenyénél nagyobb szenzáció, amikor indul a táborba, amikor meghódítja Prinziavallót a sátorban és megmenti az életét a harmadik felvonás végén egy rejtentő erővel intonált hazugság árán.

Beregi csak egy felvonásán szerepel, de itt az érdeklődést teljes erejével megragadja és a hosszú párbeszédekben Prinziavalle jellemének minden vonalat bravúrosan emeli ki. Gál Marcoja fényt és sulyt ad az első felvonásnak tökéletes dikoiójával. A bölcs, nemes humanistát érettebb művészettel senkiesem játszhatja. Templomi eszind támad a nézőtérén, amikor előkészíti a fiát a Prinziavalle ajánlatára, és minden szava gyász, aggodalom, fénségek regnációj. Mihályfi szép és természetes jókózással jellemzi Guidó indulatosságát és részvétet tud kelteni iránta kitöréseinek az őszinteséggel. Tulzán nélkül tud erős és szenvedélyes lenni a főbb jelenetekben, ahol az ő hangja dominál.

A többi szereplő is ambícióval áll a maga szörényebb helyén, különösen Gyenes, aki ma este, a jubiléus előadásán, megint magára vette Trivulzio maszkját és velősen, karakterisztikusan játszotta a köztársasági biztos jelenetét.

Abonyi Eml.

MŰVÉSZET

□ **A Nemzeti Szalon közgyűlése.** A *Nemzeti Szalon* (Művészeti Egyesület) e hó 19-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében (IV. ker., Ferenciek-tere 9.) évi rendes közgyűlést, gróf Andrássy Gyula elnökle alatt. A közgyűlés tárgyszorozata a következő:

1. Elnöki megnyitók. 2. A választmány évi jelentése. 3. Az 1902. évi zárszámadás és mérleg bemutatása. 4. Az 1903. évi költségelőirányzat előterjesztése. 5. A felügyelő-bizottság jelentése. 6. A közgyűléshez megfigyebeztetett határozatok tárgyalása. 7. A választmánynak új tagokkal való kiegészítése. 8. A felügyelő-bizottságnak kiegészítése. 9. Az alapszabályok 15. §-ának módosítása. 10. Esetleges indítványok. Az alapszabályok szerint a közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal csak azok bírnak, akik az előző évi tagdíjat lefizették.

□ **A Nemzeti Kasszinó pályázata.** A Nemzeti Kasszinó a következő pályázatot hirdeti: 1. Tervezes-sék egy könyvjelező (ex-libris), melyet a Nemzeti Kasszinó könyvtárának minden egyes kötetbe beagasztanak, tehát annak tulajdonjogát fejeze ki, egy-zerűen, érthetően, mindamellet művésziessen. Figyelembe veendő ennél az, hogy a Kasszinó gróf Széchenyi István által 1827-ben elő eből alkotott egyesület, hogy az a hazai társadalmi életnek középpontját képezze. A könyvjelező felirata: „A Nemzeti Kasszinó könyvtárából” legyen. 2. A pályázatban csak magyar honpolgár vehet részt. 3. A pályázatot Berzeviczy Albert, Föcsay Tamás, Radács Jenő és Ilk Mihály egyesületi titkár döntik el. 4. A pályamű díja 300 korona s azokat április 30-áig az Iparművészeti Mu-

zeum könyvtárához kell benyújtani. 5. Valamennyi pályamű nyolc napig az Iparművészeti Múzeumban ki lesz állítva.

TUDOMÁNY, IRODALOM

□ **A Magyarhoni Földtani Társulat** tegnapi délután a Földtani Intézet előadó-terében dr. Koch Antal egyetemi tanár előkle alatt szakülést tartott, amelyen ifjú báró Nopcsa Ferenc Erdély délnyugati részének geológiai viszonyairól értekezett. A tudós geológus háromévi kutatásának eredményeit mintegy 2 óra hosszan tartott szabad előadásában vázolta a egyuttal bemutatta azon ősi Dinosaurius-téle csontmaradványokat is, amelyeket báró Nopcsa Hátszeg és Alvincz környékén a felső krétakori homokkőveken talált. Az előadást a jelenlété geológusok és az ásvány-földtanul foglalkozó tanárok élénken megjelenezték. A hallgatók sorában ott voltak Semsey Andor főrendiházi tag, Lóczy Lajos egyetemi tanár, Dechy Mór a Kaukázus kutatója s csaknem az összes geológusok.

□ **Az Üstökös.** Gazdag és változatos tartalmu humorisztikus lapunkat, az *Üstökös*t szívesen ajánljuk az új évszveg kezdésén t. olvasóinknak. Legújabb számában egy új alak mutatkozik be, a mindnyájunk által jól ismert, de még képbén nem látott Kopaszdy Xenofon, aaz országos sréber, akinek nemcsak ő maga, hanem mi is szép jövőt jósolunk. Az *Üstökös* előfizetési ára negyedévre 4 korona; mutatós számokat kívánatra szívesen küld a lap kiadóhivatala (Kálmán-utca 2.).

□ **Szigligeti Társaság.** A Nagyváradi Szigligeti Társaság ma tartotta évi rendes közgyűlését. A drámapályázat 800 koronás díját megosztják a *Fegyvernek*ül és *Sarolta* darabok között. A társaság Vári Antal íróvárosi írót tiszteletlagnak választotta. A közgyűlés elhatározta, hogy drámapályázatot többé nem hirdetnek.

EGYESÜLETEK

(A Belvárosi Polgári Kör közgyűlése.) A Belvárosi Polgári Kör szombaton este tartotta évi rendes közgyűlését, Kautz Gyula elnökle alatt. Az elnöki megnyitók után dr. Gergő Izor terjesztette elő az igazgatóság jelentését, mely a kör tevékenységéről tesz tanúságot. Az elmost éj loyalmán az a különös kitüntetés érte a kört, hogy Horváth Nagy Nándor elhunyt kereskedelmi miniszter utódulán a király a kör elnökét, Láng Lajost nevezte ki. A tagok száma hatszázra szaporodott s mivel így már a kör koronaherzeg-utcai helyiségei nem felelnek meg, erre a célra új kényelmes és modern helyiséget rendeznek be az eskütéri híd mellett épült palotában, mely augusztus hó 1-én nyílik meg. Ezután Kanitz József ügyvezető igazgató terjesztette elő a zárszámadásokat és az év évi költségvetését. Ezután a választások következtek. Aelnökök let: dr. Nagy Dezso ügyvéd, másodháznak: dr. Kardos Dezso, könyvtárnok: dr. Kovács Ernő, számvizsgálók: Falvai Antal, Franke Pál és Falóczi Róbert. A választmányba a következő tagokat sorolták ki: dr. Bauschek Emil, Bischoitz Gyula, dr. Böke Gyula, Falk Zsigmond lovag, dr. Farkas Emil, Gara Illés, Gergeli Kálmán, Görgey István, Haasz Részó, dr. Hajsós Lajos, Herzfeld Zsigmond, Hubenthal Lipót, dr. Kraitsik Ferenc, dr. Kraemer József, dr. Kraemer Tivadár, Kiss Lajos, Kollerich Pál, Kovács Károly, Kunz Gusztáv, Leitersdorfer Henrik, báró Oerlzen Ottó, dr. Pickler Ernő, Quentzer István, dr. Ragályi Lajos, dr. Szélesi Antal, Seltányi Géza és Wrobovsky Emil. A választás után Kautz elnök indítvány telt, hogy a kör október 17-én, Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulóján nagyszabásu ünnepélyt rendezzen, annál is inkább, mivel a kör politikai jellegű, a 67-es alapon áll és Deák Ferenc a Belváros képviselője is volt. A közgyűlés élénk helyesléssel fogadta az indítványt és megbizta az igazgatóságot az előkészületek megtételére. Dr. Pap József egyetemi tanár szép beszédben mondott köszönetet az elnöknek és az egész vezetőségnek tevékenységükért. Végül dr. Nagy Dezso megköszöntö megválasztását.

A közgyűlés után a kör tagjai bankettre ültek össze amely az ott elhangzott beszédek révén március 15-ikének apothésisa volt. Az első tevékenűsüdt Kautz Gyula elnök mondotta. Szép szavakban méltatva a márciusi ünnep jelentőségét, mire Nagy Dezso Kautz Gyulát köszöntöte fel. Eközben érkezett meg Láng Lajos kereskedelmi miniszter, a kör díszelöke, akit Gerő Izor, a kör titkára üdvözölt, mire Láng Lajos hatóság szavakkal válaszolt: Minálunk — egymond — az a baj, hogy az emberek nagyon szegénynek napi politikát csinálni s nem csinálnak társadalmi politikát. A társadalomban van nekünk nagy feladatunk, hogy a polgároknak az öszretartozandóság érzetét tanusaszuk föl. Az is baj nálunk, mindenki csak a jogait keresi, de nem nézi, hogy mi a kötelesség. Ebben az országban az egység tudatát és a kötelesség iránti érzékét kell föltámasztani; egység és erős társadalomra kell törekednünk. Sokszor éreztük munka közben, hogy vannak ellenségeink. Az ellenségek sokkal hasznosabbak, mint a jóbarátok, mert ezek mindig lusták, míg amazok fűrgök s van az ellenségnek még egy jó tulajdonsága, hogy figyelmeztet bennünket hibáinkra. Azt kívánja, legyen soká ellenségünk, mert addig leszünk ercsők és nagyok míg ellenségeink vannak. Beszédét Láng Lajos a kör elnökével fejezi be. A banketten megjelentek zajos ovációban részesítették Láng Lajost.

(A Dunagőzhajózási Társaság óbudai hajógyára tisztviselőinek köre) e hó 12-én tartotta IV. évi rendes közgyűlését, amely alkalommal a III. kerületi Laktanya-utca 2. szám alatt levő szép helyiségeit ünnepélyesen fölválta. A tisztújítás eredménye a következő: Elnök: Müller Károly. I. alelnök: Cristofoli Edó, II. alelnök: Kronstein Alajos. Titkár: Német Lajos Riesz Donát. Pénztáros: Bayer Ferenc, Ellenőr: Tarján János. Gazda: Schiffer Armin. Számvizsgálók: Asch Mihály, Kieweg Eged, Brauner Henrik. Választmányi tagok: Zalainai Benel Emil, Burger Gusztáv, Chilik Gusztáv, Müller Gyözö, Novotny Sándor, dr. Reiss Mór, Ruh Géza, Geist Rikárd lovag, Urbán A. bert, Wimmer Károly. Választmányi nőttagok: Menosik János. Ruva Vazul, Tóth Reszó, Zenisek Hugó. A közgyűlést banket követte, amely éjfel után ért véget.

(A Magyar Tisztviselői Országos Egyesülete) ma délután tartotta évi rendes közgyűlését Lakovszky István számszéki elnök előkle alatt, aki megnyitván a közgyűlést, kiemelte, hogy az egyesület az elmost esztendőben is híven megfelelt hivatásának. Az egyesület pénzügyi helyzete az elmost esztendőben kedvező volt, úgy hogy az egyesület minden nehézség nélkül eleget tehetett kötelezettségeinek. A vigami bizottság az egyesület mulatságainak oly népszerűsüség szerzett, hogy a helyiségek már-már kicsinynek bizonyulnak a jelenlétekö befogadására. Az egyesületnek jelenleg 39 alapító, 2106 bel- és 191 kültárgya van. Az egyesület öszvegy- és árvaalapja s most esztendőben 1.8.077 K. vagyonnal zárult. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a lementvénny minden irányban megadta. Végül megajelték a választások, amelynek eredményét csak holnap fogják kihirdetni.

(A Magyar Tarista Egyesületben) ma este Szokolay Kornél népszerű előadásban ismertetete Besseniát és a Hercegovinát. Kimutatta a Nyugot és Kelet közti különbséget, az ottani népszokásokat, társadalmi és politikai életet, valamint a modern intézményeket. A nagyszámu közönség zajoson megjelenezte az előadók sikerlét előadását.

(A Rudolf koronázókörök jótékony egylet) mai közgyűlésén a lementvénny egyhangú megadása után megválasztattak: tisztelbeli elnök: dr. Salgi József, elnök: Blum Lajos, helyettes elnök: Grün Ede, alelnökök: Lippert Lajos, pénztárnok: Steinbeck Samu, ellenör: Epstein Samu, gazdákká: Rothanser Adólf, jogtanácsos: dr. Polacsek Sándor.

(A kereskedő-íflak társulata közgyűlése.) A kereskedő-íflak társulata március 23-én d. u. 8 órakor tartja XXXVII-ik évi rendes közgyűlését, Magyarország 3. sz. alatti helyiségében. A közgyűlésen a választmány beszámoló mult évi működéséről, bemutatja a mérlegét, a veszteség-nyereség számúlat s előterjesztja az 1908. évi költségvetést. Ezután a tisztújítás és a külön indítványok tárgyalása következik.

Nyitlér.

WEINER és GRÜNBAUM

udvari szállítók egyenruha-áruházában mindennemű KATONAI FELSZERELÉS beszerezhető. Legfinomabb minőség, kikötéses kivétel, földtálon megbízhatóság, jutányos árak, fölföldes üzleti elvok. **Budapest, IV. ker., Kristótf-tér 8. szám.**

A tavaszi idény
Öszes újdonsági gyapjú és mosó keimében már raktáron vannak a mérsékelt árakról közismert
Szinetár és Velencei
cég áruházában,
Koronaherceg-utca 11/a,
a főpostál szomszékban.
Vidékre minták készséggel küldetnek.

Öszes és kír. szab.
Pick testvérek
főfűszabók Budapest, V., Dorottya-u. 12., legújabb
angol ruhabérlet
magyar díszruhák müterme.

Ösö biztosító intézet katonái
szolgálat esetére
6 cs. és kír. fensége József főherceg védenéksége alatt mint szövetkezet
Igazgatóság: Budapest, IV., Váci-u. 34. Clotild-palota.

Fiak előnyös biztosítása katonai szolgálatuk esetére, — nagykorúság idejére, — továbbá nyugdíj, aggkori, öszvegyi járadék-biztosítás öleső díjak mellett.
Biztosított tőke 45 millió korona.
Biztosított alapok 10 millió korona.
Képviselők, ügyelők kerestetnek. Értékezhetni 9-fel í-jig.

TÉLI-FÜRDŐKÜRA.

Termékvízes forrómeleg kőves források, iszapfürdők, iszapborogatások,

Zahony-masaga. Vízgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olasz és görög előadás. Csiz, közvény, megvilágító prospectusai küld ingyen a

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága. Tiszta a költségtérítés elvén alapszik. Utánfutási kötelezettség nélkül. Résztvevőjei nincsenek.

Össze van von 1902. december 31-án

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Kárly-lykert 26.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

Nemzetközi vívóakadémia. Mint hat év óta rendszeren, Santelli Italo ma is nemzetközi vívóakadémiát rendezett a Vigadó nagyertermében. Az akadémián résztvevő külföldi mesterek és amatőrök közül legjobban kivált **Colombetti Luigi** turini vívómester, aki méltó ellenfeleire talált Santelliban ugy a kard-, mint vívó-vívásban is. Óriási tapsvihart fogadta a dobogóra lépő két **Bánffy** baronesszt. Az akadémián való részvételük érdekes meglepetést okozott annyiban is, hogy hőlegyek most szerepeltek először nyilvános versenyen. A szépen lefolyt versenyen nagy tetszést arattak: Gróf **Andrássy** Károly és **Jakabhy** Benjamin vívóriskolája, **Händler** Ferenc és **Lehner** A. kardassantja, **Huszár** Ernő—**Magistrello** vívó, **Prucher** Egisto—**Nemeskéri** Kiss Sándor vívó, **Oliveri** báró—**Szentkereszty** Béla vívó, **Nagy Béla**—**Hollósy** kard-assantja. Nagyszámú előkelő közönség nézte a mindvégig érdekes mérkőzéseket. Jelen volt az arisztokrácia számos tagja közül a hőlgyszövetségön kívül: báró **Pronay** Dezsőné, **Pronay** Iphigenia baronessz, báró **Bánffy** György, az **Andrássy**, **Csáky**, **Wenckheim**, **Károlyi** s **Keglovich** grófi családok sok tagja.

Fodor Károly sportlapja. **Fodor Károly**, az ismert íróvárosi vívómester **Nemzeti Sport** című új sportlapot alapított. Az előttnékv szövegből látjuk, hogy a **Nemzeti Sport** tisztán az emberisportot kultiválja és különös súlyt helyez a gyermektestedzésre is. Ebben az irányban eddig házóg volt sportlaponkban s hogy ez a házóg most avatott módon jog betöltettni, arra nézve biztosítástól nyult **Fodor Károlynak** e téren való huszvéves népszerű és szakavatott működése. A **Nemzeti Sport** hivatalos közlönye a Magyar Athletikai Clubnak, a Magyar Athletikai Szövetségnek a Fővárosi Vívó Clubnak és számos sportegyesületnek. Munkatársak: **Balaton** (Gróf) K., dr. **Baracs** Marcel, **Fodor Károly**, **Gáspár** Arthur, **Gerentser** László, **Gerde** Oszkár, dr. **Haberfeld** Marcel, báró **Jósika** Kálmán, **Kertész** János, **Kraft** Jenő, **Krepelka** Béla, **Manno** Mihály, **Speidl** Zoltán, **Stankovits** Szilárd, **Tatich** Péter, **Wetzel** György, **Zinszky** István, **Yolland** Arthur. A szerkesztésért dr. **Nagy Béla** felelős. Előfizetési ára félre 6 korona.

Bajnoki labdarúgó-mérkőzések. Vasárnap, március 15-iken mozgalmas élet lesz a Lehel-utcai verseny pályán. Délután tízedfél órakor mérkőznek a **Fővárosi Torna Klub** és az **Ujpesti Torna Egyesület** II. csapatai. Délután két órakor pedig a két egyesület I. csapatai mérkőznek a II. osztály bajnokságért. Négy órakor ugyancsak a II. osztály bajnokságért küzdenek a **Budapesti Sport Klub** és a **III. ker. Torna és Vívó Egyesület** I. csapatai. — A **Budapesti Athletikai Klub** I. és II. csapata szintén vasárnap délután tartja a **Magyar Úszó Egyesület** I. és II. csapataival barátságos futball-mérkőzését az Erzsébet királyné-úton levő pályán. Az első csapatok mérkőzése három órakor, a második csapatok mérkőzése egy és fél órakor kezdődik. — A millenáris pályán holnap délután a **Budapesti Torna Klub** és a **33. F. K.** mérkőzik a magyar első osztály bajnokságért.

A Budapesti Athletikai Klub I. és II. csapata vasárnap délután tartja a **Magyar Úszó Egyesület** I. és II. csapataival barátságos futball-mérkőzését az Erzsébet királyné-úton levő B. A. K. pályán. I. és II. csapatok mérkőzése 3 órakor, II. csapatok mérkőzése 1/2 órakor; közlekedés a közúti villamos vasúttal. Belépődíj 40 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Vissza Angliából.** Londonban tudvalevőleg leartóztaták **Terényi** Irmát, a hírhedt kalandornőt, akit a tömeges följelentés üzött ki a hazájából. Mielőtt ugyanis lovagjával, gróf **Ráday** Endrével, akinek később a felesége is lett, hős földi kőrújárja elindult volna Budapesten több ezer forint ára váltót hamisított s azonkívül a család terén is sikerrel működött. A büntetőtörvényszék körözötte a szép, de veszedelmes asszonyt, aki előbb Amerikában, majd Angolországban telepedett meg s kriminális hajlamának engedve, ott is, itt is rossz fát tett a tűzre. A londoni rendőrség kőrúrán bánt vele s az első panaszra letartóztatta. Híre érkezvén a leartóztatásnak Budapestre dr. **Sárkány** Lajos központi vizsgálóbíró megtette az intézkedést, hogy Terényi Irmát azon jogon, hogy magyar alattvaló s hogy nekünk is van vele számításunk, hazaszállítsák, természetesen csak akkor, ha majdan leülte azt a büntelést, melyet londoni szerepléséért fog kapni.

§§ **Előadás a Jogászegyletben.** A *favor defensionis* elve és a Kuria cím alatt ifjabb dr. **Schulhof** Géza ügyvéd előadást tartott ma este a *Jogászegylet* dísztermében, melyet színlítt megöltött: a nagyszámú és előkelő jogászközönség. A közel másfél órában tartott előadás végén, melyet vita követt, a törvénynek nyomán fejtett gyakorlatot hasonlította össze a Kuria gyakorlatával azt bizonyítva, hogy nem volt kor, melyben vádoltakat veszélyesületet emberi jogait a védelmet inkább megszorították volna, mint a miénkben. A *favor defensionis* elve vádoltat az észjög elveinél jogva megillott jog. Nem hogy, hanem jog, melyért nem eszedzni, hanem azt követelve léphet fel, valahányszor a törvénykezés terén bármilyen vitás kérdés merül fel és pedig akár jog, akár ténykérdés, minéltoyva a bíró ezt mindig a vádolt javára legyen köteles eldönteni. Aki csak némileg figyelemmel kísérte a Kurianak az utolsó pár év alatt folytatott gyakorlatát, annak lehetetlen volt meg nem győződnie arról, hogy minden vitás sőt minden nem vitás kérdés is vádolt terhére döntöttek el. E tekintetben a törvény házagos volta oka minden bajnak. A nyilvánosság önkényli kizárása, amely minden államban az ítélet megsemmisítését vonja maga után, nálunk csak akkor semmisség ok, ha lényeges befolyással volt az ítélet hozatalára; minthogy pedig azt, hogy hogy ítélt volna a bíróság, ha a tárgyalás nem lett volna nyilvános, kimutatni mindig lehetetlen azért a nyilvánosság kizárása mint semmisségi ok nem érvényesíthető. Erután a törvénykezési közálapotok mértátására terve át, zajos elmondást támasztva odakonkludált, hogy nem szabad-e a törvényhozásunk és jogfelelőseink, hanem csak u-, vagy inkább alszabadulvi.

§§ **Lehet-e miniszteri szubvenciót lefoglalni?** Mjnap megtituk, hogy **Erdélyi** Gizella volt vidéki operett-prímadonna beperelte az országos színészegyesületet, amiért az a belügyminiszterium által **Harasi** Béla vidéki szingizgatónak utalványozott 500 koronás szubvenciót, amelyet **Erdélyi** Gizella magának egy régebbi követelése fejében lefoglalt, a foglalás ellené kiadta Halasinak. Ma tárgyalják az ügyet a VIII-X. kerületi írásbírósnál. A bíróság dr. **Faludi** Jenő ügyvéd a színészegyesület ügyészenek véleményét tette magáévá aki kijelentte, hogy a miniszterium a kérdéses szubvenciót bizonyos meghatározott célra engedélyezte s így azt lefoglalni nem lehetett. A bíróság **Erdélyi** Gizellát keresetével elutasította.

§§ **A vallastanári panasz.** A Damjanios-utcai gimnázium II. osztályába egy kis növendék jár, aki minden tantárgyból rendszerint tiszta jeles, csak éppen a vallastanból kapta a rossz osztályzatot a vallastan tanárától, dr. **Rappaport** Bélától. A szülők aggodva fordultak tanácsért a vallastanhoz, aki megmagyarázta, hogy a fiúnak a vallastanból privát órákat kell vennie. A tanár a szülők kérelmére ajánlotta is egy tanulót, akit heti egy órai tanításért 20 korona havi fizetést kért. A szülők sokallották ezt az összeget s így a privátából semmi sem lett. Nemsokára eután a kis fia dagadt arccal került haza az iskolából s elpanaszolta, hogy dr. **Löwinger** Salamon, a vallastan helyettese verte meg. Az apa, **Deutsch** Károly íróvárosi iparos erre panaszt emelt a hitközségnek, amely a potozkodó tanáriúrt eltiltotta nyomban a tanítástól. Dr. **Rappaport** Béla nem elégedett meg az ügy ívetéknéppen való elintézésével s a panaszkodó apa ellen a privátát ítélti akudozásokkal kapcsolatos elterjesztések miatt rágalmasz címén emelt panaszt a büntetőjárásbírósnál. Mára volt kitűzve ez ügyben a tárgyalás **Kabado** albró előtt. A tárgyaláson a vádolt, tekintettel a szombati napra, az ünnepre, nem jelent meg a tárgyaláson. **Vedője**, dr. **Schaeffer** József bejelentette, hogy védené, mint hitbű izraelita, a szombati napot, mint a békének és ajatosságának szentelt napot nem akarja a vallastan-tanárral való harccal megzavarni. A panaszos hitánár személyesen megjelent a tárgyaláson, s bár kérte annak megtagadását, a bíró helyt adott az elnaposai kérelemnek.

gyarostól az ísátások fölél. Éléken, de minden éles szenvédeleyesség nélkül beszélt a császár **Delitzsch** tanárral az ó-testamentum differenciákról. **Delitzsch** legközlebb új kiadást fog megjelenetni ismeretes előadásából s ahhoz előszót ír, amelyben állítólag nem fogja említeni a császár levelét, hanem azzal kapcsolatban ki fogja fejteni álláspontját az ó-testamentummal szemben.

Diák-tüntetés.

Lemberg, március 14. A legutóbb egyetemi hallgatóknál tartott házkutatások miatt az egyetemi hallgatók ma este tiltakozó gyűlést tartottak ezen eljárás ellen. A gyűlés után az azon résztvevők az orosz konzulátus elő akartak vonulni. Egy rendőrsőpat meg akarta őket ebben akadályozni, de a tüntelők kövekkel megdobálták a rendőröket. Nagyobb őrséget kértek segítségül, amely aztán szétszórtá a diákokat, miután az orosz konzulátushoz vezető utókat elzárták előlük. Négy diákot engedetlenség és zondülés miatt eloltgát.

Vilmos császár Rómában.

Róma, március 14. Mint a lapok jelelték, Vilmos császár május 2-án érkezik Rómába és május 6-ág marad itt. A császár tiszteletére többek közt díszbeidőt, csapatszemplé és dísz-zimlelakást terveznek. Vilmos császár jelen lesz a Goethe-emlékszóbor alapkölételénél és meg fogja látogatni a fórumot is.

Az orosz reform.

Pétervár, március 14. Mint hivatalosan közlik, tegnap **Flebbe** belügyminiszter elnökölésével megkezdődtek a kormányzósági közigazgatás reformjára vonatkozó bizottsági munkálatok. A belügyminiszter három segédjén és néhány kerületi főnökön kívül 5 kormányzó vesz részt a tanácskozásokban.

Lengyel agitáció a porosz képviselőházban.

Berlin, március 14. A közoktatásügyi miniszterium költségvetésének folytatásos tárgyalása során az elemi oktatás címénél **Stychel** (lengyel) panaszt emel az ellen, hogy alárendelt rendőrségi közleg jogtalanul és törvénytelenül elkoboztak egy lengyel abécét, olyan rendőrközlegek, akik a lengyel nyelvet nem is értik. A szóló egész sor panaszt hoz fel a lengyelek dolgaiban és kijelenti, hogy sajnálatos, hogy **Bosse** volt közoktatásügyi miniszternek a lengyel nyelven való vallásoktatásra vonatkozó rendelőtt visszavonták. Absztrakt fogalmakat a gyermekeknek nemétül egyáltalában nem lehet megmagyarázni. Tagadja, hogy a német oktatás jelenleg fennálló rendszere bevált. Studt közoktatásügyi miniszter azt válaszolja, hogy nem akarja az előtte szólónak még egyszer kifejezni azokat az okokat, a melyek a közoktatásügyi kormányt a rendszer fenntartására indította. Csupán azt hangsúlyoztatja, hogy mindenütt, ahol a szülők vagy politikai körök részéről nem történik rendszeres igazítás, a rendszer mindenképpen bevált. Hogy egy kerületi bizottság nem engedte meg egy lengyel abécés könyvnek a terjesztését, mivel egy oly megjegyzés volt benne, amely a német imát büntet mondja, azt a miniszter csak helyeslehet. Egyes esetekben nem lehet a tanítók általános arravalóságára következtetni. Ehhez járul, hogy a tanítók rátermettségüket egyáltalán nem mutathatják ki, mivel a lengyel lapok izgatásaiakkal ellenük dolgoznak, sőt egzisztenciájukat is veszélyeztetik, ami ellen a rendőrség nem mindig nyújthat nekik védelmet. A terrorizmus annyira megy, hogy a szülők megütik a gyermekeiknek a felelést. A miniszter utal arra, hogy miként tárgyalták a lengyel lapok a wrecehoni eseményeket. Ebből kitűnik, hogy a lengyel agitáció nem olyan ártatlan, mint ahogy azt **Stychel** föl-tüntette.

A megpuhult Venezuela.

Washington, március 14. Az Orinoco blokádjának megszüntetésére vonatkozólag híre jár, hogy az Egyesült-Államok kormányja elhatározta volt, hogy a blokádot bizonyos feltételek mellett elismeri, hogy azonban Anglia erre nem volt hajlandó, mivel a blokádnak nagy hátrányokkal járt volna Trinidad és Angol-Guayana angol gyarmatokra nézve. Erre Venezuelának tudomására adták, hogy ha tenntartja a blokádot, Anglia el fogja ismerni a felkelőket hadviselő felekek és el fogja zárni az angol kikötőket a venezuelai hadihajók elől. Ez a fenyegetés megtette hatását **Castro** elnökre.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 14. (A **Budapesti Napló** telefonjelelése) A mai heti tözsdén lanya volt az irányzat. Buzában javult a kínálat, de torjalom nem fejlődött ki, mert Oseu- és Morvaország nem volt képviselve s a helyi fogyasztás sem vásárolt. Buza 5-10 fillért vesztett.

Eladott buza: 84 kg. 7.82 korona Mezőtúr, 82 kg. 7.55 korona Kunhegyes, 7.88 korona Mező-Berény,

TÁVIRATOK

A német császár a kancellárnál.

Berlin, március 14. Vilmos császár tegnap éj 6-ig maradt a birodalmi kancellár palotájában s a német orientalista társaság tagjaival beszélgetett egész este. Különs nagy érdeklődéssel tudakozódott a császár **Hollman** tengernagytól és **Simon James** berlini posztó-

77.5 kg. 7.45 korona és 77 kg. 7.40 korona Nagyszombat, 77 kg. 7.40 korona Cifek, 7.50 korona Galamb. Rozsban alig volt forgalom; Günserdorf 7.10 korona, Ersek-Ujvár 6.50 korona, Tapolcsony 6.60 korona. Arpa vásárlási kedv hiányában üzlettelen, de azért nem lett olcsóbb, közepes minőségű szilárd. Tengeri ára alig változott. Zab 20 fillérel olcsóbb, magyar arpa minőség szerint 6.40—7.05 korona. Osztrák 6.45—6.65 korona.

A határidőpiacpon az iránzat eleinte szilárd volt. A fedezeti kereslet az utóbbi napokban megszünt, erre az árfolyamok elaprózódtak. Buza 18, rozs és zab 4 fillérel hanyatlott. Buza tavaszra 7.54, rozs tavaszra 6.97, zab tavaszra 6.27 koronán. Lisziban csökkenő forgalom mutatkozott, szükség esetén 20 fillérsi árengedményt lehetett volna elérni. Korpa ártárolt.

Bécs, március 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 690.25. Magyar

hitelrészvény 750.50. Angol-Osztrák bank 275.50 Bécsi bank egyostlet 436.55. Union bank 539.50, Länderbank 413.—, Osztrák-magyar Államvasút részvény 692.50. Déli vasút 51.50. Elbavölgyi vasút 452.—, Északnyugati vasút részvény —, Dohányrészvény 344.—, Rimannányi vasút 480.50, Alphei bányarészvény 393.50. Májusi járadék 100.55. Magyar korona járadék 99.45. Lörök sorsjegyek 119.50. Német birodalmi márcs 117.19—117.23. Napoleon'or 19.10

Gleichenberg, március 14. A Reintch Károly és társa-féle negyven év óta fennálló nagy gyapjufüreg, amelynek temérdek ipartelepe van, fizetésképtelen lett. A hitelezők e hó 20-án gyűlést tartanak Warnsdoriban.

New-York, március 14. (Terménytlese.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.00 (9.90), Májusba 9.78 (9.62), Juniúsa 9.57 (9.40), New-Orleansban helyben 9.11/16 (9.11/16), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20), Stand white Philadelphiában 8.15 (8.15), Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 10.50 (10.50). Robe és Brothers 10.65 (10.65) —

Tengeri iránzata állandó. — Márciúsa 56.— (56.—); — Májusra 52 1/2 (52 1/2). — Juliúsa 50. 1/2 (50. 1/2). — Buza iránzata állandó. — Píros őszai helyben 80. 1/2 (80. 1/2). — Márciúsa 83.— (83.—). — Juliúsa 79 1/2 (79. 1/2). — Szeptemberre 76. 1/2 (76. 1/2). — Gabóna szállítási díja Liverpoolba 1. 1/2 (1. 1/2). — Kávé: iair Rio 7. sz. 5. 1/2 (5. 1/2), — Márciúsa 4.80 (4.80), Juniúsa 4.65 (4.60). — Lass: Spring Wheat clears 8 00—8.10 (8.05—8.10). Csukor: 8. 1/2 (8. 1/2). On: 8.012—8.050 (8.012—8.050). — Béz: 14.75—15.— (14.75—15.—). (A sárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 14. (Terménytlese.) (Zárlat.) Buza iránzata engedő. — Máj- ra 74. 1/2 (74. 1/2). — Juliúsa 71. 1/2 (71. 1/2). — Tengeri iránzata engedő. — Márc- ra 54. 1/2 55. 1/2. — Zsír: Márc- ra 10.02 (10.07). Máj- ra 10.12 (10.17). — Szalonna short clear 10.43 (10.43 —). — Sertésúh: Májusra 18.12 (18.15). — (A sárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Tüdőbaj krónikus katarus és sorvadás gyógyítható.

Aszteroid kongresszuson Leyden tanár konstátálta, hogy Németországban Állandán 1,800,000 ember szenved sorvadásban és hogy ezek közül kb. 180,000 esik a bosszantó beteg gyököt, Minthogy minden ember majdnem naponta tuberculáltusokat (a sorvadás előidézői) lélegzik be az egész emberiségnek ki kellene halnia, ha a test nem produkálna olyan gyököt, amely a bacillusokat elpusztítja még mielőtt a szervezetnek kárt okozhatnának. Ez az anyag benne van a tüdő elégt leg pálmajmigyekben és állandó harcban áll a bacillusokkal. De, ha ezek a mirigyek megelőd, per seb, avagy tönkös és tarós bacillusnevélendőrök következtében nem működnek, áll be a betegség. Minthogy állandó állapotban is megvan annak ezek a mirigyek és ugyanakkor a tüdővel teljesítik mint az embernél, fontos volt megismereni állatokat is pálmajmigyeket használni erre a célra. A kázmírnagyok pálmajmigyéből veszik és dr. Hoffmann-féle Glanduláin elevezés alatt tabletákban állítják át, minden tablettában van 0.25 gramm a pedig 0.05 gramm pajzmirigy-pora és 0.20 gramm tejekőr.

G. S. és V. M. tanárok M-ben a Glanduláit is fűtődésében, különféle körállapokban, hol más kurák már nem igen használtak, alkalmazták a legjobb eredményre. A betegség tünetei: ház, köhögés, kijött izádás, köpés, étvágyhiány stb. használtak emiatt, úgy hogy a betegek rövidabb-hosszabb idő múlva gyógyultak volnak elbocsájtottak. H. S. ur. Jossen. 4/5 évvel ezelőt — 50 éves korában — indótuberkulózisban szenvedett. Kaplam kereszt-kapuzatú, közepes méretű, ívelt nyakú, magas, vastagabb roszabbat. Ezek az erős erek közlén gyomrosági és lóttón és lábátogató fogymat. Orvosok földák. Pár száz Glanduláin-tabletta használata után már javultat éretem, étvágyam lett, testemlyom gyarapodott és pár ezer darab használtam után tudom is teljesen meggyógyultam és lemtt viasszonnyon egészen megerősötem a legtöbb gyógyszer után, valamint Török József gyógyszerésznél, Budapest. Király-utca 12. 1/2 — 1/2 — 1/2 — 1/2 orvosok és gyógyult betegek értesítésivel ingyen és bérmentve. Orvokhoz

Bécsi nők köszönhetik szépségüket első sorban a legkellendebb, legkényesebb, legújesebb

Eredeti Pompadour Paszta... Pompadour-tej... Pompadour-crème... Dr. Elmő Vilma

Titkos betegségek gyógyítására

Dr. Kajdacsy v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos... Budapest, Kigóy-utca 5. Clotild-palota (I. emelet).

BERGER-féle gyógy-, egészségi-szappanok

G. Hell & Comp. gyárából Tropolan-ban, Aranyérem Páris 1900. Berger-féle 40 szar. kátrányszappan, Berger-féle kénes kátrányszappan borkítűtök és borbajok ellen. Berger-féle glicerín kátrányszappan, Berger-féle panama kátrányszappan a bőr minden tisztáltsága ellen mint mosó- és furdaszappan.

FERFIK ÉS NŐKNEK... Magyar Királyi gyógyszerész Budapest, V., Marokkó-utca 3/a sz.

Az „ATHENAEUM” részvénytársulat kiadásában megjelent: MAGYAR ÉS NÉMET KÉZI SZÓTÁR... KELEMEN BÉLA... A II. Magyar-német rész legközelebb jelenik meg.

SPECIALISA sérvkötőkben... A Keleti-féle legújabb és, és k. szab sérvkötő pneumatisikus pelottával... Valódi francia gummi-különlegességek eredeti párisi csomagolásban.

Nincsen többé kopasz fej, kinek nincsenek szép idomai, kinek fogai nem épek, kinek gyengül az ereje, az használjon Guzi-kenőcsöt... Igy csufolódnak mindazok, kik nem ismerik a Guzi-kenőcsöt. Magyar Királyi GAZDÁRSÁGI GYÓGYSZERTÁR

Havrenak, Amsterdanna és azért görösen ragaszkodik a határidőülethez. (Tetszés a jobboldalon.)

De ha nem is állana azon megkülönböztetés, amelyet én import- és exportállam között tettem, kérnem, honnét van az, hogy Londonban, ahol egészen az utolsó idők anyyira idegenkedtek a határidőülettől, azt mégis az utolsó időben meghonosították és ott e célra 12 millió koronával megalakult a London produce clearinghouse Limited, amely határidőületek lebonyolításával foglalkozik.

Pedig, ha van kereskedelmi empórium, amely a határidőülettől nélkülözheti, az bizonyára London, mert London annyira benn van a világgazdaság közepén, ott oly nagy tökének vannak összehalmozva, az a közlekedési eszközök, mindenhova olyannyira kiterjedtek, hogy határidőülettől nélkül is minden időben el-
 lathatja Anghát a szükségesek terményekkel: addig, míg a világnak összes országit terményeik fölüllegét elsősorban Londonba dirigitálják, addig Londonnak nem kell félnie attól, hogy más városok, határidőületekben piacát tulszárynyálják és mégis az a London, illetve az a konzervatív Angolország, mely elavult mérték- és súlyrendszert ma is fenntartja, meghajolt a kereskedelmi ületek megkötésének és lebonyolításának ezen technikai haladása előtt és elfogadta a határidőülettől éppen most midőn Németországban és Ausztriában egész hadjártatott intézek ellene. Pedig sehol sem iútközik egy gabonastandard teremtése annyira nehezégre, mint Londonban, ahová a legkülönbözőbb gabonafajtákat kerülnek; már 1870-ben ott 33 fajta buza, 14 fajta árpa, 3 fajta rozs, 17 fajta zab, 17 fajta tengeri került piacra.

Azt mondta Zselénszky Róbert igen t. képviselő ur, hogy ő résztvevő az 1895-iki budapesti tőzsdé- és szaktanácskozományban, améte az 1892-iki berlini és az 1901-iki bécsi szaktanácskozományok jegyzőkönyveit, anélkül, hogy a határidőülettől mellett egyetlenegy helyelőt érvet birt volna feltalálni, legteljebbet azt, hogy nem lehet megkülönböztetni a reális üzletet a játéktól.

Bocsánatot kérek, én is egyik szerény tagja voltam a magyar tőzsdé-ankének, én is olvastam a magyar és osztrák tárgyalásokat és az ellenkező meggyözdésére jutottam, én t. i. a határidőülettől ellen csak egytelenygy érvet találtam. T. i. azt, hogy mivel a határidőülettől járték-jeleget őltet, azért az egész intézményt el kell törölni. De én ebben logikán nem találatok, mert ez az érv csak oda vezetelt, hogy a ki-
 növéseknek lehetőleg elejét vegyük. azokat a lehető-
 ségig elimináljuk, de nem vezethet odáig, hogy az egész intézményt, amely egy nagy általános közgaz-
 dasági érdekek szolgált, eltöröljük, mert az annyit jelentene, hogy a kivételt a szabály fölé helyezzük, egészeval, hogy, amint Tisza István képviselő ur mondta, a gyermeket a vízzel kiöntjük. (Ugy van! a jobboldalon.)

Perse az, aki bizonyos előtételtek szemüvegén át olvassa a szaktanácskozományok anyagát, aki úgy jár el, mint gróf Armin Németországban, aki egy 2-0 lapos munkában összeállítja a berlini tőzsdé-ankéi jegyzőkönyveinek kivonatát, de egytelenygy nyilatkozatot sem köztél azokból, melyek ezen ankében a határidőülettől mellett történtek, az nem jutna ma más eredményre a határidőülettől szemben, mint arra: Carthaginan esse delendam; de aki, mint szerény magam is, objektíve nézi, hogy mily heves küzdelmet folytatott Németországban az egyik tábor a másik ellen és hogy az ott alkotott törvény már is nagy elégedetlenséget szűt, de attól etekintve is, aki meg-

fontolja, hogy ez a törvény csak néhány év óta funkcionál és annak hatását még ma megítélni nem lehet, az joggal kérdezheti, vajon észszerű-e, hogy egy gazdasági érdekeinket érintő kérdésben egy ugrást tegyünk a sötétbe.

Nem csodálato-e, hogy akkor midőn a német anké 28 tagból állt s ott 115 szakértő lett meghallgatva, a tárgyalásra vonatkozó jegyzőkönyvek pedig 3634 jollásra terjednek, hogy mindennek dacára még a határidőülettől fogalmat se bírták helyesen megállapítani? (Derülttség.) Ennek következménye az, hogy a lipseii Reichsgericht 1898. október 18-án és 1899. október 25-án határidőülettől ügyekben két oly, különben indokaiaban egészen ellentétesen érvelő ítéletet hozott, melyek egész Németországban úgy az érdeket, mint a jogászörökben méltó felháborodást kelte-
 tetek, amennyiben a kereskedelmi törvény által szabályozott és a kereskedelmi forgalom által nem nélkülözhető és mindenki által legitímnek elismert egyszerű szállítási ügyletet is tiltott határidőülettől minősített. Egész irodalom fejlődött ki ezen ítéletek jelett, melyben a lipseii Reichsgericht a legjelesebb jogászok részéről heves támadásoknak lett kitéve. Hát mindez oly kesegyető-e, hogy nekünk is erre a lej-
 tőre rá kelljen lépünk? (Tetszés jobbról.)

A magyar tőzsdéi szaktanácskozományok alkalmával de itt is a t. Házban különösen Hieronymi, gróf Tisza István és Sandor Pál igen t. képviselő urak felszólalásaikban a határidőülettől általános fontosságát, szükségességét és előnyeit úgy a termelőkre, mint a fogyasztókra és a kereskedelmre nézve oly meggyözdően indokollák, hogy én eltekint-
 hetek azok, hogy ezekre bővebben reflektáljak, azért csak röviden kívánom kiemelni, hogy a határidőülettől, úgy idő, mint hely tekintetében árkieglyenlítő hatással bír, megkíméli a piacot azon árrázódtatásoktól, melyeket a piacnak rögtöni kiürülése vagy telítése maga után sokott vonni; igaz ugyan, hogy a határidőülettől a helyi piacot a világgazdaság érintkezésbe hozza és hogy a világgazdaság általa képződik ki; de éppen ez által áll módjában a termelőnek terményeit mindenkor, tehát úgy az aratás előtt, mint az aratás után a világgazdaság helyzetének megjelölésében értekesíteni, általa képes a kereskedő az aratási föl-
 lösegeket teljes árban a terményekre rászoruló területekre elvinni és ott elárasítani.

Nem áll az, amit gróf Zselénszky Róbert ur és vele együtt elvtársai hozhattak, hogy a határidőülettől az árra nézve nyomasztó hatással bír. Mert nemcsak a gabonára, hanem számos más világgazdasági árban hánlyalt 30 év óta. Az árra nézve mindig a termelés és konzumáció viszonyai mérvadóak, nem pedig az ügyletkötések technikáik. Brazíliában p. o. a kávé ára azért emelkedett, mert Lyonban, Franciaországban a termelés visszament, ellenben a cukornál és a tejnál azért hánlyaltok az árak, mert e cikkekben nagy túiprodukciónak van. Maga a határidőülettől, amit azt Tisza István képviselő ur igen helyesen kiemelte, egészen semleges szereppel bír az árképzésnél és legfeljebb annyiban szerepel, hogy az áringadozásokot gyorsabban nivellálja, mint az ezeltörtént. Oly áringadozások miniket ezeltörténtül, hogy t. i. rövid hetek alatt az ár 4 forinttal, sőt 5-6 hónap alatt 7 forinttal hánlyalt, ma ki vannak zárva. Ma az egész világ termé-
 sére lehet támaszkodni, ezen termékek pedig a különböző országokban minden hóban fordulnak elő: Ausztriában, Chilében, Új-Zélandban januárban.

Kelet-Indiában és Egyiptomban február és márciusban; és így minden hónapban aratnak más és más világgazdaságban. Sauerbeck, aki évek hosszú sora óta Angliában az ármagalmat tanulmány tárgyává tette, kimutatta, hogy 1807 óta nemcsak a búzáknak, hanem 45 legfontosabb árucikkeknek az ára tetemesen hánlyalt, még pedig több cikknél sokkal nagyobb mérvben, mint a búzáknak. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Így a pamutárak, a petróleum, a textiltermékekre vonatkozó anyagok, a cukor, a teakár anyagilag sokkal nagyobb eséseket mutattak föl, mint a buza és a gabonaemétek. Mig t. i. a buza ára ezen idők óta 40, addig az emlitetti árucikkek 60 százalékkal estek az árban.

Bármiy nehéz legyen is az árak mozgamaának helyes törvényoit felismereni, mégis vannak általános elismert, ugyszóván közelítohető okok, melyek az áresést magyarázzák. Itt elsősorban a világiprodukción szemben a konzumációval jön tekintetbe, ez pedig azt mutatja, hogy míg a világ buza-termelése 1877-40től 1898-ig 33 százalékkal emelkedett, tudmilik 5545 millió métermázsáról 735 millió métermázsára, addig az itt elsősorban mérvadó világgazdaságban, tudmilik Európában, Amerikában és Ausztráliában a népesség ugyanezen idő alatt csak 24 százalékkal szaporodott, tudmilik 440 millióról 540 millióra. Ehhez jár a vitelezési eszközöknek tökéletesítése és a viteldjének ocsósága. 1862-től 1888-ig egy bushel buza vitelezési díja New-Yorktól Liverpoolig 144 centről leszállt 53 centre, vagyis egy métermázsánál leszállt 1 írt 25 krajcárról 44 és íel krajcárra. Ugyanezen időben leszállt Chikagóból New-Yorkba a vitelezési díj 42 centről 14½ centre, vagyis 3 írt 72 krajcárról 1 írt 29 krajcárra. San-Franciscóból Liverpoolba és Havreba leszállt 1880-tól 1891-ig egy tonna vitelezési díja 78 frankról 45 frank 85 centre, New-Yorkból Amsterdamba 18 márkával, Kalkuttából Londonba 30 márkával lett ocsóbb a vitelezési díj. Csak maga a Szuez-csatorna megnyitása jolyán leszállt a vitelezési árak Bombayból, Kalkuttából Liverpoolba 50 százalékkal ezenelül szem elől nem vesztetve az 1899-iki orosz nagy vasúti tarifa sem, mely Oroszországot arra képesíti, hogy még szén-fölüllegét is present-
 alakban az európai piacokra hozhatja.

Tekintetbe jönek továbbá áttermelési költségek, melyek például Amerikában 40 százalékkal ocsóbb, mint nálunk. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Mindebből, t. Házb, az következik, hogy valamely országnak árai oly arucikkekben melyek világgazdaságban, nem izolálhatók a világgazdaság viszonyaitól. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Kétségeken azonban az is, hogy az árak némi mérvben azt vannak vetve a helyi termelési és fogyasztási viszonyoknak, valamint a vámtételeknek és egyéb kereskedelmi politikai intézkedéseknek is, de a határidőülettől, mint olyan, az árképzésre lényegesen befolyással nem bír, az csak szimptomája a bajoknak, de nem a baj maga sőt annyiban üdvös, amennyiben az árakat gyorsan egyenlensekké teszi.

Zselénski Róbert igen t. képviselő ur úgy a tőzsdé-ankének, mint multiokri beszédében példákra hivatkozott, melyekkel bizonyítani akarta, hogy a határidőülettől behozatala óta a tőzsdék mind a la baisse dolgoztak, hogy az árakat nyomni akarják. Mindezen példák szerencsétlenül lettek kiválasztva, mert éppen az ellenkezőjét bizonyítják annak, ami bizonyítandó lett volna: bizonyították ugyanis azt, hogy nincs az a spekuláns a világon, aki önszerényből világgazdaságban önkényileg az árképzésre vonatkozó szabályokat fel tudja forgatni.

társzobába. Most már hallott és látott az a személy; ezt akartam.

Azt hitte, hogy ezzel elesendesítette az örülteket hitt nő, ellenkezőleg ellentállását még jobban telingerelte.

— Önön lesza a sor látni és hallani, — jegyezte meg Grace, — csak megkapjam Canadából bizonyítékaimat. Hallani fogja, hogy az őn neje család módton tulajdonította el nevemet és helyemet; látni fogja majd, mint tasztják ki nejt megbecsuletlenítve ebből a házból.

Mercy ezt már nem tűrhette tovább. A szenvedély vad kitörésével rákiáltott Gracera:

— On meg van habórodva!

Ez gyujtott és úgy tetszett, mintha hirtelen mindenkit a harag fogott volna el. Lady Janet is haragra gerjedt és hevesen kiáltá:

— On meg van habórodva!

Horace magánkívül volt és ismétlé, szikrázó szeméit Gracera meresztve:

— On meg van habórodva.

Ez a háromszoros vád lesujtotta Gracet. Egyszeriben felismerte, mily borzasztó gyanunak tette ki magát. Az iszonyat halk kiáltása tört elő kebléből, amikor egy szék felé visszatámaszkodott. Bizonyára összeesett volna, ha Julian gyorsan mellette nem terem és idejekorán fel nem fogja.

Lady Janet ment elől a könyvtárszobába. Kinyitotta az ajtót — hirtelen félraült, mert a küszöbön megjelent egy ismeretlen férfi.

Nem volt olyan, mint egy gentleman, sem olyan, mint egy munkás, sem olyan, mint egy szolga. Fekete ruhája, finom fényes posztóból készült, de éppenséggel nem illett természetéhez. A kabátja csak úgy lógott le vállairól, a mellénye rövid és szűk volt és nadrágja inkább két alak-
 talan zsákhöz hasonlított; a kezűi nagyok voltak és kifozgatalanul kifényesített eszímá minden lépésére kiállhatatlanul csikorogtak. Eber szeméin azonnal meglátzott, mennyire jártas a kulcslyukon át való leselkedés művészetében, szét-
 álló fülei akkorak voltak, mint egy majomé

és szintén világosan elárultak rendeltetésüket: az emberek ajtaján keresztül hallgatóni. Lényeg bizalmasodó volt, ha beszélt, kifürkészhetlen, ha hallgatott: egyáltalán volt valami szimatolászterű mindabban, amit tett. Így lépett be a szobába és körülözgett a pompásan berendezett helyiségben, látszólag közönyösen, legalább sem a megjelődés, sem csodálkozás jeleit nem lehetett észlelni rajta.

A jelenlevők mindegyikére futó, fűrkesző pillantást vetett most eber szeméivel. Lady Janet előtt meghajolt és bemutatkozás helyett felmutatta a névjegyet, amelylyel idehivatott; így állt egészen kedélyesen vizsgálatlan minőségében, mint — rendőrtisztviselő polgári ruhában.

Senki sem szólította meg; mindenkinek úgy tetszett, mintha egy kigyó csuszott volna be közéjük.

A rendőrtisztviselő előbb az elfoglaltság minden jele nélkül majd Horacera, majd Julianra tekintett.

— Beszélhetnek ma Julian Grayjal? — kérde.

Julian egy székhez vezette Gracet, aki me-
 reven nézte az idegert.

— Kicsoda ez?

Julian nem válaszolt, hanem a tisztviselőhöz lépett.

— Várakozék ott, — mondá a rendőrtisztviselőnek és egy széket kindt neki a szoba leg-
 szélső zugában. — Azonnal beszélni fogok ön-
 nel.

A rendőrtisztviselő csikorgó eszímájával a mutatott helyre ment, amelyet magában tárgyalgatta, mennyibe kerülhetett a lábai alatt kiterített szőnyeg méterje; aztán letelepedett a székre, kiszámítva az ily butor tucatját. Teljesen kényel-
 mesen érezte magát; amig fizeték, nem tördve azzal, vajjon várnia kell-e és télenül ülni, vagy beavatják-e mindegyik jelenlevő magánviszonyaiba.

Lady Janetet is oly kellemetlenül érintette ez ember látása, hogy elment a kedve attól, hogy az ügyet maga intézge el. Szivesen átengedte ezt öcsésének, Julian egy futó pillantást vetett Mer-

cyre, mert tudta, hogy most már minden Mercy-től függ.

Mercy érezte, hogy a fiatal lelkész szemek rajta pihen, mialatt az idegen ember felé tekintett; aztán megfordult — habozott — és gyorsan Julianhoz lépett. Miként Grace Roseberry, reszketve suttogta:

— Kicsoda ez?

Julian nyiltan megmondotta.

— Mi keresnivalója van itt?

— Nem sejtji?

— Nem!

Horace eltávozott lady Janet mellől és Julianhoz és Mercyhez ment — kissé sokallta ezt a titkos párbeszédet.

— Zavaram önöket? — fűrkesztett.

Julian azonnal megértette, mire gondolt Horace és egy lépést tett hátra. Grace után nézett, aki úgy ült székében, amint ő leültette, a tágas szobának csaknem egész hossza által elválasztva tőlük. A legborzasztóbb félelem, az ismeretlentől való félelem fogta el. Grace közbelépésétől tehát nem kellett többé tartani, még azt sem hallhatta, mit beszélnek ő; csak hangosan nem beszéljenek. Julian adott példát, Grace közbelépésének megakadályozása végett tompított hangon fordult Mercyhez:

— Horace majd megmondja önnek, mi keresnivalója van itt a rendőrtisztviselőnek.

Mercy azonnal Horace felé fordult:

— Nos, miért van itt?

Horace Grace felé nézett és válaszolt:

— Le kell ráznia rólunk azt a személyt.

— El fogja innen vinni?

— Igen.

— És hová viszi?

— A rendőrszűgre.

Mercy elhallgatott és Julianra tekintett, aki még mindig feszült figyelemmel kísérte arcának legesekelebb elváltozását. A leány tekintete ujrá Horacera esett.

(Folytatása következik.)

keskeny selyempántokkal, helyes mintában letűzve. Az ujjakon ismétlődik a harmas gallér motívuma, csakohogy ölelet alakban szűk kiegészítők kapcsolják bőségüket a nyakhoz.

Fekete kabát fehér posztódíszszel. Ennek szabása is elől-hátul bő. A kapcsolás két oldalán pántok futnak le az alsó szegélyig, amelyek ott hegyes végekben vesznek el. E pántok két oldalán keskeny, fehér posztócsíkok adják a szegélyt. Rajtuk két sor fehér selyemmel áttöltött fekete paszománygomb, az ugynevezett galambkosár mintában. Az ujjak tölcseralakuak, szűk kiegészítőkkel, hozzá kettős gallér, fehér posztószegélylyel.

Dráp posztókabát, amely elől bő, míg a hátán szinte ráncba török ez a bőség. Négyes sorban tűzések közé öltött vert csipke díszít, ugyancsak drápszinben. az ujjak alól nagyon bővek, kissé pagode-alakúak; szegélyüket szinte tűzések közé öltött vert csipke díszíti. A széles, kerek galléra csillagformában illeszkedik e csipkedísz, míg az ujjaknál dupla, sokszorosított rész zárja le. Az egész első részen széles kihajtók vannak s ezek rendkívül izéles díszet adják. A fehér selyemalapra gyönyörű halványkék posztócsipkék vannak fekete-fehér selyemzsinór-al ötvé.

Idős hölgyeknek van szánva az a pazar fekete posztókabát, amelynek hossza csaknem térdig leérő. Alsó szegélyét, úja kérelljét és egész gallérját széles, művészi csipkeszegély adja. Ez pointe-lace öltésben készült vastag, lényes selyempaszományból és gyönyörű hatással van. Szépségét még telentelesen emeli az, hogy mind dupla selyemgauffré-toldokra van fektelve amelyet apró bodrok szegélyeznek.

Egy másik díszkőpen egészen selyemből és étamincből szabott. Alsó szegélye, az ujjak szélei s a gallér egészen Cluny-csipkéből készült különböző szélességben. A kabát szabása bő, valamint az ujjak is, gallérja kerek és elől három jet-gombbal csukódik.

A ruhákra határozottan mondhatjuk, hogy rövidek lettek. Most — az általam elfogadták — kerekén érik a földet, míg az egészen rövidek még a rükkab jelenségekhez tartoznak. Az aljak csaknem minden ránc nélkül készülnek, a vágott toldók letűntek a divat nagy színbélyéről. Ahelyett a szoknyák aul mind olyan kerekre szabottak, hogy mintegy imitálni lássanak a vágott toldokat. Vezéreivül szolgál az elegáns angolos egyszerűség s az angol divat máris több mintával van képviselve Monasterlyéknél.

Angol ruha zöldes-fehéren mintázott angol szövetből, amely azoniüllől még pirossal, lehérel és kékkel keskenyen esikozott. Az alj egészen sima, csak az első rész két oldalán vannak harmas ráncok letűzve, amelyek alul elszabadulnak. Ott, ahol kinyílnak, apró nyílak vannak zöld selyemmel hímveze. A zsákforma, bő kabát elől-hátul berakott és letűzött harmas ráncoktól díszes, ami egyszersmind egyetlen dísz is. Azaz, kevesem! A behajló, kerek galléron — mit nyakszegélynek is nevezhetünk — kissé bizarr, japán izlésű applikáció van kék, sárga és zöld, de nagyon diskrét színekben. Az ujjakon is végtől-végig letűzött ráncok, alul bő pagode-szabással. Elöl négy hosszcas gyöngyházzal csukódik az egyszerűségében oly kedves és elegáns ruha.

A francia izlés szószólója egy másik. Dráp, műnyelven mastique színű vetenit e szövetje. Három, fokozatosan szélesedő, négyszög rész van egymásra rakva és ennek ismétléséből fodorszerű dísz alkotva. Az alj fent sima, léhosszu, azaz a földig érő. A bolero hátul rövid, szintén részekbe szabott és letűzött. A harmas gallér mindenik toldán két sor tűzés. Elöl sárgás posztóból kihajtok, melyek dráp selyempaszományal vannak levarrva. E hajtokák fölött szélesebbek, lefelé keskenyebbek és csak a nyaknál kapcsolódnak egyszer, míg egész hosszúságuk szabadon sténylik. A nyaknál kihajtok, ékekkal szabott gallér sárgás posztóból és dráp paszományhímzéssel. Az egész ruha nagyon distingváltn képviseli a tavaszi divatot és főleg a barna szépségek kedvevéül jelölhető.

s. b.

↑ A fülhúzás veszedelem. Egy berlini egyetemi tanár élesen támadja meg némely tanítónak azt a rossz szokását, hogy az iskolásgyermekeknek enyhé büntetésből a fülüket meghozzá, mert e csekélynek látszó dolog néha igen káros következményekkel járhat. Ha a tanító tudóvész akkor sokszor juthat a körmei alá bacillásokat tartalmazó köpét és most onnét nagyon könnyen átolthatja a gyermekekre a bacillusokat. A „Jó Egészség“ közöl egy ilyen szomorú esetet, amelyet a német professzor észlelt. Egy 35 éves asszony jelentkezett nála a jobb fülémpáján levő bőrarkassal. (A bőrarkast a tuberkulózis bacillus okozza.) Kikérdezte őt, emondja, hogy míg iskolába nem járt, egészen egészséges volt és jelen állapotja iskolakötés kora óta fejlődött, a tanítója tudóvész volt és nem egyszer huzta meg a fülét.

Ezt azért tudta pontosan megmondani, mert később testvére a tanító leányát vette el feleségül. A sógor-nője (a tanító leánya) szintén bőrarkassal szenved. Az apja (a tanító) meg tudóvészben halt meg. Ez az eset világosan mutatja tehát, hogy ilyen módon bizonyos betegség átoltható és éppen emiatt a fülhúzás egyáltalán kerülendő.

↑ Kutyák a rendőrségnél. Genf belgiami városban egy idő óta nyomozásra betanított kutyák pompás szolgálatokat tesznek a rendőrségnek. Kitevőmött bárukon tanulják meg mesterségüket. Kitanítják őket arra a módra, hogyan kell egy embert kikutatni, megragadni és fogva tartani, anélkül, hogy nagy kárt tegyenek benne. Erősb megmutatnak egy bábút, airt el kell fognia. Erre könnyen rá lehet venni a kutyát. Már nehezebb kitanítani, hogy az elfogott embert aryon ne marja. Az élettelen bábuvál végzett kísérletek után élős modell kerül sorra. Erre a célra rendszeren azt az embert szemelik ki, aki eteti a kutyákat. Később idegenekkel tesznek kísérletet. Négy hónap letelése alatt befejeződik a tanfolyam és a kitanított kutyát beosztják a rendőri szolgálataiba. A kutyák elsajátítják a vizból való kimentést, falak átmasztását és az akadályok elhártását is. Eddig titenbat rendőri kutya van Genfben, többnyire juhász-kutyák. Nappal pihennek, este tíz órákor, mielőtt a rendőség melletti vén harangtoronyban megkondul a harang, megkezdődik a szolgálat, mely reggel hat óráig tart. Minden kutyának van egy borból való, acéllal és erős szögekkel teleöltött nyakörve, melyen pléh medaillon van a kutya nevével és születésének dátumával. Esős időben vízhatlan köpenyfelőt terítenek rájuk. A kutyákat egy barátságos öreg asszony gondozza, gyakran pedig a városi állatorvos is érdekli dik állapotuk iránt. Valahányszor egy rendőr éjjeli körútjára indul, nyomában van egy kutya is.

↑ Kétszáz kilométer óránként. Feretti mérnök a napokban érdekes felvilágosítást tartott a római mérnök-egyesületben a vasuti vonatok sebességéről. Szerinte a vonatok legfeljebb kétszáz kilométer sebességet érhetnek el. Természetesen a mostani járművekkel és vasuti berendezésekkel ez a sebesség sem érhető el. Az Egyesült-Államokban igen erős gőzmozdonyokkal néha száz kilométert tesznek óránként, míg a villamos-motorok a berlin—zosseni kísérleti vonaton óránként százhusz kilométer gyorsasággal haladnak. Feretti ezután a saját új, villamos telodinamikus rendszerét ismertele, amelylyel a kétszáz kilométer óránkénti sebességet szintén lehetséges lenne megvalósítani. Feretti rendszere függő vasut kábelvontatással és fix motorral. A római mérnök-egyesület helyesli Feretti rendszerét, amelylyel legközelebb kísérletet fognak tenni a róma—albanói vonalon.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, március 14.

Gabonauzlet. (Reich Jenő és Társa jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a lefolyt hét kezdetével borús és esős volt, e mellett a hőmérséklet is alacsony maradt, utóbb azonban az égboltozat kiderült és az idő enyhébb is lőn. A vetések jelöl nem jelenthetünk újat. Helyenként ugyan azok nem kifogástalanok, de biznak abban, hogy továbbra kedvező idő az eselleges károkat kipótolhatja. A vizzállás alig változott. A küllődön az időjárás nagyobárá száraz és enyhe maradt.

A küllöldi piacokon az irányzat nagyobárá csendes; a kínálat sehol sem erős ugyan és a fogyasztás sem renndekezik nagyobó készletek felett, de a kereslet sem nevezető élénkezik. Amerikában az üzlet e híten csendesen indult. A vetések állása jelöl kedvező lehet és a hivatalos jelentés, mely a farmerek kezén lévő nagy készleteket mutatott ki, nyomasztólóg hatott, míg később jelentékenyebb spekuláets vételekre, a látható készleteknek (a Bradstreets becslése szerint a múlt héthez viszonyítva 1.745.000 bush, való) esőkkenése és gyengébb hozatalok ismét szilárdabb felfogást érvényesítet. A hét végével a hangulat ugyan ismét csendesebb, az árak azonban prompt határidőkben egyenlegképp 1 c., későbbre 1/2 c. magasabbak. Franciaországban kezdetben eladási hajlam dominált, az árak esőkkenők voltak, míg később ismét javultak. Az angol piacok is csendesek voltak, a forgalom gyenge és az árak inkább lefelé gravitáltak. A német piacokon bővebb kínálatra kezdetben csendes volt az irányzat, később a hangulat azonban kedvezőbbre fordult és mérsékelt lefedési kereslet az árak javulását eredményezte. A többi kontinentális piacokon a forgalom korlátolt, az irányzat csendes és az árak alig tartottak.

Nálunk az üzlet az összes cikkeken gyengé maradt. Az árak részben olosőbbak, csupán rozs találkozott, némileg magasabb árak mellett jobb érá deklódással.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán aránylag bővebb volt kínálva. A malmok ennek ellenében csak gyengévetekdedvet tanusítottak és korlátolt forgalom mellett kezdetben változatlan árak nehezen voltak elérhetőek. Merkantil- és alárendelt buzáék teljesen el voltak hanyagolva és finom minőségek is csak nehezen voltak elérhetőek. Később a kínálat bővebb lett, vaggon-áru sürgetőbben is volt kínálva és tulajdonosok így árendgdményekre voltak kényserítve, melyek a múlt héttel szemben körülbelül 15 filléret tesznek ki. A hozatalok is kezdetben bővebbek voltak és hábar később gyengültek, áru állandóan bőven van a piacon. Az össziforgalmat 90.000 métermázásra becsüljük, míg a hetihozatal összege 205.000 métermázsa. Elvittek 11.800 métermázsa.

Rozs valamivel bővebben van kínálva, a kereslet azonban ennek megfelelően szintén kedvezőbb és a helyi fogyasztás épugy, mint eszállítási célokra a forgalom élénkebb volt. Az árak így körülbelül 5 fillérel emelkedtek és minőség szerint 6.75—6.85 K. jegyez budapesti paritásra, valamint 6.92 1/2 K-ig 3 órá helyben. Nyíri származékokban csak jelentéktelen volt az üzlet és Kis-Váradn 6.80 K., Nagy-Károlyban 6.20 K. fizettek. A hét végével a hangulat csendesebb.

Árpa (takarmány- és hántalási célokra) mérsékelte kínálat mellett csak csekély figyelemben részesült és a mutheti jegyzések változatlanok maradtak. Minőség szerint 5.80—6.10 K-t jegyzünk helyben, míg erőteljes szemű áru hízalókna 6.20 K-ig ért el. Malata- és sórárpákban, állomásokon átveve, az üzlet szűnelt.

Zab csak gyengén van kínálva, a kereslet azonban szintén mérsékelt; a forgalom ennek megfelelően gyenge maradt és az árak a múlt héthez viszonyítva változatlanok. Minőség szerint a forgalomban volt körül 3000 mm-ért 6.20—6.40 korona, prima árúért 6.45 koronáig helyben fizettek.

Tengeri gyenge hozatalok mellett Kőbányán 6.10—6.30 koronát ér el. Budapesti paritásra az árak alig változtak és 5.90—5.95 korona között mozogtak. A hét végével a csendesebb határidőjegyzések hatása alatt az irányzat kizarubar nyugodtabb. Hibás tengeri vidéki szeszgyárosok részére jobb figyelemben részesült és 4.—4.15 koronáig jegyez Budapest paritásra.

Olagmagvak: Káposztarepe (készár) egy tétel tiszavidéki állomáson átveve 10.25 K-t ért el. Határidő-káposztarepe 1903 augusztusra 11.85 K-val kötetelt és a hét végével 11.70—11.80 K-val zárul. Lenmagért 12.50—13.— K-t vadrepéért 5.25—5.75, gomborkáért 10.— koronát fizettek.

Hüvelyesek: Babban forgalom e héten sem volt. Csupán névlegesn jegyzünk: Trieurzött apróbabot Félegyházán 12.— K., gömbölyű Bajas-Mohács-Zombor 11.—11.25 K., barnabab Kalocsán 7.—, Nagy-Károly 6.85 K. Erdélyi bab állomásokon átveve 9.25 K. Kendermag lanyha 9.—, búkköny gyenge kereslet mellett tartósan lanyha és 5.75—6.25 koronáig jegyez helyben.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt hét üzletmenete megeveset változott. A földszén urakodott lanyha irányzat következtében a fővárosi malmok nagyobó engedményekre is hajlandók voltak, de ennek dacára sem tudunk lényegesebb eladásokat jelenteni. A szállítások csak a nélkülözhetetlen szükségletek lefedésére szorítóznak. Korpa irányzata szilárd.

E heti átlagos árak 50 kilogrammonként számkostól, Budapesten szállítva:

Stán:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	12.70	12.30	11.90	11.60	11.30	10.90	10.50
		7	7 1/2	8			
		9.60	8.70	5.60			
Finom korpa:					Goromba korpa:		
Ár:	korona	4.30				4.40	
	Dara:		AE	C			
			13.70	13.30			

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása) Vöröshemag. (Löheremag.) Az állandó és rendkívül élénk kereslet következtében az irányzat annyira megszilárdult, hogy azon kis készletek, amelyek még a termelők és a spekulácó kezé között voltak, alállomás 72—76 koronáért kettek el. Ha tekintete veszünk a szállítási költséget továbbá a lelkiismeretes tisztítás következtében beállott magvesztésért (herehulladékot), akkor államig hivatalosan ölmazáról heréért kért jelenlegi árak igen mérsékelték. Rövid szünet után a küllöld ismét érdeklődik magyar eredetű árú iránt és néhány nagyobó tétel meg is vitt. A heremag-piacon beállott összes jelenségek arra engednek következtetni, hogy a kivitel ismét megindul, miáltal az árak további emelkedése elmaradhatatlan lesz. Azon kereskedők, akik már október—november havában adtak el alacsony árak mellett heremagot jelenlegi szállításra, a magas árak következtében nagyon is megakadtak és mindent elkövetnek, hogy kötelezettségüköt szabaduljanak. Akinnek pedig ez nem sikerül, kénytelenek belenyugodni a jelenlegi magas árakba. Elsörendű államig ölmazáról heréből még vannak készletek. Lucernamag. E magféle hivatva van a még hátralevő nagy szükséglet fedezni s a lefolyt héten ennek következtében igen nagy volt a forgalom. Takarmányra-mag. A forgalom még sokkal nagyob volt, mint azt a múlt heti jelentésünkben emítettük. Természetesen megint az impregnált répamagot keresetek a legjobban. Búkkönymag. Az árak hanyatlának, de ennek dacára még sem akadt elég vevő a

kinált mennyiségekre. **Muharmag.** Mult heti árak mellett elég nagy volt a forgalom. **Baltacimmag.** Jó esélyességű áruért, bár már ritkán fordul elő, magasabb árakat fizettek. A többi magfélékből is nagyobb volt a forgalom, a nélkül, hogy változtak volna az árak.

Jegyzések 50 kg.-int nyersáruért Budapest: Vöröshere 72-78, muharmag 10.-11.-, lucernamag 57-64, baltacim 12.50-14.50, bükköny 7-7.60 korona.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatóságai közvetítők) üzleti jelentése a Budapesti Napló részére.) A mai hétvásár forgalma kielégítő volt, a piacra került áru azonban elhelyezésre talált. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet: **Husledek:** Vidéki marhasus eleje 68-70, hátulja 76-90 korona 100 kilonként. Oléjt borjúk bőrből, hosszan mérve, súlylevonas nélkül 80-90 fillérről nyertek elhelyezést kilonként. Lehuzott sertések kilóját 116-124 fillérről fizették a vevők. Bárányok párja 8-15 korona. — **Tojás** ára a külföldi alacsony árjelentések folytán tovább hanyatlott és ma L. íriss, telt áru 57-58 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Tejtermékek** iránt egyre nagyobb lesz az érdeklődés, a piacra kerüő kevés árú nagyon jó áron nyert elhelyezést. Ma L. rendű szövetkezeti teavaj 1/2 kilós darabokban 2.40-2.50, 1-5 kilós darabokban 2.20-2.30, új íriss lözötvaj 1.50-1.80 és tehéntúró 30-40 fillért jegyeztek kilonként, minőség szerint. **Burgonya** I-r. nagy gumó változatú egészséges rózsaburgonya 4.80-5.20, sárga 5.20-5.60, fehér 4.-4.40 koronát jegyzett métermázsánként vagonjeteiben. **Deligumók:** I-r. narancs 160-as 9.-, 200-as 7.50, 300-as 8.-, 360-as 7.50 korona; vörvörös narancs 200-as 10.50, 300-as 11.50, 360-as 10.- korona; I-r. citrom 300-as 8.-, 360-as 8.- korona ládánként. Kosár narancs 100 kilója 19.-korona.

Ipar és kereskedelem.

Iparvédelem a Széchenyi-kor idejében. Az Országos Iparégyesület ötszáz szakosztályainak a hó 12-én tartott ülésén **Székácska Ferenc** tartott felolvasást a magyar ipar védelméről a Széchenyi-kor idejében.

A felolvasó rövid bevezetés után jellemezte a Széchenyi-kort mint a reformációk, az anyagi és gazdasági átmenetek korát, ismertette a 40-es évek védegyeleti mozgalmát. Ám a téves nézetet, hogy Magyarország sohasem lesz iparállam, amely nézet a védegyelet és Széchenyi idejében uralkodott, megcáfolta a felolvasó hazánk XIII. és XIV. századbeli ipari törekvéseinek vizsgálásával. Majd a Széchenyi-kor iparvédelmi törekvéseit világította meg az Ausztriával akkor fennálló szociális, politikai és gazdasági viszony szempontjából. Politikailag Magyarország független volt Ausztriától. A két állam közt vámvonal is állott fenn, amely azonban a vámtelemek egyeduralmáét megállapítása folytán Ausztria részére formális védvámra fejlődött, míg prohibítió rendszerével Magyarország iparát hátróztatott sújtotta. Az ipar védelme tehát a védegyeletben oly módon nyert kifejezést, hogy az egyet tagjaira nézve kötelezővé tette hogy semmit sem vásároljanak a külföldről, amit Magyarországon lehet kapni. Az iparvédelem örvé alatt azonban sok visszaélés is történt, mert sok kereskedő magyar cégér alatt idegen árut erőszakolt a fogyasztóra. Ez időben találjuk meg egyes iparágakban a formászerző tanoncnevelés nyomait. Az előadó végül felhívta a közönséget a magyar ipar pártolására, amire a Széchenyi-kor iparvédelmi mozgalma intő példa gyanánt szolgált. A felolvasáshoz gróf **Széchenyi Imre** érdekes reflexiókat illesztett. Bizonyos, — mondotta — hogy Széchenyi korában is úgy gondolkodtak, mint most. Akik védeni akarták a magyar ipart, azok tömörültek. De viszont ellentétünk is úgy gondolkodtak, mint most. A helyzetből két következtetést vonhatunk le. Az egyik, hogy az akkor követett tendenciákat most is fel kell használni, a másikat, hogy azok az okok, amelyek miatt a védegyelet nem lett az, amivé akarták tenni, kikerültesseken. Széchenyi István szent-gerőli leveleiből meg lehet érteni, miért nem csatlakozott a védegyelethez. Azt mondták, természetesen az akkori viszonyokra hogy mindaddig, míg a föld olcsó, a népesség ritka, a vámvonal az osztrákokat védi, a nyeresztermékeket onnan kiti tja és az osztrák kormány Magyarországon a közgazdasági politikát megakadályozza, addig először célt nem érhetünk és másodsorban a mezőgazdasági munkást ipari munkára nem sorozhatjuk. De politikai szempontból sem helyeselte Széchenyi, hogy akkor, amikor Ausztriából, mint hatalmasabbtól függött Magyarország, amikor tőle valamit kért, egyenlő sekularizáknak is kitégye. A mai viszonyokra két tanulságot vonhatunk le. Ha Széchenyi akkor elnelezte a mozgalmat, ma nem elnelezné. Ma nekünk Ausztria nem parancsol, nem függünk tőle. A másik tanulság az, hogy a védegyelet iparpártolási elvei ugyanazok, amelyek az iparpártolás a ma is alapul. Ezen szép a hazafias fellendülés, de ilyen formában célt nem érünk. Ha akkor nem ért célt a nagy lelkesedés a mai kisebbik nek még kevesebbet ér. A dolg alapeszméjében van ellentmondás. A kereskedő hazafiságára nem appellálhatunk, mert ő az üzletét tisztán hazafiságból tönkre nem teszi, ezt nem is kívánhatjuk. A fogyasztó sem fog hazafiságból áldozatot hozni a hazai iparért, ha a külföldi olcsóbb és jobb árut kap. Ebből az következik, hogy ki kell találnunk valamit, hogy az iparpártolás elvét ne a hazafiságra alapítsuk, hanem érdekeltté tegyük úgy a kereskedőt, mint a fogyasztót. Erről azonban nem kíván bővebben nyilatkozni mindaddig, míg a kiegyezés perfolája nincs.

Úgy a felolvasást, mint gróf Széchenyi nagyérdékű felszólalását a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták. Az elnök köszönő szavai után az ülés véget ért.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság ma délután tartotta az évi rendes közgyűlését, gróf **Csekonics Endre v. b. t.** elnökés mellett. Különös érdekességet adott a közgyűlésnek az az örvendetes körülmény, hogy a különböző is igen virágzó magyar vállalat ezuttal adott számot, a legkedvezőbb eredményű üzletéről, amelyet több mint négy évtizedes működése óta megért. Az igazgatóság évi jelentése, nagy önmérséklettel minden egyes üzletágban oszupán kielégítőnek mondja az eredményt, a számok azonban ennél sokkal többet mondanak. **Az évi nyereség csak szert 4,010,374 korona 37 fillér**, amelyből azonban csak 1,200,000 korona kerül a részvényesek közt kiosztásra, mivel még így is minden egyes egész részvény után 100 korona igen tekintélyes osztalékot fizetnek ki. A nagy évi nyereségnek főnmármaradó jelentékenyebb részét igen bölcsen használják föl, a különböző is rendkívül erős alappalak rendelkező társaság jövője érdekében. Így a túbiztosítás díjartalékát 5 millió koronára, — a szállítvány-biztosítást 100,000 koronára, — a betörés elleni v. b. biztosítást 65,000 koronára, — az árólyam-különbözeti tartalékot 3,912,140 koronára 27 fillérre emelték s még mindezenfelül a külön tartalékot 1,781,799 kor. 93 fillérre gyarapították. Nevezetes a társaság életbiztosító-üzletének a föllendülése. Az elmúlt évben az életbiztosító új szerzemények 51,317,558 korona 12 fillérre rugtak, az érvényben levő életbiztosító-állomány pedig 293,922,310 korona 91 fillérre növekedett. Ehhez hasonlítható életbiztosító eredményt Magyarországon még egy társaság sem ért el. A társaság tisztviselőinek nyugdíj-alapját, mint az előző évben, ismét 60,000 koronával gyarapították, valamint bő kézzel adakoztak egyéb jólékony alapok és más közhajzó célokra, a társaság szabályait és szokásait s az életbiztosítás a jelentést egyhangyalan tudomásul vette s a fölmentvén minden irányban megadta. Az elért nagy sikerért, a részvényesek nevében, dr. **Jankovich János** miniszteri tanácsos részvényes mondván az igazgatóságnak, az egész kormányzó-tesztületnek és tisztikaruknak, különösen pedig **Ornádó Vilmos** vezérigazgatónak meleg köszönetet, amit a közgyűlés általános, önként helyesléssel fogadtott. A közgyűlés a vezérigazgatónak s az igazgatóságnak szóló lelkes ovációkban ért véget. Az osztalékot a társaság pénztáránál már március 16-ikától, hétfőtől fogva fizetik ki.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete **Förster Nándor** miniszteri tanácsos elnökésével tegnap ülést tartott, amelyen **Schuster Vencel** igazgató előterjesztette az osztrák társaságulnek azt a kérést, hogy az új autonóm vámterületre egyes, az egyesületben képviselt iparágak szempontjából kifogás alá eső tételek dolgában a két egyesület konform lépéseket tegyen kormányaiuknál. Az egyesület elhatározta hogy bajlandó a kérelemnek megfelelni, előbb azonban az osztrák érdekeltek észrevételei tanulmányozás végett az egyesület tagjainak megküldendők. Az Országos Iparégyesületnek az ipari és gyári munkások balesetbiztosítása tekintetében teendő átmeneti intézkedésre vonatkozó törvényjavaslat kérdését tanulmányozás végett albizottságnak adta ki az egyesület.

A Schlick-féle vasöntő- és gépgyár részvényitársaság igazgatósága a folyó hó 13-án tartott ülésén megállapította a vállalat 1902. évi mérlegét, mely szerint az értékesítéskénti tartalékokat teljesen öszszgekekkel javadalmaztta és ezek után elhatározta, hogy a f. é. apríis hó 18-ára egybehivandó közgyűlésnek javaslatot teend az 1902. évi részvényeszelvényeknek darabonként 14 koronával történő beváltására.

A Pesti Hengermalom Társaság közgyűlése. Amint a mai évi rendes közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentésből látszik, a Pesti Hengermalomnak, e régi, szőlő vállalatnak a mult évben különösen nehéz helyzete volt a rendkívül kedvezőtlen üzleti viszonyok miatt és azon áldozatok következtében, amelyeket a liszt kivétel tartatlása végett a jövő érdekében hozott. Mindezek miatt az első fél év üzleti veszteséggel járt és ezt növelte azután még, hogy a Pesti Hengermalom megszokott kitűnő minőségű gyármanáyat nagyszámú rendes vevőknek mindig egyenletlen akarván szállítani állandóan megfelelő buza- és liszt-készleteket volt kénytelen tartani, ami az átmeneti időszakban az új aratásra a váratlantul bekövetkezett túlhajtott árnyalvány isoytan tetemes kárt okozott. A szokásos leírások után a mérleg 106,570-20 K. veszteséget mutat. A jelentés kegyelettel emlékszik meg az év közben elhunyt **Aebly Frigyes** igazgatósági tagról. A közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul vévén, a felmentvén megadta. Nem kételekdünk, hogy a Pesti Hengermalom, legelőkelőbb iparvállalatunk egyike, csak némileg rendes viszonyok közt is gyármanáyat kitűnő hírnevén és biztos vevőinek széles körén alapuló rendes, jó üzletével a szenvedett veszteséget minabar pótolni és részvényeseknek kitűnő eredményt felmutatni képes lesz.

Az Első os. kir. szász. Dunagőzhajózási Társaság igazgatóságának a megtartott ülésében az igazgatóság az 1902-dik évi zárszámadást terjesztette be, amely 1,725,357 C2 K. tiszta nyereséget (az előző évi 2,226,261-68 K. szomben) és az 1901. évi 800,084 K. nyereségátvitel (az előző évi 1,837,624 K. szomben) hozzáadásával, 2,105,471-36 K. ösztönösleget (az 1901-iki 2,794,024 69 K. szomben) mutat s így 1901-ék szomben 684,652-28 K. csökkénés állott be.

Az igazgató-tanács elhatározta, hogy az államnak az egyezmény értelmében 258,830-06 K.-t visszafizet (az előző évi 393,939-25 K. szomben) és a közgyűlésnek 32 K. osztalékot részvényenként (az előző évi 42 K., azaz 2,016,000 K. szomben) összesen 1,636,000 K., valamint a 310,663-81 K. maradék átvitelt új számúllára hozza javaslatba.

Fizetésképtelenségek. A bécsi **Creditoren-Verein** a következő fizetésképtelenségeket jelenti: **Atlasz D.** Dezső kereskedő **Eperjes**, **Vágó Sándor** kereskedő **Jászársóközzás**, **Frank G. Viktor** kereskedő **Vinkovce**, **Kónya Sándor** kereskedő **Kolosvár**, **Werner Rudolf** kereskedő **Daróth**.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a személyszállító hajók Rácó-Almás. Tóköli és Batta állomásokon egyelőre még nem köthetnek ki. Ezen állomásoknak a forgalom részére való megnyitását később fogja közzétenni.

Szerzárak. A kontingens nyersszesz ára **Budapest**en 36.60 korona pénzben, 37.50 korona áruban. — **Bécs**ben a kontingentál készáru 38.60 korona pénzben, 39.- korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székéslóvárosi sertés-vásár és közvéghíd intézősége.) Március 14-én. Főhajtás: Zsirtertés, ugymint Öreg L. rendű 350 kilogramm felül — — — — — darab, **IL. rendű** 280-350 kilogramm — — — — — darab, kanló — — — — — darab, silány — — — — — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül — — — — — darab, közép 220-300 kilogramm — — — — — darab, könnyű 220 kilogramm — — — — — darab, süldő — — — — — darab, malac — — — — — kilogramm — — — — — darab. Összesen — — — — — darab. Husstérés ugymint: nehéz 300 kilogramm felül — — — — — darab, könnyű 250-300 kilogramm — — — — — darab, silány — — — — — darab, malac 40 kilogramm — — — — — darab. Összesen — — — — — darab. Főhajtás öszszege — — — — — darab. Előző napi maradvány 14 darab, összesen 214 darab. Eladott 117 db. Maradvány 97 db. A vásár irányzata lanyha. Az árak hanyatlóban. — Következő árak jegyzetük: Zsirtertés: Öreg L. r. 350 kgr.-on felül — — — — — fillérig, **IL. rendű** 280-350 kilogramm 108-112 fillérig, selejtezett 92-96 fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 108-112 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm felül 102-110 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 96-110 fillérig, süldő — — — — — fillérig, malac — — — — — fillérig. Husstérés: Nehéz 300 kilogramm felül — — — — — fillérig, könnyű 140-300 kilogramm — — — — — fillérig, süldő — — — — — fillérig, malac 40 kilogramm — — — — — fillérig. Árak minden levonas nélkül, kilogrammonként, ölösulyban.

Bécsi vagómarhavásár. Március 14. (Saját tudósított telefontelejente.) A st.-marxi központi vásárosmarkban ma megtartott vesztésgári vagómarhavásárra felhajtolt 41 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonként ölösulyban, magyar hízőkőr I. minőségű — — — — — fillér, kivételesen — — — — — fillér, **II. minőségű** 54-72 K., **III. minőségű** — — — — — fillér, galiciai hízőkőr I. minőségű — — — — — fillér, kivételesen — — — — — fillér, II. minőségű — — — — — fillér, **III. minőségű** — — — — — fillér; német hízőkőr I. minőségű 80, — — — — — 84, kiv 86. — — — — — K., **II. minőségű** — — — — — fillér, **III. minőségű** — — — — — fillér. Legelő ökor — — — — — fillér, paraszt ökor — — — — — fillér, levagott ökor — — — — — fillér. **Bika** 54.-64.- K., tehén — — — — — korona. Kivételesen — — — — — korona, bivaly — — — — — korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, március 14.

Lanyha irányzat és csekély vételkev mellett 5000 méteramaza buza kerüő forgalomba, 5 fillérral alacsonyabb áron.

Rozsban változatlanok maradtak az árak. Más gabonaneműekben nem volt forgalom.

Eladott:

Buza, Tiszavideki: 100 mm 81 k. 8 K. 35 f., 500 mm 81-5 k. 8 K. 27 1/2 f., 200 mm 81 k. 8 K. 32 1/2 f., 100 mm 80 k. 8 K. 25 f., 100 mm 80 k. 8 K. 25 f., 100 mm 79 k. 8 K. 05 f., 100 mm 79 k. 8 K. — f.

Marosi: 1000 mm 79 k. 8 K. 05 f.

Pestmegyei: 1000 mm 81 k. 8 K. 32 1/2 f., 800 mm 80-6 k. 8 K. 20 f., 100 mm 80-5 k. 8 K. 15 f., 100 mm 80-5 k. 8 K. 10 f., 200 mm 80 k. 8 K. 20 f., 150 mm 80 k. 8 K. 05 f., 100 mm 79 k. 8 K. 32 1/2 f., 2650 mm 77-5 k. 8 K. — f.

Felsőmagyarorsági: 1000 mm 76-2 k. 7 K. 55 f., **Dunai:** 1820 mm 76-7 k. 7 K. 62 1/2 f.

Mint három hónapra.
Rozs: 800 mm 6 K. 85 f., 600 mm 6 K. 80 f., 400 mm 6 K. 80 f., 100 mm 6 K. 80 f. paritásra.

Késszámítások mellett,

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokási szerint késszámításban 50 kilogrammonként, — A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

B u z a	Kilo	100 kilogramm árs		Kilo	50 kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki új	77	7,70	7,76	80	7,60	8.-
"	77	7,80	7,85	81	8,00	8,10
"	78	7,85	7,90	82	8,16	8,30
Felsőmegyei	76	7,50	7,58	80	7,78	7,85
"	77	7,60	7,72	81	7,90	8,04
"	78	7,70	7,82	82	8,06	8,16
Pestvidéki	79	—	—	—	—	—
"	79	7,80	7,86	80	7,92	7,98
"	79	7,80	7,87	81	7,93	8.-
"	79	7,70	7,80	82	8,00	8,20
Bánági	79	7,60	7,70	81	7,75	7,90
"	79	7,65	7,76	80	7,80	7,96
Bécsi	79	—	—	—	—	—
"	79	7,65	7,80	80	7,75	7,90
"	79	7,70	7,85	81	7,85	8.-
"	79	7,80	8,1.	82	—	—

Egyéb gabonaneműk	Kilo	100 kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70-72	6,80	6,90
" másodikrendű	—	6,70	6,75
Arpa	—	6,00	6,10
" lakármány	—	6,20	6,30
" szegyt való	—	6,70	6,80
" sörtészési való	—	6,40	6,50
Zab	—	6,20	6,35
Tengeri búza	—	6,90	6,15
" másodm	—	—	—
Keve	—	10.-	—
Bécsi	—	—	—
Kéles	—	9,75	—

Asztmában, gégekatarrhusban, tüdővérzésben, tüdővészben, gyomorhajban

szenvedők szakítsanak maguknak időt alábbi gyógytudasításokat megvizsgálni. Ez csak **olnyészó osekély része** a folyton beérkezőknek. Minden meggyőzős nélkül közülük öket, mert meggyőződésünk az, hogy a szenvedő közönség teljesen képes arra, hogy magának itelelet alkosson, a levélkivonatok, csekély stilisztikai változtatástól eltekintve, szövege szerint hűek; elhagyunk belőlük hályanyilatkozatokat és a megelőző eredménytelen gyógykezelés bíralatát. Az eredeti levelek megtekinthetők és **határozottan kérjük**, hogy ezt lehető széles körben meg is tegyék. **A hatóság részéről ez meg is történt.** Eltérés a valóságtól, akár a bevezető szavakban, akár pedig az elért gyógyeredményekben, súlyos büntetést vonna maga után. — Hogy a laikusoknak is lehetővé téessék, a betegség kitérését be ne várni, hanem **már egyetlen** tünet felbukkanásánál is idejkorán orvoshoz fordulni, itt köztünk egynehány leggyakrabban előforduló.

tünetet:

köhögés, gyakran hányási ingerrel, — szívós nyálkázás, — szurás a mellben és hátban, — nyomás a váll-lapockákon, izadás éjjel, — rendszerint hideg kezek és lábak, — nehéz lézés, — a lézészt később hallható sípoló vagy hörgő zaj kíséri, — vérköpés, gyakran heves, szabálytalan szívverés, erős aggyál-érzessel összekötvé, — hiányos alvás, — rossz emésztés.

A gyógyítás bevezetésére szükséges a baj pontos leírása, a foglalkozás megjelölése és hogy vajjon a lábak hidegek-e. Cim: Gyógyintézet „Spiro spero“, Dresden-Niederlössnitz, Schulstrasse 20/a.

25 éves gégehurut.

Életem 18. évében felhevült állapotban hideg víz itala által olvsztottom egészségemet. Heves köhögés állt be, a járás nehezemre esett, mellszorulás és lélegzési nehézség folytán. Ez állapot később megszűnt, 1 év múlva ismét beállt, különösen nagy hőségben és őszszel erős ködnél. Ez állapot egyre rosszabbodott, gyakran azt hittem, megfulek. Az orvosok csak enyhítették bajomat. A heves köhögés és lélegzésért való küzdelem annyira kimerített, hogy csak ülőhelyzetben szerezhettem meg éjjeli nyugalmat. Robamaim legutóbb hetenként ismétlődtek, köhögésben, a légesóban való fűtülésben, hörgésben, szívdobogásban megnyilatkozva, nem fekettem egyik oldalom sem, hanyatt sem, mindig ülőmön kellett. 4—5 napig tartott ez így s csak 2—3 napot pihenhettem, akkor újra elkezdődött. Az orvosok már lemondtak gyógyításomról, csak enyhülésről beszéltek már. Utóbb már az orvos azt mondta, hogy illűt gégehurutom van, mely ki nem írható. Ekkor, már szinte vész voltam, olvasom a hir lapokban a „Spiro spero“ gyógyintézet hírdetését, felbátorodtam, az intézethez fordultam. Gyógykezelésem levél útján kezdődött. Kezdetben mintha bajom súlyosbodott volna, de bátorított, hogy felgyógyultam már páciensek, folytattam hát a gyógykezelést s 3 hét múlva örömjüre javulást éreztem. Gyógyulásom gyorsan folyt, mihamar felhagyhattam az ágyat, 2 hó múlva hivatásomnak élhettem s ma sincs semmi nyom a régi bajomnak. Hálámat nem róhatom le máséknál, mint hogy az áldásos intézetet mindenkinek ajánlom.

Asztma, gégehurut.

Minden előzetes tünet nélkül egy reggel a légesóban hörgést éreztem. Köhögéssel igyekeztem megszűntetni, de hasztalan. Majd lélegzési zavarok is járultak e bajomhoz, mely napról napra súlyosbodott. Nem dolgozhattam, nem is fekettem, egyre ülőmön kellett éjjel nappal. Már életemet is meguntam, mindenit kerestem gyógyulást, rá is buktantam holmi asztmaporra, amely valamicskét enyhített, de gyógyulásról szó se volt. 2 évig használtam s vagy 70 márkát költöttem rá. Ekkor ajánlották a „Spiro spero“ gyógyintézetet. Gondoltam, azt is megpróbálom. A kapott utasításokat híven követtem s a kezelés fényesen bevált. Isten után ez intézetnek köszönhetem életkedvet, nyugalmat. Nem is mulaszthatom el, hogy az intézetet minden szenvedőnek a legelőlegben be ne ajánlam.

Tüdővész, tüdővérzés.

1899-ben tulfeztett munka tüdőhurut okozott, melyből orvosi kezelés kigyógyított. Munkáimnak ujalogs felvétele megújította e bajt 1901-ben, vért kezdtem hányni s bajom igen komolyra vált. Az újságok révén hírt vettem a Spiro spero intézetről. Hozzá fordultam, utasításait követtem s meggyógyultam, a betegségnek csirája is kivészett. Vegyék érta hálás köszönetemet.

Buxbaum János, Haselbach Stockeraumell, Alsó-Ausztria
E kijelentés hitelességét bizonyítja a közs. előjáróság Haselbach, 1902. VIII. 17.

Kronberger, közs. előjáró.

Gyomor- és bélhaj.

Örök lektelezettje vagyok a Spiro spero gyógyintézetnek. 18 évig szenvedtem emésztési zavarokban, ótvagy talanságban, soh'se volt rendes székem, nem aludtam jól, lábam néha annyira kimerült, hogy mozolmi se tudtam. Fűzölőket, társat nem ettem, fordultam orvosokhoz, nem használt. Figyelmeztettek végre a Spiro spero gyógyintézetre, alávettem magam az ő kezelésének s a siker mihamar jelentkezett. Megjött az ótvágam, rendes lett a székem, jól aludtam, jól emésztettem s 4 hónapi kezelés után nem volt semmi bajom. 70 éves vagyok s a legjobb egészségemnek örvendek. S ezt tisztán az intézetnek köszönhetem. Vegyék ezért is, az olesk közlésért is köszönetemet. Az intézetet mindenkinek igen ajánlom.

Tisztelettel

Horn Teréz, magánözönő Wien, XVI. Stillfriedplatz 5.

Levelezés csak német nyelven.

Deisl Antal, Steyr (Felső-Ausztria), Duckarstr. 17.

Wagner Xaver Ferenc, Haunstetten (Bajorország).
Ez aláírás hitelességét bizonyítja
Haunstetten (Bajorország). P. H. Hüber polgálmester.

Tüdőhurut.

Két éve tüdőhurutam megbetegedtem. Orvosi ajánlatra mindenfélét bevettam, de hasztalan. Ez év februárjáig viseltem bajomat megadással. Ekkor olvastam a Spiro spero intézet hírdetését. Hozzáfordultam, 3 nap múlva gyógyutasítást kaptam tőle, melynek betartása mellett állapotom javult és mihamar gyökeresen kigyógyultam. Mindenkinek igen ajánlhatom ez intézetet, melynél a költségek is mérsékeltek.

Kratzer Emma, szerelőné, Ingolstadt Münzbergstr. 7.

A gyógykezelés levél útján és a foglalkozás minden megakasztása nélkül folytatható.

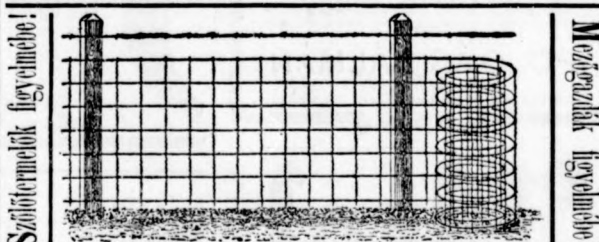
Helyesbített hajójáratjegyzék.

„Adria“ magy. kir. tengerhajózási részv. társaság
Vezérigynöksége: **HOFFMANN S. és V.**
1903. március havában a következő
gözösök indulnak.

Fiuméből (Liverpool)	Aleppo (C. L.)	1-10
„ London)	Sulona	1-10
„ Hull Newcastle oT.	Kolpino	1-10
„ Hamburg)	Morea	1-10
„ Bordeaux	Podgi	1-10
„ London	Kolozsvár	1-10
„ Rouen	Báthori	1-10
„ Liverpool)	Flaminian	1-10
„ Hamburg)	Dagdud	1-10
„ Antwerpen, Rotterdam	Duna	1-10
„ Rouen, Plymouth	Mallekotta	6-15
„ Liverpool)	Alsatian	10-20
„ Lisabon, London	Deak	10-20
„ Glasgow)	Báró Komjáry	15-25
„ Liverpool	Veria (C. L.)	21-31
„ Hull, Newcastle oT.	Urbino	21-31
„ London)	Syria	21-31
„ Hamburg)	Lusitania	21-31
„ Bordeaux)	Szechenyi	25/III-5/IV
„ Rouen)	Balaton	25/III-5/IV
„ Liverpool)	Araut	25/III-5/IV

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Trientet is érinti.
*) Ha a gőzös indulás előtt 8 nappal előzetes rakomány be nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kikötőt nem érinteni.

Bámulatosan olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR
sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legelőszérűbb és legolcsóbb... kerítési anyagot,
mely előnyeiell fogva föllumul minden eddig alkalmazott sodronykerítést.
Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve **rendkívül fontos találmány** előnyei:
Olcsóság: 1 méter magasságu tereksekben a következő árakon kapható:
Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):
Körülbélül 5 centiméter lyukbőséggeel:
Sodronyvastagság: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'00 milliméter
Ar méterenkint: 40 45 55 60 65 fillér.

Körülbélül 3x5 centiméter hosszukák lyukbőséggeel:
Sodronyvastagság: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'00 milliméter
Ar méterenkint: 50 60 70 80 95 fillér.
Célszerűség: A fonat előnyös alár lévén, még apró baromfi átháthatatl is megátolja; felső és alsó szélét pedig táskák, tobat az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szálát — mint vökonny sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellendülő képesség; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálak összereszeszása tobat ki van zárva.
Könnyű kezelés: Készül megbuva, egyszerűen a fátokhoz szecsenődi horganyozott kötésszöveggek, a fonat sima és foszoz marad. Nagy előnye a fonat foszozás, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölörölőthető.
A fonat összereszeszölés a van zárva. — Foszozott-sodronyok, csavartok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölül egy-két sor fűtésű sodrony, alkalmazva, a kerítés telésze szerint mege megátolható. — A fűtésű sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Szamos elismerés-levél áll rendelkezésre.
Továbbá gyárt és szállit: köhögés-gép- és léző-sodronyfonatokat mindenféle előklra, csinos és erős kivitelű kapukak és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyezéseket, vaskeret sodronyfonat és kovásolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár ablakrostókat, ökor-szálkoszarakat, szikafonókat, szőlőbogyó-rostákat, borsztrókat, céplőgépekre való gabonaszitáló-gé-hengereket stb.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vasonon és hajón, az átrakódás és csomogolás megkésztésével, elfogad az előírtak Szabadalmazott Butorkocsival Caro és Jellinek szállító, Budapest, V., Arany János-u. 34.

A 18006. számú
„Eljárás dohánymentes szópókával bíró cigaretták előállítására“ című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető:
KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában, Budapest, VII. Kerepesi-ut 44.

A 18132. számú
„Vezérmű robbanó motorokhoz“ című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető:
KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában, Budapest, VII. Kerepesi-ut 44.

A 9691. számú „Nagy feszültségű és változó frekvenciájú elektromos áramokhoz való transzformátor“
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető:
Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában, Budapest, VII. Kerepesi-ut 44.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek országos hírd szakorvos, ki már 29 éve működik e téren, elhatárota, hogy a

Népszerű Utmutató

a nemib betegségek az ezek órszori gyógykezeléséhez című kötet 200 oldalra terjedő munkájá 20-ik kiadásának máré megújírtására a még készletben levő példányokat teljesen ingyen

Dr. Garai Antal
Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 24. sz.,
hol egyszerűs mind a lésozotti betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel a. s. 10—12ig és 7—8ig este. Levelekre azonnal válaszol a felvilágosítást gondoskodik.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.

Moharózsza.

Dalmó 4 képből előjátékkal. Szövegét Guida „Egy pár kis facipő” című novellája nyomán írta Rot-hauer Miksa. Fordította Czizliányi Béla. Zenéjét szerette Hubay Jenő.

Személyek:
Bóbbé Szoyer Krébszné Flattné
Lizette Payer Flamen Bochnicsék
Voisinné Valent Jeannet Beck

Rococo.

Ballet 1 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.

Délután 1/3 óraker mérsékelt helyárakkal:

Pogány Gábor.

Dráma 4 felvonásban. Irta Ferenczy Ferenc.

Személyek:
Ozv. Pogányné Rákosi Lindner Berta Deli E.
Pogány Gábor Császár Kovács Mihályfi
Pogány H. Helvey Hollay Kőrösmezői
Pogány Anna Török I. Hollayné Boér
Pogány Péter Mészáros Pataki Gal
Pogány Péterné Györgyné János Abonyi

Thurán Anna.

Történeti vígjáték 3 felvonásban. Irta Bartók Lajos.

Személyek:
Thurán Aulin Gál Grünwald Egressy
Leonard, fia Mihályfi Mutter Anna Jászai
Anna, leánya Márkus Ungar Iványi
Nevis Borbála Hegyesi
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.

Délután 3 óraker mérsékelt helyárakkal:

Pro libertate.

Költemény, irta: Balla Mik és, szavalja: Győző Lajos.

Bacsányi.

Színmű 3 felvonásban, 4 képből. Irta Fényes Samu.

Személyek:
Bacsányi Fonyvesi Sárosy Tapolezai
György Kazalický Kelemen Góth
Naláczy Balassa Sehi Hegedűs
Osvayné Hunyady Csáthó Vendrei
Krisztina Haraszthy Szatmazy Szerényi
Jolán Varsányi Oz Pál Tanay

Kovácsné.

Böhözát 3 felvonásban. Irta Beöthy László.

Személyek:
Fathó Kálmán Góth Biri Varsányi
Jobb Laci Tapolezai János Szerényi
Kovács József Hegedűs Segédfogalmazó Tanay
Aranka Csillag 1888-as remdör Vendrei
Marianne Gassi Imok Dayka
Cserepyné Nikó Végrehajtó Balassa

Vasárnap, március 15-én a „ROYAL”-ban

Pugno

RAOUL párisi zongoraművész egyetlen hangversenye. Jegyek kizárólag **Méry Béla** zeneműkereskedésében Budapest, Andrássy-ut 12. szám.

Raktárhalmozottság miatt **üveg-, porcellán-, majolika-disztráryak** és használati cikkek, melyen leszállított áron adtnak el:

Wadlsteiner F.-nél

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 5.

Nagy választék:

Christoffe ezüstművekben, evéscsókák stb. Üveg asztali készletek, porcellán és angol evőkészletek, szállodák, vendéglők és háztartási berendezések céljára. — Árak legjutányosabbak.

Szerdán, március hó 25-én este 7 1/2 óraker

a Royal-szálló termében

Gorlenko-Dolina

Mária. orosz kamaracénekné, a pétervári opera primadonnájának **II-ik HANGVERSENYE.** Jegyek a 10, 6 és 4 koronáért a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben, Váci-utca 29. kaplatók.

Semler F.

posttökereskedő cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST,

V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja a tavaszi időnyre legelőkelőbb angol ujdonságát

„Colored Knicker Spots“

férfi- és női ruhákra, valamint a cölzserü **paletotszöveteket** (Overcoat sans doublure) a legújabb divatszínekben. — **Minták kívánatra ingyen.**

Szabadalom értékesítés.

A 18021. számú és „Eljárás és berendezés nyers zombólip (nyers fozog) kihasználására, illetve mindentelö viktariálmu anyagok szállítására” című magyar szabadalom tulajdonosa **Görke György kereskedő Hamburgban** szabadalmi iratokkal ellátva, mel magyar gyárosokkal összeköttetést keres, illetve szántást engedélyeket adni óhajt. Felvilágosításul szolgálna

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. Telefon 24 20.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ekszerek, evéscsókák

— részletfizetésre is. —

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítunk — Árjegyek 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műorás Budapest, Erzsébet-körút 29. szám.

Ideal

Írógép azonnal és állandóan látható írással. Beépített tizedes tabulátorral rovatoló munkákhoz, költségvetések, számlák írásához.

Legnagyobb áttűző képesség! Teljesen acéلبól. Drótkatrészek és spirálrugók teljesen acéلبól.

Számoló gépek! Prospektus, irasminiatok küldés a gépeket újjalanel bemutatni a vezérköpviselőg

SCHOTT II. és DONNATH Budapest, VII., Erzsébet-körút 1.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Nep-színház	Magyar színház
Hétfő	Wagner hangverseny	Simonyi Jóbester	Az órnagy ur	Bob herceg	Gotterhalte
Kedd	Afrikai nő	Lady Windermere legyezője	Kéz kezét mos	Bob herceg	Gotterhalte
Szerda	Nincs előadás	Monna Vanna	A kis fészek	Bob herceg	Gotterhalte
Csütörtök	Carmen	A föld	Kéz kezét mos	Bob herceg	Grant kapitány gyermekei Gotterhalte
Péntek	Nincs előadás	Elve temetkező Első látogatás (Parasztbeesület)	Mici hercegnő	Bob herceg	Gotterhalte
Szombat	Don Juan	Elve temetkező Első látogatás (Parasztbeesület)	Mici hercegnő	Bob herceg	Gotterhalte
d. n. Vasárnap este	A denevér	Rosenkranz és Gildenstern Az ember tragédiája	Mici hercegnő	Kossuth Lajos	A bajusz
			Kéz kezét mos	Bob herceg	Gotterhalte

BUMANN M.

cs. és kir. udv. szállító BUDAPEST, IV., Muzeum-körút 1. sz.

Tavaszi ujdonságok

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruhákban.

Képes árjegyzék ingyen.

BUMANN M.

cs. és kir. udv. szállító BUDAPEST, IV., Muzeum-körút 1. sz.

Tavaszi ujdonságok

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruhákban.

Képes árjegyzék ingyen.

BUMANN M.

cs. és kir. udv. szállító BUDAPEST, IV., Muzeum-körút 1. sz.

Tavaszi ujdonságok

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruhákban.

Képes árjegyzék ingyen.

FERNOLENDT

élepfénykép, a világ legjobb fényképe, gyorsan mélyfekete fény ad és a börtársaságát fenntartja. Alapítatlan 1892-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.
Déltűn 2 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal:

Kossuth Lajos.

Történeti korrajz 5 felvonásban, VIII képbén, zenével.
Írta: íj. Bokor József.

Személyek:

Jelencsics	Szabó	Kossuth	Szirmai
Hadsegéd	Kovács	Pázmándi	Kiss M.
Patai	Raskó	Mórgá	Németh
Gold Izsák	Horváth	Holtseho	Solymosi
Estér	Kápolnai	Guyon	Szabó
Sámuel	Pázmán	Órnagy	Szerdahelyi

Este:

Hob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Írták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királynő	Balázs	Táncmester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátya	Szerdahelyi
Viktória	Harmath	Annie, lánya	Ledofsky
Lancaster	Raskó	Plumpudding	Nyárai
Pompomus	Kovács M.	Gipsy	Kiss
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Parányi

Kezdeté 7 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.
Déltűn 3 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Pálmay Ilka asszony vendégfelléptével.

A bajusz.

Daljáték 3 felvonásban. Írta Verő György.

Személyek:

Kozáry József	Szilágyi	Lerchenbach	Szomori
Amália	Sziklainé	Lansky Jenő	Delli
Mathilda	Szelestey	Rosetto	Tomcsányi
Plachwitz	Giróth	János	Tollagi
Kozáry Gábor	Ráthonyi	Kertész	Lenkefi
Póna	Horváth	Bankár	Iványi

Előszór:

A Gotterhalte.

Történet, 3 képbén. Írta Mórey Adolf.

Személyek:

Sághy József	Faragó	Főhadnagy	Hidvéghy
Aladar	Ráthonyi	I. hadnagy	Szomori
Anuska	Maróthy	II. hadnagy	Delli
Zsuzsa néni	Sziklainé	Mariska	Horváth
Kapitány	Mátray		

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.
Déltűn 4 órákor mérsékelt helyárrakkal:

A XIX. század.

Este:

A fehér cār birodalma.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 15-én.
Az orsz. színművészeti akadémiá növendékeinek bemutató előadása. Tanár: Császár Imre.

Bánk bán.

Utána:

A nőuralom.

Kezdeté 7 órákor

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagyterem-úta 17.

Ma vasárnap

két nagy előadás

Déltűn 4 órától kezdve a kitűnő új különlegességek.

Este 8 órától kezdve az új márciusi variété-műsor

INDRA

továbbá Monna Vanna paródia

előadása a Tarka Színpadon.

A félkerben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangverseny.

Országos Női Gyorsíróegyesület

gyorsíró és gépirati szakiskola.

VII. Kazinczy-úta 3. szám. I. emelet.
Magyar és német levélző, vitagyorsírói és az összes rendszertan irógépekben tanfolyamok.

Jelentkezéseket naponta 2-7 óráközött Káiser Gizella az egyesület elnöke fogad el.

Ingyen Blúz

Árjegyzéket küld kívánatra a legújabb tavaszi és nyári blúz, ponyola és ruha rajzokkal

Zoltán Dezső kizárólagos blúz áruháza
Budapest, Király-úta 30.

Husvétli utazások.

I. Budapestről Rómába és vissza.
II. Budapestről Róma—Nápolyba kirándulással Capri-szigetre—Sorrentoba. Castellamare—Pompeibe, a Vezuvra.
III. Budapestről Velence—Milano—Genová át a Rivierára (S-Remo—Montone—Monte-Carlo—Nizza—Ganessa).

Társas-utazás indúl f. évi április 5-én, virágvasárnap. Egyesek, kik külön utaznak a **nem társaságban**, bármely napon indulhatnak.

Rendkívül mérsékelt jegyekben legelőbb szállodákban lakás, teljes és pedig fenyves ellátás (reggeli, déli estebél). Társaságoknak minden ponton szakértő vezetők. Utazás túlszűfoltás nélkül, egész vonalon kényelemben. Tervezeteket s bármely felvilágosítást nyújt **PROPPER N. JÁNOS** igazg. „UTAZÁSI IRODÁJA”
Budapest, Főherceg Sándor-u. 30 B. I. em.

Szabott árak! Szabott árak!

Cs. és kir. udv. szállító.

LEGUJABB

dívatu tavaszi felöltő 26 kor. és följebb

Raglan v. Ulster	30
sacco-öltöny	24
gyermek-felöltő	12
gyermek-öltöny	8

Minden darab szántartó gyapjuszövetből való elkészítéséért szavatol

KOHN HEILMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállító

Az „Angol szabó”-hoz,
BUDAPEST,
IV., Károly-körút 12.
Flókiélet:
Károly-körút 30. szám.

Nem téveszt össze cégjelzőket hasonlítókkal, akik megfigyelt törvényes védjegyüket, a mely minden egyes ruhadarabon látható.

Jótekönyveü tárgysorsjáték!

A szatmári gör. kath. egyház új templom építésének javára rendezendő

tárgysorsjáték

ez év június 9-én

minden körülmények között megtartatik.

Főnyeremény: 10.000 korona értékű ékszersorozat.

Azonkívül számos és igen értékes melléknyeremények is vannak!

Sorsjegyek még mindig kaphatók Szatmáron a gör. kath. egyháznál (Sorsjegy kezelősegi), azonkívül Budapesten, **Garny Antonia** vizsgálatában, Kerepesi-útn 90. sz. (itt is némi kivétel mellett). Némelyikben az egész országban a megbízott aláírásúknál.

Huzás 1903. június hó 9-én.

Fontos az érdekelteknek tudni, hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik, addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

— KESERŰ-VIZ —

mint kitűnő étvágyat hozó, természetes gyomortisztító és hashajtó, izé nem emélgysós, hanem könnyen bevethető kellemes keserű. Úvege 60 fillér.

Kapható mindenütt, így a forrástulajdonos:

Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

Raktárak Budapest: EDENKUTY L. és LUX M. cégeknel.

Pohner Ferenc
férfi- és női-szabó

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 10. szám.
Deák-tér sarok.

Készít férfi-és női lovasló-, sport-, utcai- és séta-öltözeteket.
Megérkeztek a legújabb angol és francia tavaszi divatszövegek nagy választékban.

„Invincible”

(Elérhetetlen)

egy különleges és legújabb felöltő, a mely azáltal válik célszerűvé, hogy kívülről lehet az alsó zsebbe nyulni.

Az Invincible felöltő

csakis nálunk kapható minden szín és kivitelben 10., 12., 14 frttől feljebb a legfinomabb kivitelig. — Mérték után készítettük felöltőt vagy öltönyt már 25 frttől kezdve, kész öltönyt 10 frttől feljebb.

KOCH

TESTVÉREK
szabók Károly-körút 26. földszint I. és II. em.

Szabott árak!

„Invincible”

Zenélő ingaórák

az órágyártás legújabb terméke. Ezen francia miniatűr-ingaórák 60 cm. hosszúságúak, a szoknyán egészen olyan, mintha természetes dió, finomán fényezve, művészes faragványúval, órákban a legcsébb inulúkat és táncdarabokat játszása. Ara szoknyányit és csomagolással csak 8 frt. Ugyanezen óra zenemű nélkül, de ütőszekettel, fűl- és egész órák útve, szoknyányit és csomagolással csak 6 frt. — Ezen ingaórák nemcsak garantiált peronyi pontosággal járnak, hanem valóban fényes kiállításnál fogva gyönyörű, elegáns butorárák is. Erőszézőre csengőnyit és éjel világító mutatólappal 170 frt. Erőszézőre zenével, csengőre helyett zenélő, 6 frt. Nekiél remontőr óra 3 frt. Valódi ostiál remontőr óra, kétfedelű frt 5.50. Csak utárvét elindoban küldünk. Nem megfelelő áru visszatétel, a pénz visszaküldetik, tehát nincs semmi rizikó. Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve. Kérésre tájékoztatást adunk. (Alapítástól 1860.)

Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2.

Meteor Record fonográfok (beszélőgépek) legjobbakkal és legolcsóbbakkal a világon. — Kaphatók: **Deutsch Gábormál**, Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz. Grammophonok. Lemezek kimerítő árjegyzék bérmentve! Kiválóan előnyös részletfizetések. Vízontartásúak árkedve mányban részeltelnek.

Szabadalmakat, védjegyeket és mintavédelmet készítközölnek:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.	Kelemen M. István (Kelemen és Társai) VII., Hotel Royal B.	Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19.
Bölcsey Pál V., Nádor-úta 34.	Meller Ernő VII., Erzsébet-körút 13.	Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.
Harsányi Jenő V., Nádor-úta 34.	Neufeld Armin VII., József-körút 8.	
Kalmár Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-út 44.		

magyar hítes szabadalmi ügyvivők testületének tagjai.

AZANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarország vezérképviselősege: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapították 1858.

Összes vagyon — 145 millió korona
Biztosítási állomány — 511 millió korona
Eddigi kifizetések — 242 millió korona

A nyeremény részeseüléssel biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál** A osztályterv szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál** B osztályterv szerint (évenként emelkedő oszték) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugymint a biztosítási tartam

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után
9%	12%	15%	18%	21%	24%

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselősege, (hová ügykéségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

ÚJ GYÓGYMÓD KATAPHORESE

DEG

ÉS

NEMLI

BETEGSÉGEK

radikális gyógyítására legjobban ajánljuk
Dr. Mitzger
kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét
BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények
folytán a honorárius teljes gyógyulás
után fizethető.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 évtizede alkalmazás szer. hogy a mell hátsó részét, náthát, nyakfájást, rheumátizmust, tagzsárgát és leggyorsabb módon gyógyítsuk. Tessenék a Wilmsi nevet kérni.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.
Kapható Budapesten Török Józsefnél.

16 K. Meg nem felelők-
felöltő.
34 K. Rothberger Jakab
Ulster. cs. és kir. udv.
30 K. szállító Budapest,
Lodenöltöny. Váci-utca 6.

Férfiak ingyen kapnak

egy legjobb találmány gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ér, kap egy próbasomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nem betegségekben, sypthi és elgyengült férfierőben szenvedtek. Ez célból elhatárosta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házszóval a baj okánaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nem betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerkövetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükeztetnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuk nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonét is magyarul, mire neki diszkrétó mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 6, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

CAMM
és halhólyag-különlegességek,
Artsalman. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 f. tucatja, halhólyag 2, valódi francia és angol gyártmány, teljesen bírók és 2, 4, 5, 6 f. tucatja. Capotteo americana 2, 3, 4, 5 f. tucatja, párisi szarvas 2, 3, 4, 5, 6 f. tucatja. Pesarion oculivium f. 1.50-2.50-ig orvosi rendelésre. Diana-tyv narváj-kétkéltő 2 f. 50, 3 f. 50
Krajár darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban
Budapest, Kerepesi-út 32. M.,
a Rókus-kórház kószószobájában. — Arzogy.
szék ingyen, ártborítékban.
10 forintnyi bevételhez 20% engedély.

A 7805. számú

„Ujtások gömbszelepi szivattyukon”
című, 1896. november 2-ról kelt magy. szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatok „W. J. 1693” alatt további-
tás végett Mosse Rudolfhoz Bécs I., Seilerstätte
2. intézőndök.

Pápai és Náthán

Budapest, VI., Andrassy-ut 2. (Fonciere-palota).
Saját gyártelep: VII., Telep-utca 42-44. — Telefon: 29-19.

RÉZBUTOR: Kizárólag csakis saját gyártmányunk.
Rendkívül szolid és izléses kivitelben, bámulatos olcsó!

VASBUTOR: Gyermekek-vaságyak. Diszes vaságyak, vas éjjeli szekrények, vasmosdók.
Kerti vasbutor, filagóriák vasból. GYFRMEKKOCSIK, vasból, fából és fonottak.

KÁRPITOS és FABUTOR: Szönyeg-
edítődiványok, Uriszobába való garnitúrák. Szalongarnitúrák.
Lőszőr- és afrikai matracok. Háló- és ebédlőszoba berendezések, dió-, tölgy-, szil- és mahagóni fából.

HITELKÉPES VEVŐKNEK — veldőkre is — KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKET NYUJTIUNK MINDEN ÁRFELEMELES NELKÜLI

Butor-

látványosság!

Kevésbé használt és új háló-, ebédlő-, szalon- és uriszoba berendezések matt, faragott, reneszánsz és barokk stílusban, az ízlés teljes feloszlása miatt bámulatos olcsó árban adhatunk el.

Butorraktár
Váci-körút sarok

Szerencsen-u. 1. I. em.

Polgár Sándor

m. k. seb. nyert orvost.
m. k. és közezszer.

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmú Polgár-féle **sérvkötő,** **haskötő, göcsér elleni gumiharisnya, orthopaediai készülékek, málták és kezok stb.**

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils, párisi gyárából.
Részletes képek árjegyzék ingyen és bérmentve

Egyedül valódi angol Balszam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvissagálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelméi alatt áll.
Ezen balszam belsejleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elerhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkiválatát, a fájalmás köhögésnek elejét veszi, sőt meg repübb betegségeket is gyógyít. 2. Kitünő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségben és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést, 4. Meglepő gyorsan gyógyít gomorgóroást, köhikát és szákgatásokat. 5. Jótékony gyorsan gyógyít tisztítja a vesekét, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a fejbőlgést, valamint a száj- és gomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hóporonás, sipoly, szemölcs, égési sejt, fagyott testrészt, ruh, kossz és küttegek, megemészteti továbbá a főfájást, zugást, szákgatást, köpövényi, fülfájást stb. Tessenék mindig vigyázni a zöld apaca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaközlőására 12 kici vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozhatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kór. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg létezés utalványozása vagy letétele mellett.

Miért szenved?
mikor önék a bíros gyógyszerre a legrepübb sebeknél is kiáltás van és majdnem mindig sikerülhet a fájalmás operáció vagy amputálás, ha

Thierry A. gyógyszer. egyedül valódi centifolia-kenőcsét

hazánális, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájalmás elnyitásban pedig elerhetetlen. Valódi centifolia-kenőcsét használták a görögökigraok mellbajainál, a tojalmás akadályainál, melkomegyénéknél, vörsényinél, mindenféle régi bájnál, nyit sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábaknál, sőt ontszant is: dög, szar, lék, vörösi és roncosi sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilak, homok, darabos stb.; mindenféle daganat, kinyóv, karbunkulus, új köpödmények, valamint nekik, kórörmörzéstől, kórörmögés, náma, hólyagok, nedvesítő kisebesedett lábaknál. **Eggett sebek minden nemet, fagyott testrészek, a betegok fokozott erőt sebeket, a nyakon fájást daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekok sebesedését stb.** Széküldés csak az összeg létezés beküldés ellenében. 2. Segély csomagolásal, postaközlővel és szállítással együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan **olcsóromo bizonyítvány** eredetiben megtekinthető. Mindenki öök hamisítványoktól megóvja és kérem vigyázzon! Egy minden létező a cég: **Órangyal-gyógyszerészt Thierry (Adolf) Limited Pragra** bevezető Egység. E két gyógyszerre jöven felülmunkált szer, sőt hamarom remik el, ellentétben mind répből kész, anélkül érté-kesse és hasznosabb, és nem a mielő, sem pedig a hízeq nem art nekik, ter tohát az óv hármogy skakban küldött. Majdnem mindig van hatáuk és segítékek. Legálább az orvos megkerésztéig, ter-
mészetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánló híreket, de hatástalan szer-
ket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobunk el, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható, amellett teljesen ártatlan, világhíru szerrel, melyekre minden családnál találhatók kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valóban kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) Limited Órangyal-gyógyszerészre, Pragra Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész és dr. Egger Leo és József, Váci-körút 17. Zágráb
ban: Mittelbach J. gyógyszerész és Beesbon Brady C. gyógyszerésznél.

Betegek egészségesek let-
tek, gyengek erősek lettek.
Kiváló életteljáró híres
orvos-tudor által feltal-
álva, mely minden ismert
bajt gyógyít. A csodálatos
hatásos gyógyítások éret-
ek el vele. A régi világ
titka, a hosszú élet, meg-
van felteve.

felállítás és képes vele, delekni
gyökerek keverésének anglic-
gével, melyek csak a ismer
és melyekből az életeljáró elő-
állították, a mi zömölése az
évek óta ismert tudományok
hatásos betegségeit, mely az emberi
testet bántja, meggyógyítja.
Semmi kétség, hogy az orvos
az állítás valóság és a csoda-
latos gyógyítás, melyet naponta
kísérlet előtt, nagyon is mellette
bizonyít. Elméleti, melyvel
előzések előkészítésénél
tessék bízhatón nyitvák, mely-
ketek évekkel át az orvosi
praxisban szerepelt. Egyetlen
szereplő az orvosok és a csoda-
latos „életeljáró”, mint ahogy a
nevezet megpróbálni. Egyes gyó-
gyítások kiválóan figyelme-
relnék a szabadonhibetelenek,
ha nem bizonyítanak hitelt ér-
lemelő tanuk. Az orvosok által
feladott betegok családijának
és barátijának teljes egészsé-
gesen visszaadhatik. Rheumatiz-
mus, neuralgia, gomoro-,
máj-, vesék, vér- és hólyag-
betegségek, hólyaggyulladás,
mint bőrbeteg által. Főjáka-
derékfájás, idegesség, hideg-
lés, aszkór, köhögés, hűlés,
katarhitis, bronchitis és minden
torok- és tüdőbaj vagy más
egyeb szervek megjavulnak oly
jő nátt, mely egyszerűen csodá-
latos.

Tisztítsa az egész szervezetet,
vért és szöveteket, az idegek
normális erőt visszajuttassa és az
örvöség csak hamar ismét helye-
re áll. Á. 8 úveg K. 6.—, 12
úveg K. 10.—, Széküldés után-
vétel vagy a pénz előleges
beküldés mellett. Megrendele-
sek intézőndök: **Petrovics**
Kihlőshoz Budapest, IV.,
Bicsi-utca 2.

! Két érdekes könyv !

Anatómia és divat

Három népszerű előadás.
Páratalau hasznos és érdekes munka, melyben
a tudós szerző meggyőzően taglaja a modern
divat egészségtelességét, s egyben megállá-
pítja az izléses öltözködés hygienikus követel-
ményeit. Kiválóan ajánlható a családtyák és
családanyák figyelmébe.

Irta:
Dr. THANNOFER LAJOS
egyetemi tanár.

Százötzennegy ábrával és négy táblával. Erős vászonkötésben.
Ára 5 korona.
Kiadta a K. M.
Zermészettudományi Zársulat.

Népszerű csillagászat.

Irta:
DAVID P. TODD
az amhersti College csillagászati tanára és
az observatorium igazgatója.

Felírdotta:
Dr. Darvai Móricz **Dr. Kövesligethy Radó**
egyetemi tanár.

Egyedül jogosított magyar kiadás. A legújabb
és a legkiválóbb népszerű csillagászat, magyar-
ra, jeles fordításban. Kiváló segédkönyve a
szakemberek is és nélkülözhetlen tájékoz-
tatója minden művelt embernek.

323 rajzzal, 6 táblával. Erős vászonkötésben.
Ára 12 korona.
Kiadta a K. M.
Zermészettudományi Zársulat.

Mindekt mű együtt vagy külön-külön
is kapható és megrendelhető a

Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai)
— cs. és kir. udvari könyvkereskedésben —
Bpest, VI., Andrassy-ut 21.

